

Proleterce DEVİRİMCİ DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

Göğün yarısını oluşturanlar,
KAVGANIN YARISI DA SİZİN!

Aylık siyasal dergi

Mart 2009 Sayı: 3

Fiyatı: 2 TL (KDV dahil)

Yerel seçimlere sayılı günler kala, düzen partilerinin propaganda ve gösterileri arttı. Fakat bunların hiç biri, işçi ve emekçileri heyecanlandırmıyor, onların yaşamını değiştirecek bir umut ve beklenti yaratmıyor. Çünkü düzen partilerinin hepsi, benzer şeyler söylüyor, birbirinden çok farklı olmayan politikalar izliyor. Yerel seçimler olmasına rağmen, adaylardan hiçbiri “halkçı belediyecilik” kapsamında bile yeni bir proje ortaya koymuyor. Ulaşım, barınma, sağlık, eğitim gibi halkın en temel ihtiyaçlarını karşılama yönünde bir girişim, hatta vaat bile yok. Seçim propagandaları, birbirlerinin yolsuzluklarını ortaya dökme ve din istismarıyla sürüyor. Parti liderleri ve adaylar, birbirlerine karşı seviyesiz sözlerle sataşarak kayıkçı dövüşü yapıyorlar sadece. İşçi ve emekçinin içinde bulunduğu durumu ortaya koyan ve buna çözüm sunan, ne bir parti, ne de bir aday var.

Oysa resmi rakamlar bile, son üç ayda krizin yarattığı sonuçları tüm çarpıcılığı ile ortaya koyuyor. TÜİK'in Kasım ayında yaptığı açıklamaya göre, işsizlik oranı, 3 milyon; genç işsizlik oranı ise, yüzde 24! Ki bunlar kayıt altında olanların rakamı. Kayıt-dışı ile birlikte işsiz sayısının 6 milyon olduğu tahmin ediliyor. İş-Kur'un önleri, iş arayanların oluşturduğu kuyruklarla dolu. İşsizlikten dolayı cinnet geçiren, intihar edenlerin haberleri her geçen gün artıyor.

Tablo böyleyken, Başbakan seçim mitinglerinde iş isteyenlere, işsizliğe çare bulamayacağını söylüyor. “İşsizliği kimse önleyemez, ‘önlerim’ diyen varsa buyursun” diye meydan da okuyor.

Sayfa 2’de sürüyor

Düzen partilerine
oy vermek
krize ve savaşa
oy vermektir!

DÜZEN PARTİLERİNE
OY YOK!

Düzen partilerine oy vermek Krize ve savaşa oy vermektir!

Bir yandan kapitalizm koşullarında işsizliği tümden ortadan kaldırmının mümkün olmadığını, hangi parti gelirse gelsin bunun değişmeyeceğini itiraf etmiş oluyor. Ama öte yandan, işsizliği asgariye çekecek bir çabaya bile girmeyeceğini açıkça ortaya koyuyor. Hizmetinde bulunduğu burjuvazinin, kriz koşullarında bile kar etmesini sağlamakla yükümlü çünkü. Krize karşı çıkardığı yasalar da, burjuvazinin uzun süredir dillendirdiği işsizlik fonundan yararlanmayı kapsıyor. Burjuvazi krizde olduğunu kanıtlarsa, işçinin maaşının yarısı bu fondan karşılanacak! Böylece devletin kasası, yani işçi ve emekçilerin vergileriyle toplanan paralar, yine burjuvazinin cebine akıtılacak. İşsizliğe çare olarak sundukları reçete de bu!

Sadece AKP'nin değil, diğer düzen partilerinin de krize birlikte artan işsizlik ve yoksullukla ilgili, işçi-emekçi lehine olacak tek bir önerileri yok. Halkın çocuklarını emperyalistlerin çıkarı için savaşa sürmek konusunda da tam bir uyum içinde hareket ediyorlar. Geçtiğimiz ay, mecliste AKP, CHP ve MHP'nin oylarıyla Somali'ye asker gönderilmesi kararı çıktı. Ardından Giresun Fırkateyni 263 personeli ile 25 Şubat'ta Aden Körfezi'ne ulaşacak şekilde denize açıldı.

Medisten çıkan son tezkere, 1950 yılından bu yana yurtdışına asker göndermek için verilen 23. tezkere. Kore ile başlayan bu utanç tablosu sürüp gidiyor.

Askerin yurtdışında, Somali'de ne işi olabilir?

Ama bu yeni de değil. Hatırlanacaktır, Türkiye 1992 yılında da "Barış Gücü" adı altında Somali'ye asker göndermişti. O yıllarda ABD kuklası iktidara karşı, halk isyan etmiş, bölgedeki ABD çıkarları tehlikeye düşünce BM şemsiyesi altında Somali'ye asker çıkarılmıştı. Türkiye'nin de dahil olduğu askeri operasyonlarda yüz binlerce Afrikalı öldürüldü.

Şimdi de Türk askeri Somali'ye "BM-Görev Kuvveti" adı altında gidiyor. ABD ve İngiltere'ye ait savaş gemileri ile birlikte görev yapacaklar. Sözde amaç, "Somalili korsanları etkisizleştirmek!" "Aden Körfezi'ndeki deniz ticaret yollarında uluslararası güven ortamını tesis etmek!"

Oysa gerçek, korsanları bahane ederek bölgeye asker yığmak ve Aden Körfezi'nin bir ABD üssü haline getirilmesini sağlamak. NATO gemilerinin Körfez'den rahatlıkla güneye inebilmesi ve böylece ABD'nin bölgesel egemenliğinin kurulması.

Somali, Kızıldeniz üzerindeki jeo-stratejik konumuyla başta ABD olmak üzere tüm emperyalistlerin hegemonya kurmak için uğraştıkları bir ülke. Afrika ve Ortadoğu'da hakimiyet kurabilmek, bu ülkeye hakim olmaktan geçiyor çünkü. Dünya mal ticaretinin yüzde 90'ından fazlası, petrol taşımacılığının çoğu buradan yapılıyor.

Ayrıca petrol-doğalgaz ve zengin uranyum yataklarına sahip.

Somali'nin bu özellikleri, ülkeyi yıllardır emperyalistler arası kapışma odağı haline getirdi ve bu durumdan en fazla zararı Somali halkı gördü, hala da görüyor. Son yirmi yıl içinde yaşanan işgaller ve iç çatışmalar da milyonlarca kişinin öldüğü bildiriliyor. Şu anda da ABD işbirlikçisi kukla bir yönetim olmakla birlikte, halk üzerinde hakimiyet kurabilmiş değil. O yönüyle Somali "devletsiz ülke" olarak geçiyor. ABD uçakları ise 2006 yılından beri ülkeyi düzenli olarak bombalıyor. İşgal etmelerinin tek nedeni olarak da, işgalin İslamcılarını güçlendirmesinden duydukları korku olduğunu söylüyor ABD yetkilileri. O yüzden NATO veya BM şemsiyesi altında müdahaleyi daha uygun buluyorlar. Şimdi yapılan da bu.

Anlaşıyor ki Türk askeri, bir kez daha ABD'nin çıkarları için sefere yollanmıştır. Somali'deki petrol ve doğal gaz kaynaklarını işletme hakkını elinde bulunduran ABD şirketlerinin çıkarları korunacaktır. Başka da bir görevleri yoktur.

Bu yalın gerçekler, düzen partilerinden herhangi birine oy vermenin, krize ve savaşa oy vermek anlamına geleceğini kendiliğinden ortaya koyuyor. İşçi ve emekçiler, düzen partilerinin yalan ve demagogilerine kanmamalı, işsizliğe ve yoksulluğa, savaşa ve sömürüye verecek oyları olmadığını göstermelidir.

Seçimler Mart ayının sonundadır. Ve Mart ayı, doğayla birlikte yeniden uyanışın, canlanışın ayıdır. 8 Mart emekçi kadınlar günü ile başlayıp, Gazi direnişinin yıldönümüyle süren; 16 Mart'ta Beyazıt ve Halepçe katliamının lanetlendiği, 21 Mart Newroz'uyla yeni bir güne başlandığı ve 24 Mart Sefaköy, 30 Mart Kızıldere ile direnişin bitmediğini, bitmeyeceğini gösteren kavga ayıdır.

Böyle bir ayda, çarenin sandıkta değil, sokakta olduğunun bilinciyle krize ve savaşa karşı mücadeleleri daha da yükseltmek gerekir. Dün olduğu gibi bugün de özgürlük alanları mücadele ile açılacaktır. Hak ve özgürlükler, düzen partileri tarafından bahşedilmeyecek, söke söke alınacaktır.

O k u r l a r a . . .

Merhaba,

Mart ayı uyanıştır, yeniden doğuştur. Bir merhabadır doğaya, hayata, kavgaya... Her Mart, 1 Mayıs'a uzanan sürecin başlangıcı, kavganın hız kazanmasıdır. 1 Mayıs'ın müjdecisidir. Üstelik bu yıl, müjde çok erken geldi. Eylemlilik süreçleri Aralık ayından itibaren başladı. Krize karşı eylemler, işten atılan işçilerin fabrika işgalleri, patronu rehin almaları, fabrika önü direnişleriyle kış aylarının soğuk havaları, fabrika önlerinden ısıtılmaya başlandı. Mitingler ve eylemler ise, daha Mart gelmeden hızını aldı.

Kriz, burjuvazinin saldırılarını artırıyor; ancak işçi ve emekçiler, yaptıkları eylemlerle bu saldırılara sessiz kalmayacaklarını şimdiden göstermeye başladılar bile. Mart eylemleri, bu kararlılığın daha güçlü ve daha cepheden bir ifadesi olacaktır.

Mart ayına damgasını vuran bir başka gelişme, ay sonunda yapılacak olan yerel seçimlerdir. Reformistler yine kitlelerde parlamenterizm hayalleri yaymaya başladılar. Kötü olan bu defa çok daha fazla sayıda devrimci yapıyı da yanlarına çekebilmiş olmalarıdır. Düzen partileri için ise seçimler, yeni saldırıların arifesidir. Seçimlerde kitlelerin oyunu ve desteğini arkasına alan düzen partisi, seçim sonrasında en pervasız ekonomik ve siyasi saldırı paketlerini piyasaya çıkartıyor, faşist baskıları biraz daha artırıyor. Şimdi hazırlığı yapılan da budur. Bir taraftan krizin etkileri, bir taraftan Somali'ye asker gönderilmesi nedeniyle "Düzen partilerine verilen her oy, krize ve savaşa verilen oydur" diyoruz.

Dergimizin sayfalarında gündemdeki konulara ilişkin değerlendirmelerimizi bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

3. sayıda

3	Yaklaşan seçimler ve ortalığa dökülenler
4	Kendinizi star gibi hissedin ve ölün Sinter ve Gürsaş'ta direniş sürüyor
5	15 Şubat'ta Kadıköy'de Krize karşı kitlesel çılgılık
6	Kriz derinleştikçe burjuvazinin saldırıları artıyor
7	İşçi sağlığı ve iş güvenliği tarihsel gelişimi IX
8	Desa'da direniş sürüyor
9	Gazeteciler grevde
10	Ahmet Türk mecliste Kürtçe konuştu
11	Amerika'nın Kürt çözümü; Abant'tan Erbil'e
12	"Ölümleri devrime kan olacak"
13	Gazi'den Paris Komün'üne
14	Göğün yarısını oluşturanlar, kavganın yarısı sizin
16	Güvenmek, emek vermek, kazanmak...
18	Afganistan, Pakistan, Irak. Obama'nın çıkmazı
20	Referandumu Chavez kazandı ama...
21	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
22	16 Mart 1919- Sverdlov'un ölümü
23	Yerel yönetimler üzerine

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müd: Gülizar Çınar Adres: Kemalpaşa mah. Atatürk Bulvarı
Bedrettin İnan İş Merkezi No: 114-41 Eminönü/ İSTANBUL (Aksaray Pertevniyal Lisesi karşısı),
Tel: (0212) 512 38 07, e-mail: devrimcidurus@hotmail.com Baskı: Berdan Matbaacılık,
Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İST. Tel: (0212) 613 1211,
YEDİVEREN YAYINLARI Yerel Süreli Yayın Sayı:3, Mart 2009, 2 TL(KDV Dahil)

Seiçime son bir ay kala düzen partilerinin çalışmaları iyice hızlandı. Mitingler, gösteriler, konvoylar ile seçim havasına girildi.

Düzen partileri arasındaki kayıkçı dövüşü de şiddetlendi. Karşılıklı suçlamalar gırla gidiyor. Bu dövüşte birçok yolsuzluk da ortaya saçılıyor. Bunların içinde en çarpıcı olanı, Başbakan Erdoğan'ın oğlunun bir pırlanta şirketine ortak olması ve ardından pırlantadan alınan verginin kaldırılmasıydı. Pırlanta gibi pahalı ve lüks bir madde için vergi sıfırlanırken, ekmekten suya, sağlıktan eğitime en temel ihtiyaçlara vergi üstüne vergi bindiriliyordu.

AKP'nin ve AKP'li belediyelerin yolsuzluklarının haddi hesabı yok ve ortaya dökülenler, küçük bir parçası. Fakat sadece AKP de değil, tüm düzen partileri yol-

koydu. Ama başta AKP olmak üzere düzen partilerinin halkları açlıkla terbiye etme ve satın alma çabaları hiç bitmeyecek.

Geçmişte Demokrat Parti'nin köy köy dolaşıp köylülere ayakkabı dağıttığı söylenir. Ancak seçimlerden önce ayakkabının tekini verip, diğerini köyden çıkacak oya göre getirirlermiş. Şimdi rüşvetin boyutu da çeşidi de arttı.

Tehdit ve şantaj da devrede

Sadece seçim rüşveti değil, tehdit ve şantaj da daha açıktan yapılır oldu. Adalet Bakanı Mehmet Ali Şahin'den sonra eski Çalışma Bakanı Murat Başeskioglu da yaptığı seçim konuşmasında, halkın AKP'ye oy vermesi için tehdit ve şantaja başvurdu. Her iki bakan da, yerel yöneticilerin AKP'den seçilmediği durumda, o

ğan, başta Diyarbakır olmak üzere birçok yerde mitingler düzenledi, konuşmalar yaptı. DTP'yi hedefe çakan Erdoğan, provakatif bir dil de kullanarak, sonrasındaki olayların fitilini ateşledi.

Kürtlerin birbirine düşürülmesi, AKP'nin bu seçim dönemindeki temel politikası. “Doğu’da Seçim Sürecinde Dikkat Edilecek Hususlar” başlığı altında yerel güçlerine “gizli seçim talimatı” gönderdiği açığa çıktı. (Fırat Haber Ajansı ANF) Bu talimatta yer alan maddeler arasında şunlar da var: “Zaza ve Kurmanc ayrımı yapmak ve bunu konuşmalarda öne çıkarmak... DTP'nin Türk soyuyla çatı partisi oluştururken, HAKPAR gibi Kürt partilerle işbirliğine yanaşmadığını anlatmak...”

AKP, Kürt illerinde DTP karşısında tek parti konumunda. Buradaki sivil-asker tüm resmi kurum ve kuruluşlar, AKP'yi destekliyor. AKP mitinglerine katılımı arttırmak için devletin tüm olanakları seferber ediliyor. AKP'nin bu illerde belediyeleri kazanması bir yana, oylarını arttırması bile “siyasi zafer” olarak nitelenecek. Tersten DTP'nin ise, kazandığı mevzileri kaybetmesi yenilgi olarak gösterilecek.

Bu koşullarda DTP'nin işinin bir hayli zor olduğu ortada. Fakat her seçim döneminde olduğu gibi bu seçimleri de bir “referandum” olarak nitelenmek doğru değil. Her şeyden önce referandum için gerekli olan demokratik ortamdan söz edilemez. DTP “referandum” diyerek tüm devrimci demokratları arkasına almaya çalışıyor ama bu onu vuran bir silaha da dönüşebilir. Rüşvet, tehdit, baskı vb. yollarla bölgede AKP'nin oyları arttığında, Kürt halkının tercihini AKP'den yana yaptığını söylenebilir mi?

Demokrasıcılık oyunu

Seçimlerin, burjuvazinin demokrasıcılık oyunu olduğunu 29 Mart yerel seçimlerinde bir kez daha görüyoruz. Rüşvetten tehdide, şantajdan baskıya her şey var. Öyle ki adayların belirlenmesi aşamasından itibaren demokratik işleyen hiçbir yanı yok. Seçimlere katılan tüm partiler, -reformist partiler de dahil- adayları, ön seçim yapmadan, genel merkez tarafından atadılar. Yani bırakalım geniş kitleleri, partilerin üyeleri ve yerel yöneticileri bile, adayların belirlenmesine karıştırılmıyor.

Bu demokrasıcılık oyununa alet olmalıyız! İşsizliğe ve yoksulluğa oy vermeyelim! “Düzen partilerine verecek oyunuz yok” diyerek seçim aldatmacasına kanmadığımızı gösterelim!

Yaklaşan seçimler ve ortalığa dökülenler...

suzluklara batmış durumda. Örneğin CHP Genel Sekreter Yardımcısı Mehmet Sevigen de AKP'li Dişli olayına benzer bir imar yolsuzluğuna adı karışınca, gelen tepkiler üzerine istifa etmek zorunda kaldı. Bir kez daha görüldü ki, yoktu birbirlerinden farkları.

Seçim rüşveti sınır tanımıyor

AKP, hükümet partisi olmanın avantajını da kullanarak, seçim rüşveti dağıtmakta başı çekiyor. Kömür ve gıda yardımından sonra, beyaz eşya dağıtımıyla gündeme oturdu. Tunceli’de şebeke suyu olmayan köylere çamaşır makinesi dağıtıldı örneğin. Bu yardımlar, Valilik eliyle ve devletin kasasından yapılıyor ama bir yandan AKP yanlısı şirketlere peşkeş çekiliyor, diğer yandan AKP'ye oy tabanı yaratmada kullanılıyor.

Fakat asıl amaç, kitleleri sadakaya alıştırmak ve yozlaştırmaktır. Beyaz eşya yardımının Tunceli’ye yapılması boşuna değil. Bugüne dek gerici ve faşist partilere oy çıkmayan Tunceli gibi bir ilin doku suyla oynanıyor. Halkın, çıkarları için inançlarından vazgeçmesi istenmekte, temel değerleri bozmaya çalışılmaktadır. Gerçi Tunceli halkı, çeşitli protesto gösterileriyle bu oyuna gelmeyeceğini ortaya

yörenin halkının zor günler yaşayacağını söylediler.

M. Ali Şahin, halka yaptığı konuşmada, “hükümetiyle, devletiyle barışık mahalli yöneticiler işbaşında olursa, sorunlarımızı daha çabuk çözeriz” dedi. Şahin, konuşmasının sonunda “sorunlarınızın çözülmesi için bizimle uyumlu çalışacak yerel yöneticileri seçmeniz gerekiyor” diyecek kadar ileri gitti.

CHP, ANAP'ın da bir dönem bu tür tehditkar konuşmalar yaptığını ve bu konuşmaların onun sonunu hazırladığını hatırlattı. Fakat bu durum ne ANAP, ne AKP ile sınırlı. Hükümette olan partiler, benzer konuşmaları her dönem yapıyor, bu yöntemleri kullanıyorlar.

Bütün bunlar, yaymak istediklerinin aksine, seçimlerin ne denli anti-demokratik yapıldığını da gözler önüne seriyor. Rüşvet, şantaj, tehdit, her şey mübah! Bunun kar etmediği yerde baskı, şiddet, hile, ne ararsan var... En çok da Kürt illeri sözkonusu olduğu zaman, her yöntemi bir arada görmek mümkün.

DTP'ye karşı AKP

AKP'nin Kürt illerine özel önem verdiği ve oralara yüklendiği biliniyor. Erdo-

Seçimlerin, burjuvazinin demokrasıcılık oyunu olduğunu 29 Mart yerel seçimlerinde bir kez daha görüyoruz. Rüşvetten tehdide, şantajdan baskıya her şey var. Öyle ki adayların belirlenmesi aşamasından itibaren demokratik işleyen hiçbir yanı yok. Bu demokrasıcılık oyununa alet olmayalım! İşsizliğe ve yoksulluğa oy vermeyelim! “Düzen partilerine verecek oyunuz yok” diyerek seçim aldatmacasına kanmadığımızı gösterelim!

Kendinizi star gibi hissedin VE ÖLÜN!

25 Şubat'ta Hollanda'da Türk Hava Yollarına ait bir uçak düştü. Havaalanına 500 metre kala gerçekleşen "kazada" 9 kişi öldü, 70'ten fazla kişi yaralandı. Yetkililer, uçak düştüğü andan itibaren yalanlar söylediler. "Ölü yok, pilotlarımızı kutluyoruz" dediler. Canlı yayında uçağın görüntüleri yayınlandığı ve iki ye ayrıldığı görüldüğü halde mutluluklarını ifade edip durdular. Oysa "kaza" denilen olayın gerçekleşeceği, henüz 4 gün öncesinden Hava-iş tarafından belirtilmişti, THY yetkilileri ve devlet uyarılmıştı.

Yıllardır gerekli önlemleri almayanlar, "Kendinizi star gibi hissedebilirsiniz" diyerek Kevin Costner'i reklamlarda oynattılar. Oysa reklamlardaki konfor, gerçeği yansıtmıyordu. Gerçekte uçaklar yeterince bakım yapılmadan, havayolu personeli ihtiyacı kadar dinlenmeden uçuşa geçiyorlardı. "Otobüs bileti ne uçak yolculuğu" diyerek birçok özel şirketin uçuş alanında faaliyete geçmesinin ardından personelin çalışma koşulları daha da ağırlaştı, teknik bakımlar ikinci plana itildi ve bu kazalar da arttı. Daha geçtiğimiz yıl Isparta'ya düşen uçakta onlarca kişi ölmüştü.

Diğer taraftan, Hava-iş sendikası, dinci kadrolaşmanın da uçaklarda can güvenliğini tehdit eden boyuta ulaştığını söylüyor. Yeterince eğitim almamış stajyer pilotlarla uçuş yapıldığını, dinci kadroların hızla eğitilmesi için pilotlara baskı yapıldığını anlatıyor. Pilotluk gibi iyi bir eğitim ve uzmanlık gerektiren bir meslekte çalışacak olanların, teknik bilgilerine göre değil de dini görüşlerine göre belirlenmesi, kaza riskini artıran ikinci unsur.

"Kaza" yapan TK 1951 Boeing 707-800 tipi yolcu uçağı henüz bu uçuşu gerçekleştirmeden iki gün önce yine arıza yapmıştı. Bu arızayı umursamayan yetkililer, Hollanda'ya bu uçağı göndermekte sakınca görmediler.

Hava-iş, kaza öncesinde yaptığı açıklamada bu kazanın Türkiye'nin 1974 yılından sonra yurtdışında yapılan ilk kaza olduğunu söyledi. Plansız ve saldırgan bir büyüme stratejisiyle hareket eden THY'de çalışanların iş güvencesi ve ortamının da sağlıksız olduğuna dikkat çeken Hava-iş; önlemler alınması için defalarca irtibata geçmek istemelerine, basın açıklamaları yapmalarına rağmen sürekli engellerle karşılaştıklarını belirtti. THY çalışanlarının sağlıksız koşullarda çalıştığını ve buna önlem alınmadığını vurgulayan sendika, "üyelerimiz eksi 20 derecelerde açık alanda çalışmaya zorlanıyor, fazla mesai yapmak zorunda bırakılıyor" dedi.

Hava-iş Sendikası, Havacılık Tıbbi Derneği ile birlikte tüm sivil havacılık sektörü paydaşlarını "Sıfır Kaza İçin Göreve" adlı bir panele davet ediyor. Üniversiteler, eğitim kurumları, havayolları yöneticileri

herkes geliyor, bir tek bu ülkenin havacılık otoritesi SHGM temsilci göndermiyor. Sendikanın havalimanlarında "yorgunluk öldürür uçuş emniyeti tüketici hakkıdır" kampanyası için hazırladığı materyalleri yolculara dağıtmak istemesine, havalimanları işletmesi TAV ücretini ödemek kaydı ile bile stand açmalarına izin vermiyor. Sendika yaptığı açıklamada şu bilgilere yer verdi:

"Daha 2006 yılı Nisan ayında THY Uçuş Personeli Neden Mutsuz başlıklı basın açıklaması yapıyoruz medyada yer almıyor. Yine 2006 Nisanında THY Teknikte Sorunlar başlıklı basın açıklaması yapıyoruz basında yer almıyor. 'Önce Uçuş Emniyeti' başlıklı yarım sayfa gazete ilanları veriyoruz THY ve Atlas Jet havayolları bizi dava ediyor. SPK yazı göndererek bu gazete ilanı ile piyasayı manüple ettiğimizi söylüyor bu nedenle bizden yazılı savunma istiyor. Cumhuriyet savcılığına THY yönetimini şikayet ediyoruz, takipsizlik veriliyor. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'ne yazı ile görüş soruyoruz, yanıt verme zahmetinde bulunulmuyor.

Bu korku, savunma güdüsü ve gerçekleri küçümsemek nereden geliyor? İşte ülkemizdeki bu yasaklayıcı, nemelazımcı ve eksikliklerin üzerine örtü çeken bu zihniyet sürdükçe, bu kazaların oluşma riski hep artacaktır. Her ulaştırma aracında olduğu gibi havayolu taşımacılığında da, ideal olan sıfır kaza riskini sağlamak her zaman mümkün olmamaktadır. Ancak 'geliyorum' diyen kazalar varsa bu görevi ihmaldir, aymazlıktır. Havayolu taşımacılığı bir hizmet zinciri ise zincir en zayıf halkası kadar sağlamdır."

Kaza olmadan 4 gün önce yaptıkları açıklamayla devleti uyararak Hava-iş yönetiminin, son açıklamalarından da anlaşılıyor ki, kar hırsı gözleri karartınca, hiçbir önlem alınmıyor. Askeri sahada her türlü modern donanımı sağlayanlar, askeri uçaklar henüz proje aşamasındayken sipariş veriyorlar. Demek ki sorun ilgilenme sorunu değil, çıkar sorunudur. İnsanları katletmek için bir yerde modern teknoloji, diğer yanda yenilenmeyen teknoloji kullanılmaktadır. Uçakları neredeyse akbille yolculuk yapacak seviyeye getirmelerinin nedeni de bu olsa gerek. Uçak bilet fiyatları ucuzladıkça, yolcuların ve uçuş personelinin yaşamının değeri de ucuzluyor.

Hava-iş 18 Şubat'ta yaptığı açıklamada uyarılmıştı, hisseleri halka açmak adına yapılanların bir aldatmaca olduğunu söylemişti. Teçhizatların hiçbir şekilde bakım altına alınmadığı ortada. THY çalışanlarının işgüvencesi ve işgüvenliği sağlanmadığı müddetçe de bu kazalar olmaya devam edecek. Eskimiş teknolojiye tıkıştırılan yolcular, ölüm riski altında uçmaktadır. Can güvenliğinizi şansa kalmıştır. Bu katliamın sorumlusu, THY yönetimidir.

Sinter ve Gürsaş direnişi sürüyor

Sendikalaştıkları için işten atılan Sinter ve Gürsaş işçileri direnişlerine devam ediyorlar. İki ayı aşkın süredir işyerlerinin önünde çadırlarında direnişlerini sürdüren işçilere yönelik hukuki baskı süreci de hız kazanmış durumda. Bir yandan yetki davasının sonucu beklenirken, bir yandan da patronların şikayeti üzerine işçiler hakkında "tehdit, sabotaj" gibi iddialarla soruşturmalar başlatıldı.

Gürsaş İşçilerinden 7'si 15 Şubat'ta savcılığa ifade vermeye çağrıldılar. Çağrıya gerekçe olarak patronların şikayeti gösterildi. Bu davada savcılık 10 gün içinde patronların iddialarını kanıtlamalarını istedi. Diğer yandan da işçiler grevde olmasına rağmen, Gürsaş gizli den işçi alımlarına başladı. İşçiler bunu engellemek için fabrikanın önünde beklemeye devam ediyorlar. İşçiler, iş görüşmesine gelenlerle konuşarak direnişlerini anlatıp ikna ediyorlar ve geri gönderiyorlar. Buna rağmen patron, işçi alımlarını sürdürüyor ve gizliyor. İçeride çalışan işçilerin sayısı 14. Sendikalaştıkları için işten attığı işçilerin yerini bir an önce doldurmanın gayretinde olan patronlar, görüşmeye gelenleri de eski koşullarda işe başlatmak istiyor. Ayrıca patronun açtığı taşeron firmanın yeri de öğrenilebilmiş değil. Direnişteki işçiler bunu da tespit etmek istiyor.

Sinter'deki direniş de kararlılıkla devam ediyor. Sinter işçileri, mahkeme süreçlerine girerken, patronların burada da şikayetleri üzerine işçilerden ifadeler alınmaya başlandı. Yetki başvurusunun sonucu dosyalar arasında sürüncemede bırakılırken, patronların bir dediği iki edilmiyor.

Geçtiğimiz ay Sinter işçilerinin mahkemesi gerçekleşti. Savcılık ifadelerin tamamlanması için mahkemeyi 20 Mart'ta erteledi. Gürsaş ve Sinter işçilerinin yaktıkları lastikler, polisler tarafından saldırı gerekçesine dönüştürülmek isteniyor. Her akşam direnişlerinin sesini duyurmak için yakılan lastikleri yasadışı ilan eden polis, "bir daha böyle yaparsanız müdahale ederiz" tehditlerine başladı.

Birleşik Metal-İş, hukuki sürecin devam ettiğini, işçilerin direnişlerini kararlılıkla sürdürdüklerini açıklıyor. İşçilere ziyaretler de devam ediyor. Genel-İş üyesi işçiler ve yöneticiler, 23 Şubat'ta iki direnişi ziyaret ettiler. Yine Uluslararası Sendikalar Birliği temsilcileri Şubat ayı sonunda işçilere desteğini sundular.

15 Şubat'ta Kadıköy'de Krize karşı kitlesele çığlık

"İnsanca bir yaşam, güvenli bir gelecek için, krizin faturasını ödeme-yeceğiz" şiarı ile onbinler, 15 Şubat'ta saat 10'da soğuk havaya rağmen mitinge katılarak, burjuvaziye ve onların yaratmış olduğu bu krize karşı sessiz kalmayacaklarını bir kez daha haykırdılar.

Türk-İş'e bağlı sendikaların kortejinde direniş ve grevdeki işçiler de yerlerini aldılar. Türkiye Gazeteciler Sendikası üyesi grevci ATV-Sabah çalışanları, Basın-İş sendikası üyesi E-Kart grevcileri, Tümtis üyesi direnişçiler, Buruluş işçileri, Desa'da direnişlerini sürdüren Deri-İş üyeleri Tez Koop-İş sendikasında örgütledikleri çalışmaları devam eden IBM Türk çalışanları ve Teksif üyesi Menderes Tekstil işçileri...

KESK, DİSK, Türk-İş tarafından örgütlenen mitingde, DİSK ve KESK'e bağlı sendikaların zayıf bir katılım göstermesi dikkat çekti.

Devrimci 1 Mayıs Platformu ise (Proleterce Devrimci Duruş, BDSP, Odak, Partizan, Demokratik Haklar Federasyonu, Kaldıraç, Halk Kültür Merkezleri, Halk Cephesi, Çağrı) bir kortej halinde girdiler mitinge. Platform, mitinge en derli toplu katılım gösteren grubu oluşturdu. Platform bileşenlerinin arka arkaya sıralandığı kortejde ağırlıklı olarak "Yaşasın devrimci dayanışma", "Genel grev genel direniş", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz", "Krizin faturası burjuvaziye" sloganları atıldı. Proleterce Devrimci Duruş okurları da mitinge pankart, flama ve dövizleriyle katıldılar. "Krize karşı tek yol devrim", "Krizin faturası burjuvaziye", yazılı dövizlerin yanı sıra flamalarıyla disiplinli bir kortej oluşturdular. Yürüyüş güzergahına ise TİKB(B) imzalı yazılamaların yapıldığı görüldü. Ayrıca miting alanına PDD imzalı "Emperyalizme ve Faşizme Karşı, Birleşelim, Örgütlenelim, Savaşalım" yazılı büyük bir pankart asıldı.

50 bini aşkın kitlenin katıldığı mitingde, krizin işçi ve yoksul halkımızda yaratmış olduğu yıkım gözler önüne serildi. Onbinler, "Krizin Faturasını Ödemeyeceğiz", "Krizin Faturası Burjuvaziye" sloganlarını haykırdı.

Yürüyüş boyunca Türk-Metal-İş'in mitingin ana gündeminden uzak olduğu gözler önündeydi. Kortejde sık sık "Özbek nereye biz oraya" şeklinde sloganlar atıldı. Birleşik Metal-İş tarafından bariyerlere asılan "Hain Özbek hesap verecek" yazılı pankartla birlikte, Birleşik Metal-İş üyeleri ile Türk Metal-İş üyeleri arasında gerginlik yaşandı.

Alana gelindikten sonra saygı duruşu ile başlayan miting, sendika başkanlarının kürsüden konuşma yapması ile devam etti. Türk-İş Başkanı Mustafa Kumlu konuşma yapmaya kalkınca, ilk önce alanda bulunan devrimcilerin müdahalesi gerçekleşti. Hep bir ağızdan "Kahrolsun Sendika Ağaları" sloganları yükseldi.

Türk Metal-İş çetesinin üyeleri kürsü önünde Özbek lehine sloganlar atmaması konusunda uyarıldı. Buna rağmen uyarıları dinlemeyen Türk Metal-İş içindeki çete ile devrimci kurumlar arasında kısa süreli bir çatışma yaşandı. Devrimci Duruş okurları, faşistlerin mitingi balatalama faaliyetlerini engellemek için en önde savaştı. Yaşanan çatışmanın ardından çeteci ve gerici zihniyet, devrimciler tarafından teşhir edildi. "Yaşasın devrimci dayanışma", "Kahrolsun sendika ağaları" sloganları atıldı.

Miting DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi'nin konuşması ile sona erdi. PDD korteji, miting bittikten sonra bir süre daha yürüdükten sonra devrim andını içerek dağıldı.

PTT dağıtımcıları

Ankara'ya yürüdü

PTT Çalışanı postacılar, kötü çalışma koşullarını protesto etmek için İstanbul ve Diyarbakır'dan Ankara'ya bir yürüyüş gerçekleştirdiler.

Haber-Sen üyesi postacılar; "Yıllık izin hakkımız için, Bayram izinlerimiz için, Angaryaya hayır demek için, Cumartesi çalışmalarının kaldırılması için, Can güvenliğimiz için, Personel açığının kapatılması için, Gasp edilen kefalet sandığı paralarımız için, Ek ödemelerimiz için, İşbirlikçi sarı sendikalara hayır demek için, Özelleştirmeye, taşeronlaşmaya hayır demek için, Grevli toplu sözleşme hakkımız için, İnsanca bir yaşam için BAK POSTACI GELİYOR!" pankartında yazan talepler ekseninde eylemlerini başlattılar.

25 Şubat'ta İstanbul ve Diyarbakır'dan başlayan yürüyüş, 27 Şubat'ta Ankara PTT Genel Müdürlüğü önünde sona erdi. Yürüyüş boyunca geçtikleri illerde de eylemler gerçekleştirildi. PTT emekçileri, Abdi İpekçi Parkı'ndan başlayan yürüyüş boyunca "İnsanca yaşamak istiyoruz", "Ek ödeme hakkımız, söke söke alırız", "Direnene direne kazanacağız", "Gün gelecek devran dönecek AKP halka hesap verecek", "Hak verilmez alınır zafer sokakta kazanılır" sloganları attılar. PTT Genel Müdürlüğü önünde Haber-Sen başkanı bir açıklama gerçekleştirdi. Açıklamada, PTT'nin özelleştirilmesi için yasa taslağının meclise sunulduğu ve 2010 yılında satılacağına değinildi. Taşeronlaştırmanın had safhada olduğu, 2500 emekçinin 6 gün ve 12 saat çalıştığı, taşeronların istediği emekçiyi istediği gibi çıkardığı anlatıldı. Bayramlarda ve resmi tatillerde zorla çalıştırıldıklarını, çalışmadıkları zaman da yevmiyelerinin kesildiğini, Türk Telekom'un satıldığı 2005'ten sonra çalışan sayısının 70 binden 30 bine düşürüldüğünü hatırlattılar.

Postacılar, bu yürüyüşlerinin PTT Genel Müdürlüğü tarafından disiplin cezalarıyla engellenmek istediğini söyleyerek, mücadelelerine devam edeceklerini duyurdular.

SES emekçileri de Ankara'ya yürüdü

SES üyeleri, ücretsiz yemek hakkı için boykot yaptılar ve "ücretsiz" yemek hakkını kazandılar. Sağlıkta taşeronlaştırma saldırısıyla birlikte emekçilerin hakları tek tek gasp edilirken, insanca yaşamak için ihtiyaç duyulan en temel haklar dahi çiğneniyor. Daha önceden hak olan yemek için bile işçiler ve emekçiler, para ödemek zorunda kalıyorlardı. SES emekçileri de öğle yemeklerinin ücretli hale getirilmesine karşı 2008'in sonunda başlayan boykot, Ocak'ta Türkiye'nin bütün hastanelerinde yaygınlaştı. Öğle yemeklerinde çay-simit yiyerek kantinlerden alışveriş yapmayan emekçilerin bu eylemine yüzde 90'lara varan bir katılım gerçekleşti. Yemek boykotlarının ardından da yaptıkları basın açıklamalarıyla bu durumu protesto eden emekçilerin eylemleri sonrasında yemeklerdeki ücret alımı kaldırıldı.

Maliye Bakanı Kemal Unakıtan oğlunu yurtdışındaki en lüks hastanelerde tedavi ettirirken, Türkiye'deki sağlık harcamalarını kısma devam ediyor. Timsah gözyaşları dökerek "Ben oradaki durumu gördüm ve buranın da o seviyeye gelmesini istiyorum" diyerek, emekçilerin en sağlıklı koşullarda yaşaması taleplerini görmezden geldiğini gizlemek istiyordu. Sağlık emekçileri taleplerini haykırmak için Başbakanlık'tan, Sağlık Bakanlığı'ndan randevular istemiş, uydurma gerekçelerle bu talepler reddedilmişti. Ancak 19 Ocak'ta SES'in çağrısıyla tüm hastanelerde başlayan boykotun ardından yemeklerden ücret alınmasını öngören Maliye Bakanlığı genelgesi kaldırıldı.

SES, TTB ve Dev Sağlık-İş emekçileri sağlık alanındaki sorunlara dikkat çekmek için topladıkları imzaları iletmek üzere Ankara'ya yürüdüler. TTB Genel Merkezi önünde 13 Şubat'ta toplanan sendika, kurum temsilcileri Başbakanlık önüne kadar yürüyüp basın açıklamasını yaptılar. Basın açıklamasında, GSS ile birlikte sağlık alanında yapılan ticarileşmeye vurgu yapıldıktan sonra, çalışma koşullarının ağırlığına değinen sağlık emekçileri, daha iyi bir yaşam için yürüdüklerini belirttiler. Açıklamada "sağlık hizmetlerini ticarileştiren ve güvencesiz çalışmayı içeren aile hekimliği ve kamu hastane birlikleri yasa tasarısının durdurulması, işten çıkarmaların engellenmesi, bütün çalışanların güvenceli bir çalışma rejiminde istihdamı, işyeri sağlık birimlerinin kurulması" gibi talepler yer aldı.

Kriz derinleştikçe burjuvazinin saldırıları artıyor

Burjuvazi, AKP hükümeti eliyle, işçi-emekçilere dönük bir saldırı paketini daha yasallaştırdı. "Kısa Çalışma Ödeneği" adlı yasa tasarısı, son halini alarak yürürlüğe sokuldu.

Buna göre kısa çalışma için ön görülen üç aylık süre altı aya çıkarıldı. Kısa çalışma ödeneği miktarı da yüzde 50 oranında arttırıldı. Ayrıca teşvik süresinin uzatılması, kurumlar vergisinde yüzde 5 indirim, hafif ticari araçlarında özel tüketim vergisinin (ÖTV) terki, yani affedilmesi vb. var. Kısacası patronlara kıyak geçen, işçi-emekçilere ise bir dizi yeni saldırıyı içeren bir yasa ile karşı karşıyayız.

"Kurtarma paketleri"

burjuvazinin zararlarını kamulaştırmaktır

Kapitalist sistem, içine girdiği ekonomik krizle beraber başta ABD olmak üzere dünyanın birçok ülkesinde krizin faturasını işçi-emekçilere yıkmak için "kurtarma paketleri"ni devreye soktu. İflas eden, zor da olan, kendisini krizdeymiş gibi gösteren tekelleri kurtarmak için, hazine bütçesinden milyar dolarlık büyük kaynaklar aktarıldı. Aktarılmaya da devam ediyor. Bütçe, işçi-emekçilerden kesilen vergilerden oluşuyor. Buna karşın bu kesintiler, kriz karşısında işini, ekmeğini kaybeden işçi ve emekçiler için değil, burjuvazinin düşen kar oranlarını yükseltmek, yeniden azami kara ulaşmasını sağlamak için kullanılıyor. Her "kurtarma paketi" gerçekte işçi ve emekçilere yeni vergilerin bindirilmesi, ücretlerin düşürülmesi, ücretsiz izin uygulamaları, sosyal hakların gaspı, işsizlik, yoksulluk anlamına geliyor.

Türkiye'de de işbirlikçi burjuvazi krizle birlikte feriyat fiğan etmekte. "Krizle karşı tedbir almak", "kurtarma paketleri hazırlamak", "krizi toplumca karşılamak" diye formüle ettikleri tüm argümanlar, kıdem tazminatını kaldırmaktan işsizlik fonunda biriken parayı kullanmaya kadar, işçi ve emekçilerin daha yoğun sömürüsüne ve son hak kırıntıların da alınmasına dayanıyor. Nitekim AKP hükümeti patronların isteği doğrultusunda "Kısa Çalışma Ödeneği"ni yasallaştırdı.

Bu da yetmez, patronlara ikinci bir destek paketinin de yolda olduğunu Devlet Bakanı Nazım Ekren açıkladı. Pakette rakamsal boyut dışında, SSK primi ve vergide erteleme olanağı sağlanacağı söyleniyor.

İşbirlikçi sendikalar görev başında

Paket daha hazırlık aşamasındayken, sendika konfederasyon başkanları katkılarını sunarak, işbirlikçi tutumlarını bir kez daha tescillediler. Yasa, Türk-İş, DİSK, Hak-İş sendika konfederasyonlarının yanı sıra, patron ve hükümet temsilcilerinin içerisinde yer aldığı "Üçlü Danışma Kurulu" üzerinden şekillendi. Yani işbirlikçi sendika ağalarının bizzat onayıyla.

İşbirlikçi sendikacılar, bırakalım bir tepki örgütlemeyi, sessizce geçirmeyi yeğlediler. Hak-İş; "Bu haliyle Kısa Çalışma Ödeneği yaraya merhem olmayacak. İşsizlik ödeneği kriterleriyle eş anlamlı tutuluyor. Bu yanlış" demekle yetindi. Zaten Hak-İş, AKP hü-

Kapitalist sistem, içine girdiği ekonomik krizle beraber başta ABD olmak üzere dünyanın birçok ülkesinde krizin faturasını işçi-emekçilere yıkmak için "kurtarma paketleri"ni devreye soktu. Her "kurtarma paketi" gerçekte işçi ve emekçilere yeni vergilerin bindirilmesi, ücretlerin düşürülmesi, ücretsiz izin uygulamaları, sosyal hakların gaspı, işsizlik, yoksulluk anlamına geliyor.

kümete geldiğinden beri, AKP'nin bir koluymuş gibi bir pratik sergiliyor. Türk-İş'ten hiçbir açıklama olmazken, DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi; "İçeriği konusunda bilginiz yok" diyerek "Üçlü Danışma Kurulu" toplantılarına katıldıklarını gizlemeye çalıştı. Kapitalizmin krizine karşı "sosyal programlar" öne süren DİSK, bu paketin yasallaşmasında da "sosyal program"ın gereğini yapmış oldu.

Yasa, patronlara kıyak çekiyor

Yürürlüğe giren yasada kısa çalışma için öngörülen 3 aylık süre, patronları tatmin etmediği için, 6 aya çıkarıldı, çalışma ödeneği miktarı da yüzde 50 oranında yükseltildi. Yani krizde olduğunu belgeleyen işletme, 6 ay işçi ücretlerinin yarısından muaf tutulacak. Bu tutar, işsizlik fonundan karşılanacak. Patronlar için krizi belgelemek çok zor olmasa gerek. Diğer yandan kriz dolayısıyla işçi ve emekçilere saldırıları arttırıp, her aşamada krizi fırsata çevirme çabasında. "Ya işten atılma, ya yarı ücret!" Hatta ücretsiz izin! Keza sigorta primlerini bir aylık değil, on günlük yatırma vb... Bu yöntemler, neredeyse bütün işletme ve fabrikalarda uygulanmakta.

Patronlar, işsizlik fonundan ve diğer teşviklerden yararlanmak için, krizi çok rahat belgeler. Yasa, bu yönlü kıyaklarla da dolu zaten. "Hammadde var, sipariş de var, üstelik stokta bulunmuyor, ama iki gündür üretim yapmıyoruz, müdürler bize kameraların önünde dolaşın diyorlar" diyor bir metal işçisi. İşte krizi belgelemenin bir yöntemi! "Biz devletten para kopartılmak için kullanıldık. Kendisini krizde göstermesi için işçi çıkarması gerekiyordu. Fatura ne olursa olsun hep işçiye kesiliyor" diyor işten atılan bir Renault işçisi.

Bu yasa her haliyle krizin faturasını işçilere yüklüyor. İşten atmaların önünü açıyor. Altı ay yarı ücret ödeyen patron, altı ay sonra bu işçileri işten çıkartır. Çünkü işten atmaması için herhangi bir cezai yükümlülükle karşılaşmayacak. İşten atılan işçiler, kıdem tazminatını, ihbar tazminatını, kullanamadıkları izin ücretlerini alamayacaklar. Ayrıca resmi rakamlara göre her iki işçiden biri kayıtdışı çalıştırılıyor. Onbinlerce kayıtdışı çalışan işten atıldı, onbinlercesi, ücret alamıyor. Kayıtdışı çalışanların da, en azından ücretlerini koruyan bir şey yok.

Tekstil, konfeksiyon ve deri sektöründe faaliyet gösteren işletmeler, tesislerini Bakanlar Kurulu'na belirlenen illere taşımaları halinde belli avantajlar sağlanacak. Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen yerlere taşınan işletmeler ve 50 kişi istihdam edenler, 31 Aralık 2010 tarihine kadar 5 yıl süreyle kurumlar vergisi oranında yüzde 5 indirim alacak. 49 ilde uygulanan ve 2008'in sonunda sona eren teşvik

uygulamalarının süresi, 2009 yılı sonuna kadar uzatıldı. Bu uygulamaya göre, kurumlar vergisine, arsa, lisans, yazılım vb. durumlara indirim ve kolaylıklar sağlanacaktır.

Açıktır ki bu teşvikler bütçeden karşılanacak. İşçi ve emekçilerden kesilen vergilerden oluşan bütçe, işçi ve emekçilere hizmet olarak kullanılmadığı gibi, yeni teşvik uygulamaları işçi ve emekçilere yeni saldırılar getirecektir. Yine bu yeni yasayla hafif ticari araçlar üzerinden alınan 500 liralık Özel Tüketim Vergisi affedilmiş olacak. Sadaka tutarında olan asgari ücretten vergi kesilirken, patronlar Özel Tüketim Vergisi'nden, kurumlar vergisinden, SSK primleri vergisinden muaf tutulacaklar.

İşsizlik fonu, patronlara kaynak oluyor

İşsizlik fonu kurulduğundan bu yana işten atılan çok kişi oldu, fakat bu fondan yararlanan sınırlı sayıda. Çünkü işçilerin işsizlik fonundan yararlanmaları için, bir labirent haline getirilen engelleri aşmaları gerekiyor. Öte yandan fon, burjuvaziye kolaylıkla peşkeş çekildi, çekiliyor. Şimdi de kısa çalışma ödeneği yasasıyla, neredeyse tamamen gasp edildi. Büyük oranda çalışan işçilerden yapılan kesintilerle biriken fon, işçilere değil patronlara kullanılacak

Daha önce hazırlanan "İstihdam Paketi"ne göre, 18-29 yaş arası genç işçi çalıştıran işletmelerin patronlarına ait sigorta primleri, işsizlik fonundan karşılanıyordu. Bu yasayla patronlara ait sigorta prim ödemelerinin işsizlik fonundan karşılanma süresi uzatıldı. 30 yaşına gelen işçi işten atılacak. 30 yaş üzeri insanlar iş bulamayacak.

"Krizle tedbir"den çıkan, patronlar üzerindeki "yük" ve yükümlülüklerin kaldırılması, işçi-emekçilere ise yeni saldırılar anlamına geliyor.

Kriz burjuvazi için nasıl fırsatlar barındırıyorsa, işçi ve emekçiler de bunu fırsata çevirebilirler. Bunun olanakları dünden daha fazla. Milyonlarca işçi-emekçi, kapitalist sistemden umudunu kesmiş, sorgulamaya başlamıştır. Direniş ve eylemler giderek artıyor. İşten atılan Renault işçilerinin haklarını aramaya koyulmaları, Sinter, Gürsaş işçilerinin fabrika işgalleri ve direnişlerini, sınıf mücadelesinin ileriye aktığının göstergeleri. Birleşik mücadeleyi örgütlemeli, devrim ve sosyalizm hedefiyle bu mücadeleyi yükseltmeliyiz.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tarihsel Gelişimi IX

TC'nin kuruluş dönemindeki düzenlemeler

Bu bölümde, Birinci Millet Meclisi dönemi, Cumhuriyetin kuruluş yılları ve 1930'lu yılları içine alan İkinci Emperyalist Savaş'a kadar olan dönemde işçi sağlığı alanında yaşanan gelişmeleri ortaya koymaya çalışacağız.

Bu dönem, bir taraftan dünyada '17 Ekim Sosyalist Devrimi'nin sarsıcı etkilerinin yaşandığı, diğer taraftan da emperyalizmin krizinin derinleştiği ve yeni bir emperyalist savaşın hazırlıklarının yapıldığı, faşizmin tarih sahnesine çıktığı dönemdir.

Türkiye'de ise, işçi, emekçi, köylü ve Kürt halkının bedeli ağır bir mücadelesi ile emperyalist işgale son verilmiş, ancak iktidarı burjuvazi almıştı. İktidara geçen ticaret burjuvazisi, azınlıkların ellerindeki varlıklara el koyup emperyalistlerle ilişkilerde onları devre dışı bıraktı ve emperyalistlerle ilişkilerini güçlendirdi. Kürt isyanlarını bastırdı, Mustafa Suphi ve yoldaşları başta olmak üzere komünist ve devrimci önderleri katledip sindirme politikası izledi. Her tür muhalefeti, işçilerin örgütlenmesini ve mücadelelerini yasaklayarak iktidarlarını sağlamlaştırmaya çalıştı.

Konumuz olan dönemde, **devlet işletmeleri, emperyalist şirketler ve diğer yatırımlarla büyük işletmelerin açılmasıyla, işçi sayısı hızla artmış ve büyük işletmelerde kitleler halinde çalışma başlamıştır.** Böyle bir ortamda işçi sınıfının sınıf niteliğinde de bir gelişme yaşanmış yer yer mücadelelere de girişmişlerdir. Burjuvazinin baskıcı ve yasakçı politikaları, anti-demokratik uygulamaları bu dönem boyunca hiç eksilmemiştir.

Burjuvazi, işçilerin taleplerini bir taraftan anti-demokratik yasa ve uygulamalarla bastırmaya çalışırken, diğer taraftan da kitleleşerek yaşamın bir parçası haline gelen işçi sınıfının taleplerini görmezden gelememiştir.

İşçi sınıfı bu dönem boyunca onca baskıya rağmen sessiz kalmamış, irili ufaklı eylemleri gerçekleştirmiştir. Burjuvaziyi korkutan ve zorlayan bu eylem-

lerin boyutu değil, ileride alabileceği biçim ve akacağı kanaldır. **Ekim Devrimi, daha kuruluşundan itibaren Türkiye egemenlerine bir sınıf savaşı, bir komünizm korkusu yaratmıştır.** En ufak bir işçi eyleminde, hatta sınıf kelimesinde bile komünizmin ve Ekim Devrimi'nin hayaletini görmüştür. Bu nedenle de, sınıf hareketinin bu aşamaya ulaşmaması için baskı yöntemlerine ağırlık verirken, diğer taraftan da bazı talepleri gerçekleştirme yolunda adımları atmak zorunda kalmıştır.

114 ve 151 sayılı yasalar

Birinci Meclis 23 Nisan 1920'de toplanmış ve 2 ay sonra 3 No'lu Kanun'la **Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Kurulmuştur.** Çalışma Bakanlığı'nın kurulduğu 1946 yılına kadar işçi sağlığı ve sosyal güvenlik işleri de Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı eliyle yürütülmüştür.

Bir yıl sonra 28 Nisan 1921 tarihinde 114 Sayılı Yasa çıkartılmıştır. **Yasayla, Zonguldak ve Ereğli Havzalarındaki madenlerde ortaya çıkan atık kömür tozlarının satılması ve elde edilecek parayla işçilerin bazı gereksinmelerinin karşılanması öngörülmüştür.** Yasa pratikte hiç uygulanmamıştır, çünkü atık kömür tozu oluşturulmamıştır.

10 Eylül 1921 tarihinde 151 Sayılı Yasa çıkartılmıştır. Yasa ile Ereğli Kömür Havzası'nda çalışan **işçiler için işverenin de katkıda bulunacağı emeklilik sigortası kurulmuştur.** 151 Sayılı Yasa ile işçi sağlığı alanında şu düzenlemeler getirilmiştir:

- İşveren havzada çalışan işçinin yatıp kalkması, yiyip içmesi ve temizliğini yapabileceği biçimde konut sağlayacaktır.
- İşveren çalıştırdığı işçi sayısını ve ödediği ücreti gösteren defter tutacaktır.
- İşveren işçilerin kurduğu yardım sandığına işçinin ücretinin % 1'inden az olmamak kaydıyla yardım da bulunacaktır.
- İşveren hastalanan ve kazaya uğrayan işçileri tedavi ettirecektir. Bu amaçla işyerinde hekim çalıştıracak, hastane ve eczane açacaktır.

-Kazada yaralanan ile ölenlerin yetimlerine mahkeme kararı ile tazminat ödenecektir. Eğer kaza işverenin yönetim veya denetim hatası ile oluşmuş ise ayrıca 500-5000 TL fazla tazminat ödenecektir.

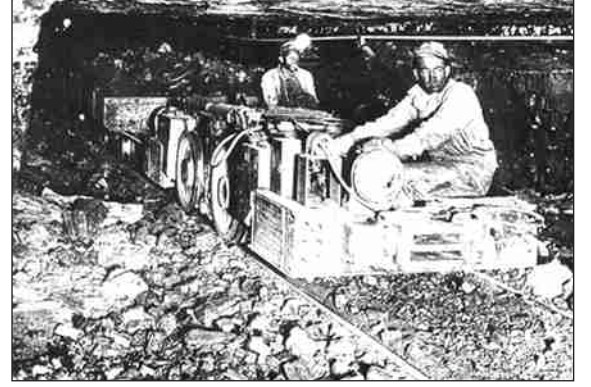
-Çalışma süresi günde sekiz saattir. Fazla çalışma iki tarafın olurluuna bağlı olup, iki kat ücret ödenecektir.

-İşveren yeni işçilerin eğitiminden sorumlu olacaktır.

-Amele Birliği, İhtiyat ve Teavün Sandıkları bu yasa gereğince kurulacaktır.

Ayrıca, 2 Ocak 1924 tarihinde çıkartılan Hafta Tatili Yasası ile kamuda ve özel sektörde çalışan işçilere haftada bir gün tatil hakkı getirilmiştir.

1926 yılında çıkartılan Borçlar Yasası'nın 332. Maddesi ile işverenin meslek hastalıkları ve iş kazalarından doğan hukuki sorumlulukları getirilmiştir.

Umumi Hıfzısıhha Yasası ve Belediyeler Yasası

1930 yılında çıkartılan Belediyeler Yasası ile fabrikaların bazı iş güvenliği ve çevreye verdikleri zarar yönlerinden denetlenmesi görevi belediyelere verilmiştir.

1930 Yılında çıkartılan Umumi Hıfzısıhha Yasası ile işçi sağlığı alanında temel ve önemli düzenlemeler getirilmiştir.

1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Yasası'nın 7. Kısmı işçi sağlığı ve iş güvenliğine ayrılmıştır. Yine 1930 yılında yürürlüğe giren 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Yasası'nın 7. kısmı işçi sağlığı ve iş güvenliği yönünden, bugün bile çok önemli olan hükümler getirmiştir. **İşyerlerine sağlık hizmetinin götürülmesi görüşü bu yasa ile başlamıştır.** Yasanın 173-178 maddeleri ile endüstriyel kuruluşlarda, çocuk ve kadınların çalıştırılma koşulları, işçiler için gece hizmetleri, gebe kadınların doğumdan önce ve sonra çalıştırılma koşulları, işyerlerindeki işçi yasağı konuları hükme bağlanmıştır. Yasanın 179. maddesi, işçilerin işyerinde çalıştırıldıkları sürece sağlık ve güvenliklerinin korunması amacıyla tüzükler çıkarılmasını öngörmüştür. 180. maddesi ise, işyerlerine sağlık hizmeti götürülecek iş yeri hekiminin çalıştırılmasına ve diğer revir, hastane gibi kuruluşlara ilişkin düzenlemeleri içermektedir.

1936 yılında çıkartılan ve 1937 yılında yürürlüğe giren 3008 sayılı İş Yasası ile işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda ayrıntılı düzenlemeler yapılmıştır. Yasa bir yıl içinde sosyal güvenlik sistemi kurulmasını öngörmektedir, ancak sosyal güvenlik sistemi on yıl sonra 1945 yılında kurulabilmiştir.

Pratik uygulamalar

Bütün bu yasal düzenlemeler olduğu gibi hayata geçirilmemiştir. Hatta çoğunlukla kağıt üzerinde kalmıştır. Ancak bunun yanında güzel pratik uygulamalar da bulunmaktadır. Bu uygulamaların hemen hemen tamamı Kamu İktisadi Teşebbüsleri (KİT)'lerde yani devlet işletmelerinde yaşanmıştır. Hemen hemen bütün devlet işletmelerinde işyeri hekimi, revir, eczane bulundurulmuş, hatta büyük işletmelerde hastane bile kurulmuştur. Devlet işletmelerinde çalışan memurlara 1938 yılında emeklilikle ilgili düzenlemeler yapılmış ve yıllık izin hakkı tanınmıştır.

Kaynaklar:

Gülbüz Yılmaz / isgüvenligi.net

Ahmet Makal/ Türkiye'de Tek Partili Dönemde

Çalışma İlişkileri (1920-1946)

İş cinayetleri devam ediyor

Tuzla'da ölümler peş peşe gelmeye devam ediyor. Önce 8 Şubat'ta Dentaş tersanesinde çalışan Selim Sevgili öldü. 17 Şubat'ta ise Çiçek Tersanesi'nde çalışan 27 yaşındaki Cemil Akgül, yüksek gerilime kapılarak ağır yaralandı. Tuzla Devlet Hastanesi'ne kaldırılan Akgül, burada hayatını kaybetti.

23 Şubat'ta Zonguldak'ta Ereğli'de bir tersanede meydana gelen patlamada ise 3 işçi yaralandı. Patlama bir romörk kaynak yapıldığı sırada meydana gelirken, Önder Öztürk, Ferhat Yalçın ve İlkan Kaya yaralandı. 17 Şubat'ta da Yalova'da AB taşeron firmasındaki patlamada 3 işçi yaralandı. 1 Mart günü, Sabiha Gökçen havalanında tavandaki demirlerin düşmesiyle iki işçi daha yaşamını kaybetti.

Tuzla'da yaşanan son ölümlerin ardından, Tuzla Tersanesi önünde işçiler ve Limter-İş bir eylem düzenledi. Eylemde koşulların düzelmesi bir yana krizle birlikte ölümlerin daha da arttığına vurgu yapıldı ve devletin verdiği sözü tutması istendi. 75 günlük sürede önlemler alınmadığı için 7 işçinin öldüğü söylendi.

DESA'da direniş sürüyor

Sefaköy'de direnişine devam eden Emine Aslan, direniş çadırı niyetine kullandığı minibüsün içinde ziyaretçilerini ve destekçilerini karşılamaya devam ediyor. Düzce'de direnişte olan 46 işçi arkadaşıyla beraber, sendikası olarak işe geri dönmek için tüm yapılanlar... Direniş sürüyor ve Emine Aslan şimdiden tek başına bir sembol olmayı başardı. Sıcakta, çamurda, karda, yağmurda, gülen yüzüyle direnişini yaygınlaştırdı, yerleştirdi bilinçlere. Her gün otobüsten geçenler, sloganların yazılı olduğu dövizleri, gün gün atan direniş levhasını görüyorlar. Emine Aslan sadece beklemekle yetinmiyor. Her etkinlikte, her mitingte en önde duruyor ve direnişini anlatıyor. "Direnişimiz sayesinde işçi arkadaşlar atılmadılar işten. Ama onlar da tek yürek olamadılar" diye de sitem ediyor DESA'da çalışan arkadaşlarına. Aslında, korkunun ecele faydası da yok. Gözlerinin önünde tek başına günlerdir direnişini sürdüren Emine ablaları var ve onlar bir gün dahi yanına gelme cesaretini gösteremiyorlar. Şimdilik kapı önüne konmamış olabilirler ama bu hiç olmayacak anlamına da gelmiyor. Eğer işlerinde güvence, iyi koşullarda çalışmak istiyorlarsa yapacakları tek bir şey var: Ses çıkarmak. Sadece onlar için de geçerli değil bu. Her gün binlerce işçinin kapı önüne konduğu, ücretsiz izne çıkartıldığı kriz koşullarında, sessizlik ölüm anlamına gelecek. Onlar adına Emine Ablalarının çığılığı yükseliyor. Bu çığılığı büyütme onların ellerindedir.

Sefaköy'deki DESA fabrikası önünde 237 gündür direnişini sürdüren Emine Aslan'la direnişinde geline son aşamayı konuştuk.

PDD: İşe iade davasını kazanmıştınız. Sonrasını anlatır mısınız?

E. Aslan: İşe iade davasını kazandık. Fakat patronlar temyize gittiler ve dava şu anda yargıta. Ya bana bütün alacaklarımı ödeyip işe alacaktı, ya da temyize gideceklerdi. Patron, temyizi seçti.

Şu anda DESA'da ne kadar çalışan var ve bunun ne kadarı sendikalı?

Sefaköy, Düzce ve Çorlu'da toplam 1200 işçi çalışıyor. Bunun 300 kadarı sendikalı. İçeride çalışanlardan hala sendikalı olanlar var ama onlar direnişe geçmediler. Cesaret edemediler. İşten atılmak gibi korkuları var. Oysa hepsi burada olsaydı hiçbir şekilde atamazlardı. Durum ortada. Ben günlerdir burada tek başına direniyorum. Onlar için de direniyorum. Eğer işten atılmamışlarsa biraz da burada ve Düzce'de süren direniş sayesinde.

İçeride çalışan işçilerden buraya gelen oluyor mu?

Buraya hiçbir şekilde gelmiyorlar. Fabrikanın önünde mobese kamera var ve eğer gelirlerse tespit edilip işten atılırlar diye korkuyorlar. Eve dahi gelmiyorlar. Patron benim her hareketimi izliyor. Otobüste, eve giderken, gelirken takip ediyorlar. Acaba ne yapıyorum diye? İçerideki işçiler de korkuyorlar. Komşulara "Biz onu destekliyoruz ama yanına gide-miyoruz" diyorlarmış. Arada telefonlarla görüşüyoruz. Sendika üyesi olanlarla da sendikada görüşmelerimiz oluyor. Şunu düşünmüyorlar. Ben buradan

gitmiş olsaydım şimdi çoktan kapı önündeydiler. İçeride bir güç olup hareket etmiyorlar.

Çalışma koşullarınız nasıldı?

2 gün ve bir gece hiç aralıksız çalışıyorduk. 8 senelik işçi olmama rağmen asgari ücret alıyordum. Zam verilme olayı tamamen ustalara-müdürlere yakınlığın ve yaptığın yalakalıkla bağlantılı olarak belirleniyordu. Bu direnişin sayesinde herkes şu anda sigortalı. Daha önceden bordroların hangi şirkete ait olduğu belli değildi, o düzene girdi. Bunlar şu anlık direnişlerin kazanımları diyebiliriz.

E. Aslan'ın Eşi: İşçiler "Biz Emine Ablanın yanına gidersek bizi işten atarlar" düşüncesinden vazgeçmeliler. Patronlar bir şey yapamaz. Şimdiye kadar çoktan kapı önüne konmuşlardı ama bu direniş engel oldu patronlara.

Direniş sürecinde sendikadan istifa edenler oldu mu?

Evet. 3 işçi baskılara dayanamayarak sendikadan istifa etti. Sendikal örgütlenme erken patlayınca, mahkeme gerçekten sendika var mı yok mu onu tespit etmek istedi. Patronlar da sendikaya üye olan işçilerin isimlerini mahkemeden öğrenmiş ve işçilere de "gördünüz mü, sendikanız sizi sattı, hepinizin ismi elimde" diye baskı yapmaya başlamış. 3 kişi bu yüzden istifa etmiş. Eğer sendika satsaydı beni satacaktı. Bak hala buradayım ve sendikam da yanımda. Sonuna kadar da gideceğim.

Düzce'de ne kadar işçi direnişte?

Düzce'de 46 işçi var. Orada işçiler dönüşümlü olarak fabrikanın önüne geliyorlar. Ben tek olduğum için her gün geliyorum buraya.

Sendika üyelerle görüşmeler yapıyor mu?

Deri-İş: Evet üyelerle görüşülüyor. Değerlendirmeler yapılıyor. Sendika çoğunluğu sağlayamadığı için yetki de alamadı. Düzce, Sefaköy ve Bolu olmak üzere 3 fabrikada toplam 1200 işçi çalışıyor. Çorlu'da üyemiz bulunmuyor. Şu anda üyelikler de durduruldu. Mahkeme sonuçlarını bekliyoruz. Biz yetki olarak içeri girmek istiyoruz.

Şu anki talepler tam olarak nedir?

Deri-İş: Atılan işçiler geri alınsın ve işçiler sendikalı olsun. İşçilerin alacakları tam olarak verilsin. Patronla 4-5 kez görüşme oldu, ama sendikal örgüt-lülük kabul edilmedi. Biz de atılan işçiler adına davalar açtık ve 18 arkadaşımız davayı kazandı. Diğer arkadaşların davası sürüyor. Kazanılan bu davalara patron itiraz ettiği için süreç devam ediyor.

Destek ziyaretleri ne durumda?

E. Aslan: Destek ziyaretleri devam ediyor. Dün (23 Şubat) Hava-İş yöneticileri geldi. Siyasi partilerin belediye başkan adayları geliyor. Komşularımız geliyor. Diğer işçiler ve kurumlar sürekli ziyaretime geli-

yorlar. Ayrıca Kadın Platformu her 15 günde bir eylem yapıyor.

Direniş süreci size ne kazandırdı?

E. Aslan: Daha önce de sendikalı olarak çalışmıştım ve kazanımlarımın ne olacağını farkındaydım da. Birincisi ben burada anayasal bir hakkımı kullanıyorum ama hem patron hem de devletin kolluk güçleri tarafından baskı görüyorum. Bu direniş için "3-5 çapulcu", "teröristler yapıyor", "vatan hainleri yapıyor", "yanındakiler terörist" dediler. Biz hak mücadelesi veriyoruz. Buraya gelenlerin hepsi işçilerin ve emekçilerin yanında yer alanlar. Halimi hatırmı soran herkes vatan haini onlara göre. Kafesteki kuş gibi kapatmışlardı bizi fabrikadayken. Patron "eğer çalışmazsanız, kapıda bekleyen 50 köpek var" diye tehdit ediyordu. Ben bu sürecin böyle olacağını az çok tahmin ediyordum. Daha da bilinçlendim ve güçlendim. Ayrıca bayan olduğumuz için daha çok eziliyoruz. Karşı koyamayacak durumda olduğumuzu düşünüyorlar. Usta, bayan olduğun için zam vermez, hor görür. Müdüre kendi yakınlarını kayırtır ve zam aldırır. Polisler, bayan olduğum için dahi tehdit ettiler. "Git evine yemek yap, çamaşırını yıka" dediler. Erkek işçi olsaydım en kötü ihtimalle "git başka yerde iş bul" derlerdi. Bayana bakış açısı ortada. Mesailerimi, tazminatımı ve alacaklarımı vermiş olsaydı, burada zaten beklemeyecektim. İşyerinde sendikalı olduğum için küfürlerle işten atıldım. Ben kazanana kadar direneceğim.

ATV-Sabah grevcilerine devrimci basın ziyareti

Grevin 13. gününde bazı devrimci kurumlar, ATV-Sabah grevcilerine destek ziyaretinde bulundular. Balıkcı'daki ATV-Sabah binasının önüne gelindikten sonra "Yaşasın sınıf dayanışması", "Direne direne kazanacağız", "Basın emekçileri yalnız değildir" sloganları atıldı. Kurumlar adına yapılan açıklamada basın emekçilerinin çalışma koşullarının kötülüğüne değinilirken, sosyalist ve devrimci basın çalışanlarının bu grevi destekledikleri, yanında olduklarına değinildi.

GAZETECİLER GREVDE!

Türkiye Gazeteciler Sendikası'nda örgütlenen ATV-Sabah çalışanları 11 Şubat'ta greve çıktılar.

Daha önce bu sektörde irili ufaklı direnişler yaşanmıştı. Ancak bu grev, 12 Eylül darbesinin arkasından, basın sektöründe yaşanan ilk grev olma özelliğini taşıyor. Sektörde çalışma koşulları oldukça ağır. Mesai saatleri belli değil, çalışanlar arasında ücret dengesizliği oldukça fazla ve amirler, çalışanlar üzerinde her türlü baskıyı meşru görüyorlar. Gazetelerin ve televizyonların baş köşelerini tutan gazeteciler, sunucular, milyon dolarlar alırken, bir muhabir asgari ücretle çalışabiliyor. Üstelik haberciler cangüvenliği konusunda bile ciddi sorunlar yaşıyorlar. Sokakta polisten dayak yemek, gaz bombalarından etkilenmek, fotoğraf makinelerinin, kameralarının kırılması çok olağan geliyor.

Çalık grubu, AKP'nin zamanında büyüyen şirketlerden biri. Sabah-ATV ihalesiyle basın sektörüne girdiler. Diğer medya holdingleri tarafından "taraf medya" ilan edildiler. Elbette burada kastedilen, Çalık grubunun AKP'nin tarafında olmasıydı. Yoksa işçi düşmanlığı konusunda bütün medya burjuvazinin yanında, aynı tarafta duruyorlar.

Balmumcu'da ATV-Sabah binası önünde "Bu işyerinde grev var" pankartının ardındaki 3 çalışan, bu grevin gururunu taşıdıklarını söyleyerek bekliyor. Ziyaretçileri yoğun. Merkezi bir yerde bulunmaları önemli bir avantaj. 15 Şubat mitingine önlüklerini giyerek katıldılar. Ayrıca her cumartesi saat 18'de Taksim'den Galatasaray'a meşalelerle yürüyüşler düzenlemeye başladılar.

17 Şubat 2009'da ATV-Sabah çalışanlarının grevinin 6. gününde grevci işçilerden Mete Öztürk'le greve uzanan süreci konuştuk.

PDD: Süreci anlatabilir misiniz?

Mete Öztürk: 2 yıl önce örgütlenmeye başladık.

Kısa bir sürede çoğunluğu sağlayıp yetki başvurusunda bulunduk. Çalışma Bakanlığı değerlendirmeye aldı. Ancak 8 ay yetki başvurusunu beklettikten sonra sayınız yeterli değil dediler. Mahkemeye taşındı süreç. Mahkemeye gittikten 1.5 ay sonra yetki geldi. ATV-Sabah TMSF yönetimindeyken örgütlenmeye başlamıştık ve bu süreçte sendikal örgütlenmeye öncülük eden arkadaşlarımızdan üçü işten atıldı. Yetki geldikten sonra TİS sürecine geçildi. Sizin de bildiğiniz gibi bu süreçte ATV-Sabah şaibeli bir ihaleyle Çalık grubuna verildi. Şirketle masaya oturuldu. 22 idari madde üzerinde anlaşıldı. Ekonomik taleplere sıra gelince işin rengi değişti. Sendikanın ekonomik taleplerine "bunları kabul edersek maliyetimiz yüzde 57 artıyor" şeklinde karşılık verdiler. Kendileri hiçbir teklifte bulunmadılar. Yani içinde para geçen hiçbir talebimize cevap vermediler. Görüşmeler uzlaşmazlıkla sonuçlandı. "Biz size teklif yapmayacağız" dediler ve grev sürecine girildi. 17 Aralık'ta grev kararını astık. İki ay boyunca sendika aracılarla şirketi masaya çağırdı. "Sendikal haklara saygı gösterin" dedi. Şirketin asıl amacı sendikayı kabul etmemek olduğu için bütün çağrılarını geri çevirdi. Grevden bir gün önce sendikamızdan Ercan İpekçi ile şirket danışmanını Ahmet Tezen arasında bir görüşme gerçekleşti. Tezen: "Mademki siz iyi niyetlisiniz, grev kararını kaldırın, süreci bir değerlendirelim. Bir yıl sonra bakarız" gibi komik bir görüş açıklamış. Grev kararını kaldırmak, sendikal haklardan vazgeçmek anlamına geliyordu. Buna karşılık sendika, "şu ana kadar anlaştığımız maddeleri protokol haline getirelim" dedi. İkili protokol demek, sendikanın resmen de tanınması anlamına gelecekti. Buna da "hayır" dediler. Ahmet Tezen, "ücret sendikacılığı yapıyor, partner sendikacılık yapılması lazım, amaç basın özgürlüğünü geliştirmek olmalıdır" şeklin-

de birşey daha söylemiş. Sendikanın TİS'i imzalamasıyla kazanacağımız işgüvencesi ve haklarımızın, basın bağımsızlığını da biraz güçlendireceğini düşünüyoruz. Basın özgürlüğü dediği şeyleri sanki biz sağlayabilirmişiz gibi konuşuyorlar. Madem o kadar iyi niyetli bir şirket, basın özgürlüğünü ilk başta kendi çalışanlarına sağlasınlar. Bu grup "yandaş medya" diye tanınıyor. Bu konuda yönetimin tavrı belirleyicidir. Başa dönersek, üç işçi atılıp, çoğunluk sağlandıktan sonra, şirket zaten çalışanların yasal hakkı olan 212. maddeyi (ATV-Sabah'ta çalışanların gazeteci statüsüne geçirilmesi -ki zaten bu insanlar gazeteci olarak çalışıyorlar-) sendikadan istifa ettirmek için rüşvet olarak kullanmaya başladı. Bu rüşvetle yaklaşık 60 arkadaşımız sendikadan istifa etti. Daha çarpıcı olan, sendikaya hiç üye olmadığı halde 60 çalışan daha bu rüşvete evet diyerek "üye olmadığı sendikadan" gidip noter aracılığıyla istifa etti. Bu bile buradaki sendikal örgütlenme üzerindeki baskının ne kadar boyutlu olduğunun göstergelerinden biridir.

Sendikaya üye olanların sayısı nedir?

Üye sayısı grev arifesinde 30-40'a kadar düştü. Şirket birebir markajla üye sayısını düşürdü. İstifa eden üyeler arasında eski üyeler de söz konusu. Greve çıkarken sayımız 10'du. 10 kişiyiz ama grev içinde, gördük ki, biz aslında 10 binlerce kişiymişiz. Buraya her gün gelen sendikacılar, üyeleri, siyasi parti yönetici ve temsilcileri, diğer kurumlar bizim böyle hissetmemizdeki en büyük etkendiler. Bu aynı zamanda başaracağımıza olan inancımızı da pekiştirdi.

Grev kararından sonra gelişmeler nasıl?

Dün (5. gün) iş akitlerimizin feshedildiğini basından öğrendik. Bize henüz bir tebligat yapılmadı. İddiaları şu: "Bu grev ATV'nin grevidir, Turkuvaz'ı bağlamaz" diyorlar. Şirketin değişmiş olmasını kullanıyorlar. Bu nedenle, yasadışı bir grev olduğunu söyleyerek iş akitlerimiz feshedildi. Böyle bir tebligat henüz elimize gelmedi. Çalık grubu, bu gerekçeyle grev sürecini de durdurmaya çalışmıştı. "Bu sendika sadece ATV'nin 160 çalışanını temsil etmektedir. Oysa burada binlerce çalışan var. Onun için sendikanın yetkisi geçersizdir" gibi bir iddiada bulunmuşlardı. Mahkeme ve yargı tay bu iddiaları reddetti. Türkiye Gazeteciler Sendikası, Turkuvaz Grubu'nun muhataplığını mahkeme kararıyla da tescilledi. Biz de Turkuvaz Grubu çalışanları olarak greve katıldık. Bu grev kararı iki aydır burada asılıydı ve şirket, bu süreçte hiçbir şeye itiraz dahi etmedi. Orada da taraf olarak Türkiye Gazeteciler Sendikası ve Turkuvaz Grubu geçiyor. Bir de greve katılmayan kapsam dışı personel vardır. -Valiliğin görevlendirdiği müfettişler vb. işveren liste çıkartıp imzalar. Öyle ki buna göre kapsam dışı çalışanlar dışında Balmumcu'da bir ATV personeli dahi yok. Fotomaç'tan birçok isim var ama bunların kadroları da Sabah'ta kayıtlı. Takvim'de, Fotomaç'ta, Sefaköy'de de ATV çalışanı yok. Dergilere bağlı bir sürü çalışan var. Ankara'da sadece bir ATV çalışanı var. Madem ki bu ATV'nin grevidir, neden diğer yayınlardaki çalışanları kapsam dışına aldınız? Komik şeyler. Bunlardan bir tanesi de bu hukuk bilmezlerin yaptıklarından, iş kanununun 45. maddesine göre iş akdini feshetmek. Oysa yasadaki 46. madde "45. madde hükümlerini uygulamak için mahkeme kararı gerekir" der. Hani mahkeme

kararı?

Çalışma koşullarınız nasıldı?

Ben Sabah'ın spor servisinde editör olarak çalışıyorum. Yeni giren bir editör benim aldığım maaşın yüzde 20'sini ancak alabiliyor. 4-5 yıllık arkadaşım ancak yarısını alabiliyor. Yani ücret farkları çok yüksek. Hala birçok arkadaşımız gazeteci olduğu halde, 212. madde kapsamında değiller. Grev süresinde rüşvet olarak verilen sözleri de tutmadılar. Çalışanlar hala bu kapsama girmiyorlar. Fazla mesai uygulaması var. Mesai alabilmeniz için günlük 10 saat çalışmayı geçmeniz gerekiyor. Yine daha önceden imzalattıkları bir sözleşmeye göre aylık mesai ücreti 400 liradan fazla olamaz. Yani ne kadar fazla mesai yaparsan yap, 400 liradan fazla para alamayacaksın. Sözleşmeye göre yıllık 270 saat fazlayı şirkete çalışıyorsun.

12 Eylül Darbesi'nden sonra basın alanında yapılan ilk grev, ne düşünüyorsunuz?

Evet ilk grev diye biliyorum ben de. Direnişler olmuş ama grev olarak ilk. Basın başta olmak üzere diğer sektörlerde de hala 12 Eylül'ün izleri var. Üzerimizden bir 12 Eylül geçti ve insanlar hak arayamaz duruma getirildi. Kötü bir miras bıraktı. Örneğin burada yaşananlar da o izleri taşıyor. İçeride olan arkadaşlar gönüllerinin bizimle olduğunu söylüyorlar. Kendileri ise işten atılma korkusuyla bizim yaptığımızı yapmıyorlar. Özellikle basın sektöründe insanlar kendilerini işçi olarak değil de, farklı bir tabakadan "elit" olarak görüyorlar. Bu onların önlerindeki en büyük engel. İşçi oldukları halde işçi tepkisine sahip değiller. Başka bir işkolunda ya da fabrikada olsa, çalışanlar en azından destek verirdiler. Oysa koşullara bakıldığında birçok yerden daha beter koşullarda çalışılıyor. Onlar "elit"liklerini düşünmeye devam etsinler. Biz burada gurur duyulacak bir şey yapıyoruz.

Bir medya kuruluşunun önünde grevdesiniz. Sizin çalıştığınız holding de dahil, işçi ve emekçi haberlerine pek yer vermezler. Greviniz süresince siz de bunu yaşadınız mı?

Sadece Turkuvaz değil, tüm holdingler için aynı şey söz konusu. İş örgütlenmeye gelince hiçbir şey söylenmiyor basında. Birbirlerine ne kadar düşman olsalar da "sendikal örgütlülüğü", her türlü özgürlüğü engellemekte hemfikiridirler çünkü.

Peki diğer medya kuruluşlarından desteğe gelenler oluyor mu?

Kurumsal olarak gelmedi hiç kimse. Bireysel olarak, eski arkadaşlarımız var. Onlar geliyorlar. Bizimle ilgilenenler de yeterli. Ancak önemli olan emekten yana olanların gelmesi. Bize asıl güç veren onlar. Şu anda üretimden gelen gücümüzü kullanamadık ama tüketimden gelen gücümüzü kullanmak istiyoruz. İnsanlara, Turkuvaz'ın mallarını almayın çağrısı yapıyoruz. Sabah, Fotomaç dergilerini almasınlar, ATV'yi izlemesinler, bu grubun radyolarını dinlemesinler.

Grevi duyurmak için eylem planlarınız nedir?

Her gün 12-13 arası ziyaretçilerimiz geliyor. Ayrıca her cumartesi 18'de Taksim Tramvay'dan Galatasaray'a yürüyeceğiz. Biz burada 3 kişiyiz. 7 arkadaşımız da Sefaköy'de grevdeler. Sabah 9, akşam 18 arası buradayız. Herkesi desteğe, dayanışmaya bekliyoruz.

Öcalan'ı protesto eylemleri

Abdullah Öcalan'ın yakalanıp Türkiye'ye getirilişinin 10. yılında **başta Kürt illeri olmak üzere İstanbul, Ankara, İzmir, Mersin, Adana** gibi illerde birçok protesto eylemi gerçekleşti. Esnaf kepenklerini kapattı, eylemlere on binlerce kişi katıldı ve sokak çatışmaları yaşandı.

Bu protesto eylemlerinden birçoğuna panzerlerle gaz bombalarıyla saldırılırken, hedef gözeterek kitlelerin üzerine ateş açıldı. Eylemlerden gözaltına alınanlardan birçoğu tutuklandı, cezaevlerine kondu.

Kürt halkının en insani taleplerine dahi gözünü kapayan devlet, Abdullah Öcalan üzerindeki tecrit uygulamasına da devam ediyor. 10 yıl boyunca İmralı'da tek başına tutulan Abdullah Öcalan üzerinden Kürt halkının nabzını yokluyor. Her yıl olduğu gibi bu yıl da vahşette sınır tanımadı. Kürt halkının yaptığı her türlü protestoyu yasadışı ilan etti.

Diyarbakır'da DTP önünde toplanan 10 bini aşkın kişi, Öcalan ve PKK lehine sloganlar attılar. Kitleye saldıran polis, 38 kişiyi gözaltına aldı. Mahallelerde süren çatışmalarda 23 polis yaralandı. "Burası Kürdistan Filistin değil", "Biji Serok Apo", "Kahrolsun Erdoğan", "Tecride Son Kahrolsun 15 Şubat" sloganları atıldı. Seyyar satıcılara, camide namaz kılanlara, hastanelere gaz bombaları atılırken, DTP milletvekillerine saldırılarda bulunuldu. Kitleye müdahalede helikopterler ve silahlar da kullanıldı.

Hakkari-Yüksekova'da toplanan binlerce kişi ilçe merkezine doğru yürümek istedi. Mahalleleri ablukaya alan polis, kitleye gaz bombaları ve panzerlerle müdahale etti. Müdahale sırasında 17 yaşındaki bir genç panzer altında kalarak yaralandı. Onlarcası gözaltına alındı.

Ayrıca, **Van, Şırnak, Batman, Ağrı, Siirt, Mardin, Mersin, Adana, İstanbul** vb. aralarında olduğu yerlerde 394 kişi gözaltına alındı. 70'ten fazla kişi yaralanırken, bir çocuğun yüzüne gaz bombası isabet etti.

AKP'nin seçim mitinglerini protesto

Erdoğan'ın Diyarbakır ve Van'da düzenlediği mitingler de yoğun güvenlik önlemleri altında gerçekleşti. Miting tarihlerinden günler önce güvenliği en üst seviyeye çıkartan devlet, ev baskınları gerçekleştirdi, gözaltı ve tutuklamalar yaptı.

Diyarbakır'da 21 Şubat'ta yapılan miting öncesi, yollar yeniden yapılırken, miting alanına açılan tüm cadde ve sokaklar, olası bir protesto olayına karşı kapatıldı. Diyarbakır'a çevre illerden binlerce kişiyi taşıyan AKP, Diyarbakır'ı kendisi için bir gövde gösterisine çevirmek istedi. Fakat Erdoğan'ı protesto etmek için esnaflar kepenk kapattı, protesto gösterisi yapmak için sokaklara çıkan bini aşkın kişi de gözaltına alındı.

Van'da ise 27 Şubat'ta gerçekleştirilen miting, binlerce Kürt tarafından protesto edildi. Miting alanında Erdoğan "taşımaya kitleye" seslenirken, sadece 500 metre ileride "Katil Erdoğan" sloganlarını atan ve barikatlar kuran halk, polisle çatışmıyordu. Ana merkeze açılan tüm yollar trafiğe kapatan kitleye, polis gaz bombaları ve panzerlerle saldırdı.

Mitingler şunu göstermiştir ki, Kürt halkı AKP'nin yalanlarına kanmayacaktır. Kürt sorununa çözüm adı altında sunduklarının bir aldatmaca olduğu açığa çıkmıştır. Aynı AKP, sınırötesi ve sınıriçi operasyonlara imza atmıştır ve bombalamalar halen devam etmektedir. Kürt halkının gördüğü gerçek budur. Sokakta çatışan irade de bu gerçeği bilen iradedir.

Ahmet Türk mecliste Kürtçe konuştu Takke düştü kel göründü

DTP Eşbaşkanı Ahmet Türk, TBMM'deki grup toplantısında Kürtçe konuşma yaptı. Konuşma sonrasında yaptığı açıklamada da, "21 Şubat dünya anadil günü nedeni ile Kürtçe üzerindeki baskılara dikkat çekmek için Kürtçe konuştuğumu" söyledi. Türk, "Kürtçe serbesttir diye propaganda yapıyorlar, biz de Kürtçe serbest mi değil mi görmek istedik" dedi.

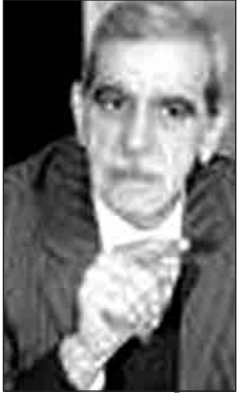
Gerçekten de Ahmet Türk'ün meclisteki Kürtçe konuşması, Kürtçe üzerindeki yasakların kalktığına dair propagandayı yerle bir etti, maskeleri düşürdü. O ana kadar TRT 3'ten (Meclis TV) yayınlanan toplantı, Ahmet Türk'ün Kürtçeye başlamasıyla kesiliverdi. Oysa geçtiğimiz aylarda TRT'nin bir kanalı, 24 saat Kürtçe yayın için açılmıştı. Ve bu açılışı Başbakan Erdoğan, Kürtçe, "TRT-Şeş hayırlı olsun" diyerek yapmıştı. Başbakan'ın Diyarbakır mitingi öncesinde de her yere Kürtçe pankartlar asılmıştı. Fakat Kürtçe konuştuğu için halen yargılananlar vardı. Keza DTP'li belediyelerin Kürtçe afişleri yasaklanıyor, cezaevi ziyaretlerinde Kürtçe yasağı sürüyordu. Kısacası, Kürtlere Kürtçe konuşmak halen yasaktı. Bunun son örneğini, Ahmet Türk'ün meclisteki Kürtçe konuşmasında gördük. Ve bir kez daha anlaşıldı ki, devletin Kürt açılımı, resmi ideolojinin Kürtçe yapılmasından ibarettir. Bu çizginin dışındaki Kürtçe yasaklıdır.

Bu tutum, sadece AKP hükümeti ile sınırlı değil. Aksine bu, hükümetler üstü bir

devlet politikasıdır. Zaten olayın arkasından genelkurmay da yaptığı bir açıklama ile TRT-Şeş'i benimsediklerini fakat meclisten Kürtçe konuşulmasına karşı olduklarını ifade ettiler. Yani sivil askeri ile devletin tüm kurumları, Kürtlerin Kürtçe konuşmasına tahammül edemediklerini gösterdiler.

Hatırlanacaktır, Kürt hareketinin meclise ilk soktuğu milletvekilleri arasında olan Leyla Zana da 1991 yılındaki yemin töreninde Kürtçe konuştuğu için kıyamet kopmuş, linç girişimleri olmuştu. Ardından meclis bahçesinde apar-topar polis arabasına bindirilen milletvekilleri uzun yıllar cezaevinde yatmıştı.

Ahmet Türk'ün konuşmasıyla ilgili, TRT'nin sansürü dışında şimdilik herhangi bir yasal işlem gerçekleşmedi. Fakat genelkurmay, yargıyı göreve çağırarak gecikmedi. Elbette bütün bunlar, dünyanın ve ülkenin içindeki konjonktüre göre şekilleniyor. Fakat yüzyıllardır süren yasağa rağmen Kürt dili bugün hala yaşıyor ise ve onca cezaya rağmen meclis kürsüsünden konuşulabiliyorsa, bu Kürt halkının asimilasyona karşı geliştirdiği büyük direncinin başarısıdır. Kürt halkı yıllardır verdiği bu büyük mücadele ile kimliğini, dilini, geleneklerini, bugüne kadar yaşatmıştır. Bundan sonra da kimse engelleyemez.

Toplatma, gözaltı, keyfi uygulamalar...

- ✓ Emperyalizme ve Oligarşiye Karşı Yürüyüş dergisinin 6. Sayısı toplatıldı. İstanbul 9. Ağır Ceza Mahkemesi toplatmaya gerekçe olarak "yazılarında şiddeti ve diğer terör yentemlerini teşvik edici nitelikte propaganda yapıldığı, ve terör örgütü liderinin fikir ve çalışmalarından övgü ile söz edildiğinden dolayı" ibaresine yer verdi.
- ✓ 4 Şubat'ta İstanbul'da Özgür Radyo, İzmir'de Demokrat Radyo çalışanlarından 4 kişi gözaltına alındı. Sinan Gerçek, Nadiye Gürbüz, Metin Özalp ve Mine Özalp yasadışı örgüte üye olma gerekçesiyle gözaltına alınmıştı. Gözaltına alınanlardan Nadiye Gürbüz ve Mine Özalp tutuklandı.
- ✓ Ankara'da ODTÜ ve Hacettepe'de okuyan devrimci öğrencilerden 15 kişi gözaltına alındı. Gözaltının gerekçesi ise, öğrencilerin ODTÜ'de JİTEM elemanını deşifre etmeleri.

- ✓ İHD Adana Şubesi Başkanı Ethem Açıklan hakkında Roj Tv'de yaptığı konuşma gerekçesiyle soruşturma başlatıldı. Soruşturmaya gerekçe olarak Adana Valiliği'nin "eylemlere katılan ailelerin çocuklarının yeşil kartlarını iptal etmesi" kararını eleştirmesi gösterildi.
- ✓ Limter-İş sendikası Genel Sekreteri ve Tuzla Belediye Başkan adayı Kamber Saygılı adaylığını açıklamasının hemen ertesinde "kapkaç yaptığı" iddiasıyla gözaltına alındı. Gözaltında teşhis edilmek istenen Saygılı, hiçbir hukuki gerekçe sunulmadan serbest bırakıldı.
- ✓ Kırıkkale F Tipi'nde Mesut Çeki isimli tutuşağın ziyaret süresi keyfi bir şekilde düşürüldü. Ayrıca ziyarete gidenler burada aramaların köpekler eşliğinde yapıldığını açıklıyorlar.

Amerika'nın Kürt çözümü doğrultusunda

ABANT'TAN ERBİL'E...

Bu yıl ki "Abant Platformu", "Barışı ve Geleceği Birlikte Aramak" adıyla 15-16 Şubat'ta Erbil'de toplandı. Yani Irak'taki Kürt Federe Bölgesi'nin başkenti Hewler'de.

Abant Platformu, bilindiği gibi Fetullah Gülen cemaatinin organize ettiği bir toplantı. İlk olarak 1998'de "uygar bir diyalog oluşturmak" gibi bir kılıfla birçok aydın, Bolu-Abant'ta bir araya gelmişti. Her yıl Abant'ta toplandıkları için ismi de "Abant Platformu" olarak kaldı. Daha önce Washington, Brüksel, Paris ve Kahire'de toplanmışlardı. Bu toplantılarda Kürt meselesini de gündemlerine almışlardı. Fakat ilk kez Güney Kürdistan'da toplanıyor. Elbette bunun önemli nedenleri var.

Fettullah Gülen, bilindiği gibi uzun süredir Amerika'da yaşıyor. **Amerika'nın "ılımlı İslam" projesini "İslam dünyası"na taşıyanların başında geliyor.** Sadece Türkiye'de değil, okulları ve dershaneleriyle Ortadoğu, Balkanlar ve Kafkaslar'a yayılmış durumda. AKP'nin kurulması ve işbaşına getirilmesinde de, önemli bir rol üstlendi. **ABD'nin Irak işgaliyle birlikte Kürt bölgesinde birçok alana el attı, okullar, hastaneler açtı.** Fettullahçılığı ile bilinen İlnur Çevik gibi gazeteciler bile "iş adamı" olarak uzun süredir Kürt bölgesinde bulunuyor.

Daha önceki sayılarımızda da işlediğimiz gibi **ABD eliyle tüm Kürt bölgelerinde, "Kürt-İslam" sentezi yayılmaya çalışılıyor.** Irak Kürdistanı'nda, Gülen cemaatinin yanı sıra, birçok İslamcı akım faaliyet gösteriyor. Kürdistan İslami Birlik Partisi KİP'in, önümüzdeki ilk seçimlerde Barzani ve Talabani'nin partisini geçeceği bile varsayılıyor. Zaten şu anda da Kürt yerel meclisinde 11 milletvekili ile üçüncü büyük parti konumunda. Kürt-İslam sentezini savunan KİP, geçmişte Özal ve Erbakan'la, şimdilerde ise Fettullah Gülen cemaatiyle yakın ilişkide bulunuyor. Bu partinin Türkiye'deki Kürtler üzerinde de etkili olduğu ve AKP'yi desteklediği söyleniyor.

İşte Abant Platformu, böylesi gelişmelerin yaşandığı bir konjonktürde Erbil'de toplandı. Toplantıyı iki tarafın da (Türkiye ve Irak Kürt Yönetimi) resmi makamlarının onaylayıp desteklediği özellikle belirtildi. Zaten geçtiğimiz aylarda Türkiye'nin Dışişleri Bakanlığı Irak Koordinatörü, Kürdistan Bölgesel Yönetimi Başkanı Mesut Barzani ile resmi görüşmeleri başlatmıştı. ABD'nin yeni Irak planına uygun biçimde her iki taraf da yeni adımlar atıyor. ABD'li Ortadoğu uzmanı Henri Barkey'in "Kürdistan'da Kavgayı Önlemek" başlıklı raporu, bu yönelimi ve nedenlerini açıkça ortaya koyuyor. Türkiye'nin Irak'taki Kürt federal yapıyı içine sindirmesi ve ilişki-

lerini geliştirmesini isteyen Barkey, bunu şöyle temellendiriyor: *"Kerkük, PKK ve Irak'ın zengin petrol ve doğalgaz kaynaklarının Türkiye üzerinden Batı'ya ulaşmasında, iki tarafın da menfaatine olacaktır. Ayrıca İran'ın bölgedeki artan ağırlığını dengeleyecektir... Ve tabii Türkiye'nin kendi Kürt sorununu çözmesinde büyük fayda sağlayacaktır."* (aktaran Amberin Zaman, 13.2.09 Taraf)

AKP hükümetinin İsrail karşısındaki şovları olsun, TRT Şeş vb. Kürt açılımları olsun, hepsi sözkonusu raporda belirtilen amaca uygun şekilde gelişmektedir. Bunun önemli bir ayağını da Irak'taki Kürdistan yönetimi ile iyi ilişkiler oluşturuyor. Abant Platformu'nun Erbil'de toplanması ve verdiği mesajlar, bu tablo içinde bir yere oturuyor. Öyle ki, bu toplantıların müdavimlerinden biri olan Cengiz Çandar, *"Erbil'e ayak basan 100 Türk aydınının buradaki oluşturduğu 'sinerji'den üreyen gücün 700 bin üniformalı personele sahip TSK'nın Kandil Dağı üzerindeki etkisinden çok daha etkili olduğunu yerinde gözlemledik"* demektedir. (15.2.09 Radikal)

Toplantının basına en çok yansıyan kısmı, "Kuzey Irak mı, Kürdistan mı" tartışmaları oldu. Türkiye'den giden **bazı aydınların konuşmalarında,**

Kürt bölgesine "Kuzey Irak" demeleri, özellikle Kürt aydınları içinde tepkiyle karşılandı. Bunun, Türkiye'nin resmi görüşünü, Kürtleri inkar politikasını oraya taşımak olduğu belirtildi. Bilindiği gibi "Kürdistan" Türkiye'de kullanılması yasak kelimelerin başında geliyor. Resmi olarak "Kürt Federe Bölgesi" diye geçmesine rağmen, bu tanım bile kullanılmıyor. Hatta genelkurmay, ondan da geriye gidip "Irak'ın kuzeyi" demeyi tercih ediyor.

Bu sıkıntılı durum, her zaman "sonuç bildirgesi" ile biten Abant toplantısını, bu kez "sonuç değerlendirmesi" ile bitirmek zorunda bıraktı. Değerlendirmede, "Türkiye ile Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi arasındaki münasebetlerin geliştirilmesi", Ankara ve Erbil'de konsolosluk açılması istendi.

Böylece **ABD'nin Kürt politikasına bir halka daha ekleyerek, onu perçinlemeye çalıştılar.** Fakat emperyalistlerin ve onun çanak yalayıcıların Kürtler üzerindeki oyunları, yaptıkları planlar, bir kez daha Kürt halkının iradesine çarpacaktır. Kürtler, bir gün mutlaka kendi kaderlerini kendi ellerine alacak, kardeş halklarla birlikte bölgemizdeki emperyalistleri ve onların işbirlikçilerini hak ettikleri yere gönderecektir.

13 yıl sonra gelen itiraf: Güçlükönak katliamını devlet yaptı

Tansu Çiller'in başkanlığını yaptığı 52. hükümet döneminde İnsan Haklarından Sorumlu Devlet Bakanı olarak görev yapan Adnan Ekmen, 13 yıl sonra "vicdanan rahatsızım" diyerek konuştu. Yeni Aktüel dergisinde yer alan itiraflarında, Güçlükönak katliamını devletin yaptığını açıklayan Ekmen şunları söylüyor:

"Olayın geliştiği yer güvenlik güçlerinin tamamen kontrolü altında bulunduğu bir alandı. PKK'nin orada eylem gerçekleştirmesi mümkün değildi. Dahası, öldürülen insanların kimlikleri güvenlik güçlerinin elindeydi, insanlar yanmış ama nedense üzerlerinde bulunan kimlikler zarar görmemişti. Demek ki onları yakmadan önce kimliklerini ellerinden aldılar. Bana göre burada açık verdiler."

Sonrasında Güçlükönak'ta güvendiği bir aşiret reisini aradığını onun da *"güvenlik güçlerinin resmi açıklaması gerçeği yansıtmıyor"* dediğini, ancak *"gerçeği açıklarsak, kendimizi koruyamayız, sen de koruyamazsın"* diye eklediğini söylüyor. Bunun üzerine Güçlükönak'a gitmekten vazgeçtiklerini belirtiyor.

Suçun neden PKK üzerine atıldığını ise *"Avrupa'da Kürtlerle ilgili önemli bir oylama yapılacaktı, bu olayın PKK'ya mal edilerek oylamayı gerçekleştirecek kuruma mesaj vermek istenmiş olabileceği"*ni belirtiyor. Bunu da o dönem başbakan yardımcısı olan CHP Genel Başkanı Baykal'a bildirdiğini söylüyor.

16 Ocak 1996 tarihinde Güçlükönak'ta 11 köylü, bir minibüsün içinde taranmış ve cesetleri yakılmıştı. Bu katliamdan bir ay kadar önce ise Çiller, Talabani aracılığı ile Öcalan'a mektup göndermiş ve bunun üzerine PKK, ikinci kez tek taraflı ateşkes ilan etmişti. Güçlükönak'taki katliam, büyük olasılık ateşkesi bozmak isteyenlerin işiydi. Zaten daha önceki ateşkes de böyle bir provokasyon ile sonlandırılmıştı. O dönemde PKK, Güçlükönak'ın da bir "provokasyon" olduğunu açıkladı. Olay yerine giden aydınlar da katliamın devlet tarafından yapılmış olabileceğine dikkat çekti. Fakat bu yönde hiçbir soruşturma olmadı ve olay PKK'nin üzerine atılarak kapandı.

Katliamın üzerinden 13 yıl geçtikten sonra yapılan itirafla, katliamı devletin yaptığı kesinleşmiş oldu. Ve bir kez daha görüldü ki, devlet gerçekleştirdiği birçok katliam ve cinayeti, örgütlerin üzerine atarak, gelişmeleri yönlendirmeye çalışıyor. Bunlara karşı dikkatli olmak gerekiyor. Her şeyden önce de, devrimcilerin yaptığı eylemlerle, devletin yaptığı provokasyonların kitleler tarafından bile ayırt edecek bir şekilde yapılması gerektiğini, eylemlerin hiçbir çarpıtmaya mahal vermeyecek denli net olmasını hatırlatıyor.

Bugün artan burjuva klikler arası sürtüşmeler üzerine ortaya çıkan bazı gerçekler, yarın kitle hareketi yükseldiğinde çok daha geniş ve ayrıntılı biçimde ortalığa dökülecektir. Ve bu yapılanların hesabı er geç sorulacaktır.

Cumartesi Anneleri Eylemlerine kaldıkları yerden devam ediyor!

Kayıpları bulma mücadelesinde önemli bir mevzi yaratan Cumartesi Anneleri, bu yılın başında eylemlerine kaldıkları yerden başladılar. Gazi Katliamı sonrası Hasan Ocak'ın kaybedilmesinin öğrenilmesinin ardından başlayan süreç, Mayıs 1995'te başlamış ve o tarihten sonra her hafta cumartesi günü 4 yıl boyunca sürmüştü.

Gözaltında kayıplara karşı ailelerin başlattıkları bu mücadele biçimi, Arjantin'de aynı süreci yaşayan Plaza de Mayo annelerinin verdiği mücadeleyi örnek alan "Cumartesi annelerini" yarattı. "Cumartesi anneleri", her hafta kayıpların resimleri, hayat hikayeleri ve kaybedilme öykülerini taşıdılar alanlara. Dişe diş bir mücadeleyle Galatasaray Lisesi'nin önünü özgürleştirdiler. Devlet, bu mücadeleye tahammül edemedi ve saldırılarını yoğunlaştırdı. 1998'de eylemlere ara verildi.

Son olarak özel harekatçıların, jitemcilerin verdiği ifadelerle ve yaptığı itiraflarla ortaya çıkan kayıplar, bir kez daha gündeme oturdu. Özellikle BOTAŞ Kuyularının açılması talebiyle başlayan eylemler, bir aydır süreklilik kazanmış durumda. Cumartesi Anneleri tekrar alanlara çıktılar ve "Kayıplarımızı istiyoruz" haykırışını taşıdıkları resimlerle, dövizlerle birlikte Galatasaray'a taşındılar.

Sadece İstanbul'da değil, Diyarbakır, İzmir, Ankara gibi birçok şehirde aynı gün ve saatte gözaltında kayıplar için bir araya gelindi ve kayıpların bulunması ve cenazelerin ailelere verilmesi istendi. Kayıp yakınlarının avukatları da savcılıklara bu yönde dilekçeler verdiler, davalar açıldılar.

Bu mücadeleler sonucu Silopi Cumhuriyet Başsavcılığı, BOTAŞ'taki kuyuların bir kısmının açılmasına karar verdi. Baronun oluşturduğu heyet burada incelemelerde bulunmuş ve şüpheli görülen iki yerin ve itirafçıların ifadelerinde geçen 3 yerin açılmasını istemişlerdi. 1996 ile 2004 arasındaki süreçle ilgili geçen itiraf sonucunda BOTAŞ'taki Sinan Lokantası'nda 3 cesede ulaşılmıştı.

"Ölümleri devrime kan olacak"

(...) Dünyanın en güzel şeyi olsa gerek, böyle bir yerde, böyle bir anda yoldaşlarıyla barikatın üstünde omuz omuza olmak... Aşağı barikatta kalan yoldaş, berrak bir su akıcılığıyla konuşuyor. Biraz sonra bu akışkanlık, çağlayan olup akacak düşmanın üzerine... Barikatın yanında Zeynep yoldaşı görüyorum... O kendine has kalın sesiyle takılıyor bana. "Sen ölmedin mi daha?" Bol "e"li "nerdeee" çekiyorum. Kitleyi toplamak üzerine konuşuyoruz... Arkada kalan kitleye yöneliyorum ve hızlanmaları için zorluyorum... Neyse arkadaki kitle korteje ulaştı. Kortejin önü Köşe Durağı'na ulaşıyor. Devlet tam karşımızda, tam teşkilatlı... Amacımız; belirli aralıklarla barikat kurarak kopara kopara genişletmek özgürlük alanını... Öğreniyoruz kavgayı... Bu bir staj, yarının ustalıklarının, ustalarının stajı.

Yine Zeynep'le karşılaşıyoruz. Bir yandan gözleri gülerken tatlı-sert niye yüzümü kapamadığımı soruyor. Yanımda bu işe yarar bir şey olmadığını belirtiyorum. Yanındaki yoldaşın atkısını alıp bana veriyor... Bu arada köşe dönülmüş, doğrudan Gazi girişindeki bir grup kitleyi o yöne çekmeye çalışıyor. Hayır, o yöne gitmemeliyiz! Burada barikatlarda kalmalıyız! Gazi, tarihe geçmeli!..

Aniden panzerler hızlı bir şekilde ve doğrudan kitlenin üzerine doğru ateş ederek harekete geçiyor. Arkalarından köpekler koşuyor. Leş arayan çakal sürüsü... Kitlede şaşkınlık ve dağılma var. Önde bulunan gençlerin fırlattığı ilk molotoflar panzerleri yalıyor. Ancak durdurmaya yetmiyor. Barikattaki malzeme birikimi de panzerleri durdurmaktan uzak. Kitlenin kaçışının durdurmaya çalışıyoruz. Panzerler ateş ederek kitlenin peşi sıra gitmeye devam ediyor. Panzerlerden biri hızla yanımızdan geçiyor. Üç-dört kişi kendimizi okulla kaldırımın arasında oluşan boşluğa atıyoruz. Çevikler de hızlı bir şekilde panzerin arkasında oluşan boşluğa

üşüşüyorlar...

Biraz yukarı çıkıyorum, yolu görebilecek bir nokta.

Çıkarken Zeynep'in yanındaki yoldaşın bağırarak yardım istediğini görüyorum.

Dört-beş kişi bir yaralıyı taşımaya çalışıyorlar... Kafam saldırıya uğrayanlarla, eylemin gidişatıyla meşgul... Yaralının yüzü yere dönük. Eğilip yüzüne bakıyorum, Zeynep bu. Yüzü,

pıhtılaşmış kandan tanınmayacak halde... Çok kan kaybetmiş görünüyor. Yarası nerede göremiyorum, ancak hiçbir tepki yok bedeninde. Ölümüş mü yoksa? Ümut! Ümutlar, en umutsuz anları yaşamaya, yarına yönlendiren... Şu anda senden yana tek ümidim yaşıyor olman... En önde olmak, kavgayı en önde göğüslemek. Kavlimiz bu. Binlerce yıllık insanlık tarihinin birikiminin yoğunlaştığı bu bedenler, başka bedenleri tutuşturmak için bu kavgayı yürütmek zorunda.

Birlikte yoldaşı tepeye çıkarıp, bir arabayla hastaneye gönderiyoruz. Bir gazeteci kim olduğunu soruyor. Yaşıyor olabileceği umuduyla "deşifre olmasın" temkinliliği, ama şehit olma ihtimalinin yüksekliği nedeniyle haber ulaşmalı Gazi'den, yüreği burada atan tüm yoldaşlara, dostlara... Daha soğumadan hazırlanmalı o güzel gelinliği...

Araba hızla hareket ediyor. Bizim gözümüz arabada kaldı, yoldaşın gözü arkada kalmamalı. Bir kısmı tepeye dağılmış olan insanları toplamaya çalışıyoruz. Yukarıdaki barikatlar gözüküyor. Hayır, kitle dağılmamış. Devlet yine mihlanmış olduğu yere. İlk barikata ulaşabilecek bir yoldan yürümeye başlıyoruz. Yaşlı bir dede tepemizde dolaşan leş kargasına küfürler yağdırıyor. Hanesinde Kürtçe ve Türkçe iki dilin olmasının tüm avantajlarını kullanarak. Sloganı patlatıyorum: "Biji Azadi, Bimre Koledar!", "Şehid Namının!"

İlk barikatın yanına varıyoruz. Genç yoldaş doldurmuş boşluğu. Barikata yoldaşın yanına çıkıyorum. "Dostlar, arkadaşlar, yoldaşlar! "Ölenler dövüşerek öldü" diyor Nazım. Ölenler dövüşerek öldüler! Bir savaşçımızı, bir yoldaşımızı daha şehit verdik. Ölümümüz devrime kan olsun!" Sloganlar atılıyor peş peşe: "Devrimciler Öldü Yaşasın Devrim!", "Kahrolsun Faşist Diktatörlük!", "Yaşasın Devrim ve Sosyalizm"... Ölümü sahiplenenler, yaşamı da öyle sahipleniyorlar...

(...)

Zeynep yoldaşın silueti beliriyor. Yanında onda önce gidenler... Çocuklar çıkıyor sokak aralarından, ellerinde taş, dillerinde slogan, oynuyorlar. Özgürlüğün oyununu, oyunların en özgürünü oynuyorlar.

Ve şehitlerimiz... Sokakları, barikatları yürekleriyle yokluyorlar. Büyüyenlere, ustalaşanlara bakıyorlar...

Gazi!.. Gazi!..

Başı dik çıkılan savaşların gazisi

Çocukların elleri taşla tanışınca

Korku kirliliği bir gömlek gibi

Çıkarılıp atılınca

Ve ölüm ufalınca gözünde halkın

Emek boynu bükük dolaşamaz.

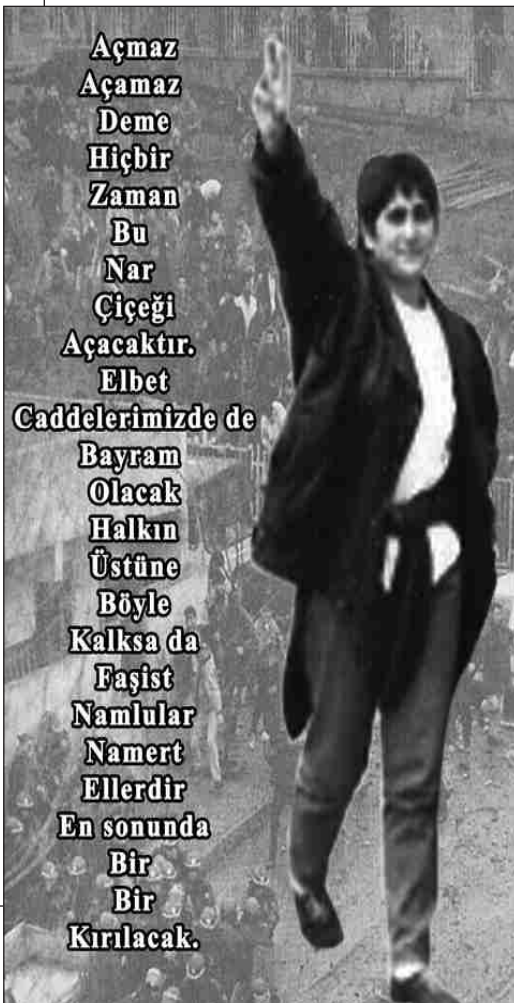
Fabrikalarda, semtlerde ve caddelerde

Kazanmak bir tatlı düş olmaktan çıkar

Karışır solunan havaya, suya, ekmeğe.

İşte bunu sen öğrettin, sen bize.

"GAZİ DİRENİŞİ- Taş, yürek, barikat"
kitabından alınmıştır.

Gazi'den Paris Komünü'ne!

Paris Komünü'nün yıldönümünde, Gazi'de kurulan barikatlar, Komün'e gönderilen bir selam gibiydi. Birer komünar gibi savaşıldı, taş, sopa ve molotoflarla... Paris, Lyon, Hamburg, Madrid, Moskova barikatlarında olduğu gibi kadın-erkek, genç-ihtiyar aktılar sokaklardan. Elleriyle söktüler, barikat malzemelerini... Somyalar, eski koltuklar çıktı evlerden. Odunları, kütükleri taşıdılar gençler. Telefon kulüpleri, otobüs durakları, direkler, ele geçen her şey barikat malzemesi oldu.

Her kurulan barikat sadece bir sokağı, bir semti ayırmıyordu. İki ayrı kent, iki ayrı dünya yaratıyordu. Barikatın tarafı ve karşı taraf! Barikatın karşı ölümlü ve kan kusuyordu. Tam bir kargaşa, korku ve panik yaşanıyor her yanda. Tutsak taraf, esir taraftı burası.

Barikatın diğer tarafı ise özgürlük!... Türküler, marşlar söylüyor direnişçiler, yanan ateşin etrafında. Rengarenk pankartlar, duvar yazıları süslüyor evlerin duvarlarını... Orada din, mezhep, ulus farkı yok. Tek bir yürek hepsi. Alınlarıyla geçinen, sömürülenlerin, ezilenlerin dünyası. Orada her şey ortak. Birlikte kuruyor barikatlar, birlikte dövüşüyor ve birlikte paylaşılıyor ölüm.

İstanbul'un dört bir yanından akıyor emekçiler Gazi'ye. İlk kez görüyorlar birbirlerini. Ama çok tanıdık bu yüzler. Tıpkı şairin dediği gibi: *"Anamız birdir/aynı memeden emmişiz dostlar/kan kardeşiz/sizlere kanım kaynıyor..."*

Sizlere kanım kaynıyor, **"Çalışarak Yaşamak ya da Savaşarak Ölmek"** şiarıyla dövüşen Lyon işçileri... **"Kulübelere Barış, Saraylara Savaş"** açan İngiliz emekçiler... **"Sermayenin kefenini dokuyan"** Silezyalı dokumacılar... **"Göğü fethetmeye kalkan"** Paris Komünarları... Kan kardeşiz sizlerle. İşte aynı barikatları kuruyor ellerimiz, savaşıyoruz aynı düşmana karşı...

(...)

Fransa'nın yenik düştüğü ve teslim olduğu Bismark ordusuna karşı, kuruldu barikatlar Paris'te. Ve Fransa'nın Prusya ile işbirliği yapan "Ulusal İhanet Hükümeti", Bismark ordusunu arkasına alarak Paris'e saldırdı. Paris, onlar için sadece bir "mülk"tü. Mülk sahipleri, ona sahip olmak için aralarında savaşırlar, ancak onu "aşağı" sınıflara bırakmazlardı. Paris'i komünarların elinden almakta birleştiler. Defalarca bombalayıp Paris'i yakan, yerle bir eden, yine onlardı.

Savaşın bütün yükü halkın sırtına binmişti.

Ağır vergiler ve açlık Fransa'nın yenilgisiyle birlikte kıtlığa dönüştü. Halkın kaybedecek bir şeyi yoktu. Sayıca ve silahça kendilerinden kat be kat üstün ordulara karşı, sokak sokak, ev ev direndiler. Ne orduların birleşmesi, ne günlerce süren kuşatma onları teslim alabilirdi.

Şehrin savunmasında önemli noktaları ateşe vermek için ellerinde gaz bidonlarıyla dolaşan "petrolcü" kadınların Komün direnişinde ayrı bir yeri vardır. Kadınlar, barikatta son nefer, idam mangasına gülerek giden savaşçılar oldular. Komün'ün kısa bir süre de olsa onlara verdiği özgürlük için ölümü seve seve kucakladılar. Ve bir Prusyalı generale, *"iyi ki bütün savaşçılar kadınlardan oluşmuyordu"* dedirttiler.

25 bini aşkın kadın, erkek, çocuk, duvar diplerinde öldürüldü. Sen Nehri, komünarların kanıyla kızıla kesti. Komün bir efsane halini aldı.

Tam 72 gün boyunca direnen bu ilk işçi devleti ve ondan önceki isyanlar, ayaklanmalar, hepsi bilimsel sosyalizmin yol göstericiliğinden

yoksundu. Ya kendiliğinden patlıyor, ya da küçük-burjuva anarşistlerin önderliğinde gerçekleşiyordu. Öte yandan zaten proleter devrimlerin koşulları da henüz olgunlaşmış değildi. Paris Komünü bile, burjuvazinin ihanetiyle erken doğuma zorlanan bir devrimdi. Bütün bunlar birleştğinde, ayaklanmaların yenilgiyle sonuçlanması doğaldı. Ancak dövüşerek alınan her yenilgide olduğu gibi, bu deneyimler proletaryanın bilincini ve savaşma gücünü arttıran, onu ileriye taşıyan basamaklar oldu. (...)

1831'de Lyon yenilgisi yaşanırken, şehrin düşmana teslim edilmesini yediremeyen ve bunun acısıyla kıvranan bir işçi, isyanını şöyle dile getiriyordu: *"Ne zaman işçilerin de bir öğretmeni olacak ve onlara nasıl savaşmaları gerektiğini öğretecek? Kazandıkları durumlarda bile niye hala zavallı köleler olarak yaşamak zorunda kaldıklarını anlatacak?"*

İşte proletarya devriminin gerçekleştiği ilk ülke olan Rusya'da o "öğretmen" çıktı ve sınıfa bizzat önderlik ederek yepyeni bir çağı, proleter devrimler çağını açtı.

(...) Moskova ayaklanması, yeni bir barikat savaşı anlayışını yarattı. Artık barikat savaşı, sadece "savunma savaşı" olmaktan çıkıyor, saldırı taktiğiyle

de birleşerek ayaklanmanın güçlü bir kaldırıcı halini alıyordu... Moskova, *"ayaklanmanın bir sanat, başlıca kuralının da korkunç cesur ve geri dönme-yecek derecede kararlı bir taarruz"* olduğunu ortaya koydu.

(...) Türkiye'de de bugüne dek irili ufaklı birçok barikat ve sokak savaşı yaşandı. Bunların içinde Gazi, kitleliliği militanlığı ve uzun süreli savaşımla öne çıkan bir direniş oldu. Başta İstanbul olmak üzere birçok şehirde emekçilerin protesto ve gösterileriyle yaygınlık kazandı.

Yaşanan diğer barikat savaşlarında olduğu gibi Gazi de tarihe mal oldu artık. Önemli olan, Lenin'in Moskova ayaklanmasından çıkardığı dersler gibi, Gazi'yi irdeleyerek eksiklerini tamamlamaktır. Şurası açıktır ki; karşıdevrim bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da barikatlara ve halka kurşun yağdırmaktan öteye gidemez. Ama devrim, daha derin ve geniş biçimler olarak ilerleyecektir.

-Gazi Direnişinin ardından kaleme alınan, ve 10 Nisan 1995 tarihinde Alınteri gazetesinde yayınlanan yazıdan kısaltılarak alınmıştır-

OKSAM'da "Kadın ve Sağlık" sempozyumu

1 Mart'ta OKSAM'da Dünya Emekçi Kadınlar Günü öngününde "Kadın ve Sağlık" konulu bir sempozyum gerçekleştirildi.

Program, 8 Mart için hazırlanan CD'nin izlenmesiyle başladı. Dünya emekçi kadınlar gününün ortaya çıkışı ve bugüne kadar gelişini kısaca anlatan film ilgiyle izlendikten sonra, bir yoldaşımız 8 Mart'ın tarihçesini kısaca anlattı.

Bir doktor arkadaşımız da "Kadın ve Sağlık" konulu sunumunu gerçekleştirdi. Ülkemizde sağlığın gelişip gelişmediğini anlamak için kadın ve çocuk sağlığına bakmak gerektiğini vurguladıktan sonra, rakamlarla ve örneklerle durumun vahametini ortaya koydu. Burjuvazinin sağlık harcamalarının büyük bölümünü ilaç tekellerine yaptığını, "sağlığımızın ayağımıza kadar getirildiği"nin bir yalan olduğunu, sağlık ocaklarının ilaç yazmaktan başka bir işlevi olmadığını, özel hastanelerin paralar talep ederek "paran kadar sağlık" dediğini anlattı. Sağlığın kötü olmasının sorumluluğu sanki doktorlardaymış gibi gösterildiğini, sorunun sistem olduğunu belirttikten sonra, işçi ve emekçi halk ile sağlık personelinin birlikte mücadele etmesi gerektiğine değinerek sunumunu tamamladı.

“Ezilenlerin en ezileni”, ücretli kölelik düzeni iki kere sömürüleni... Evde, işyerinde, sokakta, üzerine kat kat duvarlar örülen kadınlar! Yaşamın yarısını, acıların tümünü tutan elleriniz, ağlamaktan direnmeye geçen gözleriniz, kölelikten özgürlüğe uzanan adımlarınızla, kavganın da yarısını üstleniyorsunuz!

8 Mart sizin gününüz! Dişe diş bir kavga ile elde ettiğiniz büyük gün! Öncü komünist kadınların tüm dünya kadınlarına attettikleri kavga günü!

8 Mart’ı, 8 Mart yapan; işçi-emekçi kadının büyük direnişi, bu uğurda verdiği şehitlerdir. 8 Mart, emekçi kadının kölelikten özgürlüğe doğru attığı büyük adımdır. O yüzden de her 8 Mart, emekçi kadının mücadelesini daha da yükselttiği, özgürlüğe giden yolda adımlarını büyüttüğü bir gün olmalıdır!

Bu günü “işçi-emekçi” karakterinden koparıp “kadınlar günü” adı altında burjuva kadınla bir araya getirenler, sınıf işbirlikçileridir. Kadının düşmanı olarak erkeği gösterenler, kadın sömürsünün altında yatan asıl gerçeği gizlemeye çalışanlardır. Amaçları; kadının bu sömürü ve soygun düzenine erkek işçi ve emekçilerle birlikte başkaldırısını önlemektir. Çünkü onların en büyük korkusu, kadınıyla erkeğiyle işçi ve emekçilerin, kapitalizme karşı ayaklanmaları, bu sömürücü ve zorba düzenini başlarına yıkmalarıdır.

Emekçi kadınlar! Krize ve savaşa karşı yükselen kavgada ön saflara geçin! En temel hakların gasplarına karşı mücadelenin başını çekin! Bu mücadeleyi “genel grev genel direniş”le taçlandırmak için tüm öfkenizi sokağa taşıyın! Oğullarınızı, kardeşlerinizi, sevdiklerinizi, emperyalist çıkarlar uğruna yürütülen savaşa yollamayın! Unutmayın ki, emekçi kadının sahiplendiği kavga yenilmez!

Kapitalizmde kadın ucuz işgücüdür

Kadının özgür olduğu tek düzen, ilkel komünal toplumdur. Sınıflı toplumla birlikte kadın “ikinci sınıf” olmuş, “ezilenlerin ezileni” haline gelmiştir. Kapitalizm, kadın emeğini üretime sokarak evin dışına çıkarmışsa da, hem işte hem evde çifte sömürüyü daha da katmerlendirmiştir.

Kadınlar genelde eğitimsiz ve vasıfsız oldukları için çoğu kez kısa süreli, mevsimlik işçi ola-

rak çalıştırılırlar ve aynı iş yaptıkları halde erkeklerden daha düşük ücret alırlar. Sıgortasız-sendikasıız çalışma oranı da oldukça yüksektir. Kriz dönemlerinde ise kapı önüne ilk koyulanlar, yine kadın işçiler olur.

Kadınların çok önemli bir kısmı ise, hala evinin içinde tutsaktır. Üretimden kopartılmış bir şekilde ev işlerine mahkumdur. Bunların evde çalışmasının hiçbir değeri yoktur ve bu yüzden emekleri karşılıksızdır. Oysa eşini-çocuklarını besleyip yeniden işe gönderen, artı-değer üretmesini sağlayan, bu göze görülmeyen kadın emeğidir.

Burjuvazi, emperyalist-kapitalist sistemi saran krizin faturası yine işçi ve emekçilere, özellikle ise kadın emekçilere kesmeye çalışmaktadır. Buna izin vermemek gerekir. Krizin faturasını burjuvaziye ödetmek için kadın işçi ve emekçiler, hak gaspına, işsizliğe ve yoksulluğa karşı daha fazla mücadeleyi yükseltmeli, erkek işçilerle omuz omuza, emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin üzerine yürümelidir!

Kadının kurtuluşu sosyalizmedir!

Kadının cins olarak aşağılanması ve köleleştirilmesi, sınıflı toplumlarla başlamıştır. Bu kölelikten kurtuluşu da, sınıflı toplumun yıkılmasıyla olacaktır. Bunun da yolu, devrim ve sosyalizmdir.

Dünyadaki ilk sosyalist devrim olan Ekim devrimi, kadının kurtuluşunun da somut göstergesidir. En geniş kadın hakları, sosyalist Sovyetler Birliği’nde yaşama geçirilir. Öyle ki, ilk yazılı yasasını kadına ve aileyle ilişkin çıkarılmıştır. Bu yasa, kadın-erkek eşitsizliğini hukuken ortadan kaldırmıştır. Boşanma kolaylaştırılmış, gönüllü birlikteliğe dayanmayan her bağ, köleleştirici ve baskıcı sayılmıştır. Eşler, birbiriyle eşit hale getirilmiş, evlilik rejimi, mal varlıklarının ayrılığına dayalı kılınmıştır. Çocuklar, ister evlilik içi, ister evlilik dışı olsun eşit haklara kavuşturulmuştur.

Çalışan kadınlar doğum öncesi ve sonrası 16’şar hafta süreyle izinlidir ve ücreti kesintisiz ödenmektedir. Kadını alıkıştıran ev işleri toplumsallaştırılır. Merkezi çamaşırhaneler, komünal mutfaklar, kreşler, anaokulları, çocuklar için yaz kampları yaşama geçirilir.

Sosyalist devlet, kadının kurtuluşu konusunda gösterdiği olağanüstü çabanın karşılığını kültürel ve eğitsel açıdan donatılmış bir toplum olarak alır. Kadınlar, devrim öncesi tüm işçi sınıfının yüzde 24’ünü oluştururken, bu rakam 1930’da yüzde 33’e çıkar. İşçi üniversiteleri açılır ve buna devam eden kadın sayısı on yıl içinde yüzde 16’dan yüzde 30’a çıkar. Bilim ve tekniğin tüm dallarında öğretim gören kadın sayısında büyük artış olur. Örneğin 1932 yılında tıp fakültelerinde öğrenim gören kadınlar, tüm öğrencilerin yüzde 68’ini oluştur-

Göğün yarısı oluşturanlar, KAVGANIN YARISI DA SİZİN!

zur. 1940 yılında 12 kadın Sovyet Bilimler Akademisinde araştırmacı olarak çalışmaktadır. Hükümet ve parti çalışmalarının yönetici mevkiilerinin yüzde 28’inde kadınlar bulunmaktadır. Çeşitli cumhuriyetlerdeki birçok örgütün seçimle işbaşına geline yerlerde 500 bin civarında kadının görev almıştır.

Bu değişiklikler sadece rakamsal bir değişiklik değildir. Bunlar aynı zamanda koyu bir gerici liğin yıkılması anlamına gelmektedir.

Sosyalizm, kadını nihai kurtuluşa götüren yolu açmıştır. Onu tam kurtuluşa götürecekt, toplumsal ve ekonomik önlemlerin uygulanması, bunun toplumun en ücra köşelerine kadar yaygınlaştırılması, bu çabaların sürekli kılınmasıdır.

KRİZ KOŞULLARINDA KADIN

Kriz ilk önce kadını, işçi kadını vurdu. İlk olarak kapının önüne onlar konuldu. Ve daha düşük ücretle çalıştırmanın yolları denendi, deniyor...

Resmi rakamlar bile, krizin tırmanışa geçtiği Ağustos 2008 ile Ekim 2008 tarihleri arasında işsizler ordusuna 48 bin kadının daha katıldığını ortaya koydu. Kaldı ki bu rakamlar, Ekim ayı ile sınırlı. Aradan geçen üç ayda, krizin daha da derinleştiği düşünülse, belirtilerinin çok üzerinde olduğu kendiliğinden anlaşılır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), işgücü rakamlarına göre kadınların kriz dönemindeki durumunu şöyle açıklıyor: Krizde çalışan kadın sayısı 272 bin kişi azaldı. Ağustosta 6 milyon 136 bin olan kadın sayısı, krizin etkisiyle Ekim 2008’de 5 milyon 846 bine indi. Ekim 2008 tarihi itibarıyla toplam 2 milyon 687 bin olarak duyurulan işsiz sayısının 785 binini kadınlar oluşturuyor. Tabi bu rakamlar, kayıt-dışı olanları içermiyor. “İşgücüne dahil olmayan” diye geçen 25 milyon 585 kişinin 18 milyon 746 binini kadınlar oluşturuyor. 11 milyon 738 bininin

“ev işleriyle meşgul” olarak geçirildiği istatistikte “ev kadınlarının” emeğinin, işgücüne dahil edilmediği bir kez daha gözler önüne seriliyor.

İş-Kur Genel Müdürü Namık Ata ise, krizle birlikte “ev kadınları”nın da iş aramaya başladıklarını belirtiyor. “2007’de işgücüne katılmayan 211 bin kadın, 2008 Kasım döneminde iş aramaya başlamış. 211 bin ev kadınının iş aramaya başlaması, ‘evde bir kişi çalışsın’ piskolojisinin bittiğini” gösteriyor diyor. Evde bir kişinin çalışıp diğerlerine bakması, bir “psikoloji” değil, kapitalizmin dayattığı bir gerçek. Ve bu gerçeğin anlaşılması da yeni değil. Büyük şehirlerde evde bırakılm bir kişiyi, neredeyse ailenin tüm fertleri çalışıyor. Sadece kadın değil, çocuklar da kapitalist işgücünün bir parçası.

Krizle birlikte artan işsizlik ve yoksulluk, başta kadınlar olmak üzere tüm aile fertlerini bir iş bulup çalışmaya daha fazla itiyor. Kaldı ki, “ev kadını” olarak geçen geniş bir kesim, eve iş alıp çalış-

ıyor da. Kriz sonrası bu oranın daha da artmasında şaşılacak bir yan yok. Bu oranın 211 bin ile de sınırlı olmadığı, çok daha büyük oranları bulduğunu tahmin etmek de hiç zor değil. Çünkü bu sayı, sadece İş-Kur’a başvuruların sayıdır.

İş-Kur’a başvuran bu yüzbinlerce kadın için İş-Kur Genel Müdürü’nün önerisine bakalım bir de. Müdür diyor ki, “İş-Kur’un düzenlediği kurslara katılınsınlar!” Ücretsiz verdikleri bu kurslarda, “300-330 lira da harçlık veriyoruz” diye methediyor. Yani asgari ücretin çok altında bir maaşla, “kurs” adı altında kadın işçileri sömürmenin yeni bir yolu çıkıyor karşımıza. Böylece “krizi fırsata dönüştürme” düsturuyla hareket eden burjuvazi, İş-Kur eyleli kadın işçileri daha az ücretle sömürmenin yolunu değiştiriyor. Bir yandan “kadına meslek edindirme projeleri” adı altında çeşitli fonlardan nemalanıyorlar, bir yandan da çok düşük ücretle kadınları ucuz işgücü olarak kullanmayı daha da arttırıyorlar. Üstüne üstük bütün bunları, kadınlar için uğraşıyor-muş, onların önlerini açıyorlarmış gibi sunuyorlar!

İşte burjuvazinin kadına verdiği önem!

KAPİTALİZMDE KADINA ŞİDDET BİTMEZ

12 Şubat 2008 tarihinde Milliyet gazetesinde “kadına yönelik şiddet araştırması”nın sonuçları yayımlandı. AB’nin desteği ile 51 ilde 12 bin 795 kadın ile yüz yüze görüşülerek yapıldığı söylenen araştırmanın sonuçları “Kadınlardan Sorumlu Devlet Bakanı” Nimet Çubukçu’nun da katıldığı bir toplantı ile açıklandı. Temmuz-Eylül 2008 döneminde 15-59 yaşları arasında kadınla yapılan araştırmaya göre, kadınların yüzde 39’u fiziksel, yüzde 44’ü ise duygusal şiddete maruz kalıyor. Yüzde 40’ı ekonomik şiddetle yüz yüze geliyor. Evli 10 kadından üçü, eşinden fiziksel ya da cinsel şiddet görüyor. Kadının eğitim düzeyi ve aile refah seviyesi düştükçe şiddetin arttığı söyleniyor. Ne var ki, lise ve üzeri eğitim alan 10 kadından da üçü şiddete uğruyor. Keza şiddetin yaygınlığı, kırsal ve kentsel kesimlerde önemli bir farklılık göstermiyor.

Kadınların büyük çoğunluğu dayağı normal karşılamıyor. Fakat yaklaşık yarısı, yüzde 48.5’i yaşadığı şiddeti kimseye anlatamıyor. Dolayısıyla bu rakamların bile gerçeği tam olarak ifade etmediğini söyleyebiliriz. Ve şiddete uğrayanların yüzde 92’si resmi kurumlara başvuramıyor. Polis-jandarma gibi devletin kolluk güçlerini bir yana, SHÇEK’e başvuruların oranı bile yüzde bir.

Öte yandan kadınların yüzde 7’si 15 yaşından önce cinsel istismara uğruyor. Fiziksel ya da cinsel şiddete uğrayan üç kadından biri yaşamına son vermiyor diyor.

Araştırma, daha ayrıntılara girerek devam

ediyor. Bu yönlerdeki araştırmalar, gerçeğin bir kısmını ortaya sermekle birlikte, bunun nedenlerini irdelemekten özellikle kaçınıyor. Çoğu kez “kadına şiddet” eğitim veya refah düzeyinin düşüklüğü ile açıklanıyor. Oysa yine kendi rakamları bunu yalanlıyor. Meselenin özünü oluşturan, sınıflı toplum ve onun günümüzdeki biçimi kapitalizm, bilinçli bir şekilde gözlerden uzak tutuluyor. Ya da kadına evde uygulanan şiddet ön plana çıkarılıyor da, işyerindeki fiziksel-cinsel tacizler, devletin kolluk güçlerinin uyguladığı vahşet daha geride tutuluyor. Keza yasaların ve yargının kadına şiddeti nasıl meşru gördüğü ve bunun da kadına yönelik şiddeti daha da arttırdığı görmezden geliniyor.

Son olarak Hüseyin Üzmez olayında da gördüğümüz gibi, cinsel tacizlerin üstü, adli tıp raporlarıyla bile kapatılabiliyor. Ya da tecavüze uğrayan bir kadının bağırması, gönüllülüğüne verilebiliyor. Tecavüz eden erkek, evlenmesi koşuluyla hiçbir ceza almadan kurtulabiliyor. Karısını öldüren bir erkek, onu porno filmde oynayan bir kadına benzettiklerinden öldürdüğünü söyleyince, cinayette tahrik olduğuna karar verilerek “hafifletici neden” sayılıyor ve cezai indirim uygulanıyor. Bu örnekleri uzatmak mümkün. Bunlar sadece son birkaç ay içinde basına yansıyan çarpıcı örnekler.

Evde, işyerinde, sokakta, kadına uygulanan şiddetin ortadan kalkacağı tek düzen sosyalizmdir. Sosyalizm, en başta yasalarıyla kadına şiddeti en ağır cezalarla karşılayan tek sistemdir. Kadına sosyal ve siyasal yaşamda bulunduğu haklarla kendine güvenini kazandıran, onu toplumun eşit bir üyesi haline getiren ve kadın üzerindeki her tür ayrımcılığı tümenden ortadan kaldıracak sömürsüz-sınıfsız topluma geçişi hazırlayan sistemdir sosyalizm.

Kadın, ilkel komünal toplumdan sonra, ilk kez sosyalizmde erkekle her yönden eşit haklara sahip olacak, binlerce yıllık sınıflı toplumun ortadan kalmasıyla birlikte, o da özgürlüğüne kavuşacaktır. Dolayısıyla kapitalizmde kadına yönelik şiddet de bitmez, sömürü ve baskı da. Kadının kurtuluşu ise, insanlığın kurtuluşu olacaktır.

1857 yılında Amerika’nın Newyork şehrinde 40 bin dokuma işçisi kadın direnişe geçti. Ağır çalışma koşullarında, 16 saate kadar varan uzun işgünü ve düşük ücretle çalışmak istemeyen kadınlar, Amerikan burjuvazisine karşı dişe diş bir kavga başlattılar. Grevin yaygınlaşmasından korkan burjuvazi, kadın işçileri fabrikaya hapsetti. Ardından çıkan yangında, 129 kadın işçi yararlar can verdi. Tarih 8 Mart’tı...

Kadın işçilerin bedenlerinden yükselen alevler, diğer işyerlerini de sardı ve tüm ülkeyi kapsayan bir yangına dönüştü.

Yine bir 8 Mart gününde, işgününün kısaltılması ve bazı siyasi haklar için Manhattan ıplık işçisi kadınlar, greve gittiler. Polis azgınca saldırdı ve 140 işçi kadın öldürüldü, yüzlercesi tutuklandı.

1910 yılında Kopenhag’ta toplanan Sosyalist Kadınların ikinci konferansında, kadın önderlerden Clara Zetkin, 8 Mart’ın, “uluslararası kadınlar günü” olarak kutlanmasını önerdi. Ve 8 Mart, o günden bu yana “dünya emekçi kadınlar günü” olarak kutlanageldi.

GÜVENMEK,

EMEK VERMEK,

KAZANMAK...

Sosyalizm, eski dünyayı yıkarken, yepyeni bir dünya vaade-der insanlara. İnsanın insan tarafından sömürülmediği, eşit ve özgür bir toplumsal sistemin kapılarını açar, bu-

nu eski ve çürümüş kapitalist sistemin kalıntıları değil, yıkıntıları üzerinden başarır. Kapitalist sistemin bütün kiri-pisliği, insanlara bulaşmış olan bütün çirkinlikleri-lekeleri yokedilmeden, yeni dünyanın kurulması mümkün değildir. Kapitalizm, tarihin çöplüğüne süpürülürken, kapitalizme ait olan bütün duygu ve düşünce biçimleri, değerler sistemi, yaşam alışkanlıkları da çöpe atılmak zorundadır. Çöplükteki yerini beklemekte olan unsurların en başında ise, “insan” a verilen değer, daha doğrusu kapitalist değersizlik durumudur.

Kapitalizmde “insan insanın kurdudur”

Çünkü kapitalizmin insan ilişkileri, birbirini “kemirmek” üzerine kuruludur. Çevremizde gözlemlediğimiz, yaşadığımız her olay, bize bunun örneklerini fazlasıyla sunar.

Herkes birbirinin arkasından konuşur. Konuşanlardan birisi ortamdan ayrıldığında, diğerleri bu defa onun hakkında konuşur. Herkes birbirinde birtakım kusurlar arar ve bulduğu zaman dört elle o kusurları didiklemeye başlar. Büyük bir kıskançlık, rekabet, birbirini çekememe vardır.

Mesela işyerindeki ortam, (özellikle özel sektörde) bu rekabetin en üst noktaya çıktığı alandır. İşyerlerinde herkes sürekli olarak “bir takım olmak”tan sözeder, aslında tek amaç rakip olarak görülen kişilerin ayağını kaydırmak, daha aşağıda görülenlerin üzerinde hegemonya kurmaktır.

Mesela ülkemizde “BBG evi” ile başlayan, son olarak hemen bütün kanallardaki yemek programları ile devam eden dedikodu ve gözetleme programlarının “konsepti” bu “kemirme” üzerine kuruludur. Bu programlarda insanlar, biraradarken sürekli birbirinin açığını bulmaya çalışmakta, tek başlarına kameranın karşısına geçtiklerinde ise, buldukları “malzemeleri” adeta kismaktadırlar. Herkes birbiri ile ilgili en olumsuz şeyleri söylemektedir. Programının konusu ne olursa olsun, yarışılan tek şey, karşısındakini küçük düşürme yöntemlerindedir. Kim daha fazla dedikodu yapar, hedef aldığı kişiyi ezerse, yarışmayı o kazanır.

Mahalledeki komşudan üniversite yurduna, lisesi gençlerden, kahvehane ilişkilerine kadar her ortamda bunun çarpıcı örneklerini görmek mümkündür. Her ortamda, rekabet edilebilecek bir unsur, karşısındaki küçümseyecek bir özellik, üs-

tünlük vesilesi yapılacak bir beceri bulunabilir ve bu, ortamdaki diğer insanların üzerinde bir demokles kılıcı gibi tutulabilir.

Rekabet bu kadar keskin iken, birisi bir başkasının hakkında iyi birşeyler söylüyorsa eğer, bunun altında da mutlaka başka bir şeyler aranmaktadır. Ya o kişiye yaranma, ondan bir fayda sağlama niyeti söz konusudur, ya da hakkında iyi sözler sarfettiği kişiye aşık olmuştur. Öyle ya, kapitalist sistem çıkarsız-hesapsız bir sevgi bilmez.

Çünkü kapitalizmde insanlara “yükselmek” için tek bir yol öğretilir: Başkalarının üzerine basmak! Çevresindeki herkesi ezerek ayakta kalmak. Rakiplerini küçülterek büyümek. Başka türlü bir yükselme biçimi sunmaz kapitalist rekabet. Bu durumdan etkilenen insanlar da, başkalarının ne kadar kötü olduğunu göstermek için çırpınır durur.

Oysa her şey bir yana, bu tarz bir yükselme, gerçekten “yükselmek” değil, aksine insani değerleri biraz daha yitirmek, küçülmektir. Böyle bir “yükseliş”te, kişinin kendisinde değişen, ileriye doğru giden, güçlenen bir yan yoktur çünkü. Başka bir alana gittiğinde, ya da söz konusu alana yeni birisi geldiğinde, gerçek durumu, ne kadar “alçakta” olduğu bütün çarpıcılığıyla ortaya çıkar. Başkasının üzerine basarak, başkalarını küçülterek “yükselmek”, gerçekte varolan “alçaklığı” bir süre için gözlerden gizleyebilir. Verili koşullardaki en küçük bir değişim bile gerçek durumu bir anda açığa çıkartır.

Daha önemlisi, böylesi bir rekabet insanın doğasına aykırıdır. İnsan kendi iyi özelliklerini güçlendirerek, kendi niteliklerini geliştirerek, kendi alanında çok çalışarak yükselebilir. Üstelik bu gerçek bir yükselmedir.

Kapitalizmin tanrısı paradır

Kapitalist düzen, bu güvensizlik ve yabancılaşma tablosunu oluşturmak için özel bir çaba gösterir. Bunun iki nedeni vardır:

Birincisi, kapitalizm için insanlar, daha doğru bir ifadeyle kitleler, hiçbir değer taşımazlar. Kapitalizmin değer verdiği tek şey paradır. Para kapitalizmin tanrısıdır ve kapitalistler bütün varlıklarıyla bu tanrıya huşu içinde taparlar. Tüm ilişkilerini, yaşamlarını, insanlarla bağlarını, değerler sistemini, “bu tanrının buyrukları” doğrultusunda oluştururlar.

Para kazanabilmek için insanların işgücü sömürülür. Kriz dönemlerinde işçiler işten atılarak hızla açlığa, yokluğa terkedilir. Pazar kavgasının

sonucu olarak ortaya çıkan savaşlarda, kitleler cepheye sürülür. Kapitalizm için, savaşta, açlıktan ya da hastalıktan ölen her insan, istatistikleri belirleyen bir rakamdan ibarettir. Şu kadar kişi öldü, bu kadar işçi işten çıkarıldı, şu kadar insanın kredi kartı borcu var, bu kadar köylü toprağını kaybetti...

O insanların herbirinin bir yaşamı vardır. Evi, işi, ailesi, sevdikleri, yaşama ilişkin planları...

Kapitalizmin gözünde ise, sadece kendisi için bir kar unsurdurlar. O insanlar üzerinden

kar elde edebildiği sürece ve kar elde edebildiği oranda onları dikkate alır. Yıllarca fabrikasında çalışan bir işçiyi kapı dışarıya koymak hiç zor değildir kapitalist için. O işçi bugüne kadar görevini yapmış, kendisine kar kazandırmıştır, şimdi artık yeterince kar getirmiyorsa, işten çıkarmak, kapitalistin en doğal hakkıdır! Açlıktan ölen çocuklar, yaşamın ezdiği kadınlar, toprağından koparıldığı için ölen yaşlılar, cephede en vahşi nükleer, kimyasal, biyolojik silahlarla ölen gençler, kapitalizmin karını garanti altına almaktadırlar: Hepsi bu!

Kapitalizm, bu değersizliği kitlelere de yansıtır, kitlelerin gözünde de birbirlerinin değersizleşmesini sağlar. Bunun için, başta medya olmak üzere her tür ideolojik bombardıman aracını, en etkili biçimde kullanır. Yaşanan değersizleşmenin, ilişkilerdeki yozlaşmanın, kitlelerin birbirine karşı güvensiz ve saygısız olmasının en önemli nedeni budur.

İkincisi, kapitalizm, insanları yalnızlaştırmak ister. Çünkü yalnız insanları daha rahat yönetir.

Yalnız insanlar, kapitalist ideolojik bombardımandan etkilenmeye çok daha fazla açıktırlar. Güvencikleri, yaşamlarını paylaşacakları kimse olmayan insanlar, burjuvazinin çekim alanına, onun sunduğu sahte cennete daha hızlı girerler. Burjuvazinin argümanlarının bugün bu kadar yaygın bir kesim tarafından dillendiriliyor olmasının, en yoksul emekçi kesimlerde bile, burjuva söylemlerin yaşamın derinliklerine kadar sızmış olmasının nedeni budur.

Diğer taraftan, kendisini yalnız hisseden kitleler, sistemin yarattığı sorunları, çarpıklıkları gör-seler bile, buna karşı çıkma gücünü kendilerinde bulamazlar. “Koskoca bir devlet”in(!) “koskoca bir sistem”in(!) karşısında kendilerini yapayalnız ve etkisiz hissederler. O devletin ve sistemin karşısında milyonlarca işçi ve emekçi, yapayalnız ve çaresiz bir biçimde durur. Milyonlarca kişinin “kalabalıklar içindeki yalnızlığı”, bütün acılığıyla üzerlerine çöker. Uzun yıllar boyunca birbirlerine güvenmemeye, birbirlerine tepki duymaya, birbirlerinin hatalarını didiklemeye, arkadan konuşmaya, kendisinin arkasından konuşulduğunu düşünmeye, vb. alıştırılmışlardır.

“Bu devirde babana bile güvenmeyeceksin” sözü, kapitalist dünyanın ne kadar çirkin bir yer olduğunun en çarpıcı göstergelerinden biridir. Kimi zaman ikiye çıkar kendi etrafında kurulan

dünyanın nüfusu. Kendisi ve sevgilisinden ibaret iki kişilik bir yaşam. İki kişi olduğu andan itibaren, o güne kadar bir biçimde kurulan dostluklar, yakınlıklar da hemen bitiverir. Tüm yaşam, o tek kişinin etrafında dönmeye başlar. Kişi, sevgilisine adeta yapışır: O güne kadar herkesten esirgediği, kıskançlıkla biriktirdiği bütün güveni, sevgiyi, paylaşma isteğini, tek kişiye ve bir anda boca etmeye çalışır. Ve tabi ki bu da boğar ve ömrü çok kısa sürede biter.

Bütün bu saldırılara karşı çıkanların kendi evinde homurdanması burjuvaziyi rahatsız etmez. Bu nedenle, kitlelerin “birey” olmayı keşfetme adına yalnızlaşması, burjuva sistemin sürdürülebilmesinin en büyük garantisidir. Kitlelerin yalnız ve güvensiz olması, burjuva sistemin sürdürülebilmesi için vazgeçilmez önemdedir.

Devrim saflarına da sızan bir çarpıklık

Kapitalist ilişkilerin en yoz haliyle yaşandığı yerlerde, bu tür insan ilişkileri de çok yaygın ve yoz bir biçimde görünür. Ancak daha örtük halleri, günlük yaşamın pekçok anına sirayet etmiştir. Bir biçimde en yakınımızda bile bu türden yaklaşımlara rastlayabiliriz. Devrim sempatzanını çevrelerde bile, insanların birbirlerine karşı güvensiz, birbirlerinin olumsuz özelliklerini didikleyici ve birbirinin “kurdu” olduğunu görebiliriz.

Elbette ki bu birebir aynı biçimde yaşanmaz. Devrimci çevrelere yakın olmak, bu ilişkilerin argümanlarını, biçimlerini de değiştirir. “Ona güvenmeyin, o adam olmaz” denir mesela. “Boşverin onu, bu kadar uğraştınız, hala düzelmedi, düzelmez de” denir mesela. Arkadan atıp tutmak, dedikodu yapmak daha sınırlı ve daha “politik” bir jargonla yapılır mesela. Keza, “eleştiri” adına, başkasının kötü huylarını, alışkanlıklarını didikleyici bir tarzda öne çıkarmak da az değildir.

Bütün bunlar, son derece “devrimci” bir görünüm altında yapılmaktadır. Adeta bizi kötü bir durumdan korumak, sonuç alamayacağımız bir insana boşuna emek harcamamızı engellemek isteyen masum uyarılar gibidir. Gerçekte ise, yazı-

nın başından beri anlattıklarımızın bir devamı, bunun devrimci saflara, devrimci çevrelere sızmış halidir. Dedikoduculuk, atıp tutmak, birisi hakkında arkasından hakaretle ve saygısızca konuşmak, kim yaparsa yaparsın, yanlıştır. Yapanın niyeti bu gerçeği

değiştirmez.

Bu davranışları gösterenler, pekçok açıdan sorun yaşamaktadırlar. En başta, yazının başından beri anlattığımız ve nedenlerini ortaya koyduğumuz burjuva ideolojik bombardımandan fazlasıyla etkilenmiş, burjuvazinin ilişki tarzına kapılmışlar demektir. Tam da burjuvazinin istediği gibi, insanlara karşı güvensizlikler taşımakta, ilişki kurmaktan, paylaşmaktan korkmaktadırlar. Çünkü dar alanda, kendilerine yeten bir dünya kurmuşlardır ve yeni girecek kişilerle bu alanın kalabalıklaşmasını, sevdiklerinin sevgisinin-ilgisinin paylaşılmasını, belki de yeni gelecek kişinin kendi yerlerini almasını istemezler.

İkincisi, aslında başka insanlardan önce, kendilerin karşı büyük bir güvensizlik, ciddi bir özgüven eksikliği yaşamaktadırlar. Büyük olasılıkla kendi hataları, eksiklikleri, “saldırdıkları” insanın hatalarından daha büyük, daha derindir. Başkasına “saldırarak”, onun hatalarının görülmesini sağlayarak, kendi hatalarını derinliklere gizlemiş olurlar. Hatalara karşı hırçınlık ve didikleyicilik, insanlara karşı genel olarak huzursuzluk ve hoşnutsuzluk, çoğunlukla kişinin kendi hatalarını örtbas etme çabasının göstergesidir.

Başkalarına karşı mükemmeliyetçi davrananlar, kendi hataları sözkonusu olduğunda en uzlaşmacı, en liberal tavırları gösterenlerdir. Ama her şey bir yana, başkalarının arkasından konuşmak, dedikodu yapmak, hatalarına saldırmak, eksikliklerini didiklemek, kişilik eksikliğidir. Ve bunları yapanlar, devrime yakınlıkları ne olursa olsun, gerçekte düzenle bağları daha güçlü, devrimci yanları ise zayıf insanlardır. Ve kullandıkları yöntemin en büyük zararı da yine kendilerinedir. Çünkü buna devam ettikleri sürece, kendileri yalnızlaşır, giderek daha fazla güvensizleşir, kitlelere ve çevresindeki insanlara yabancılaşır, dar alanda kurduğu dünya, tek kişilik bir dünyaya dönüşür.

En büyük değer “insan”dır

Hatasız insan yoktur. Herkesin değişik düzeylerde ve alanlarda hataları, eksiklikleri olabilir. Özellikle devrim saflarına yeni katılan ya da yakınlaşan kişilerde, hatanın olması kaçınılmaz. Çünkü düzenin içinden, düzenin lekelerini taşıyarak gelmektedir. Bu kadar çürümüş ve yoz bir sistemin içinde, hatasız ve mükemmel insanların yetişmesi mümkün değildir.

Yeni insanlara, çevre ilişkilerine öncelikle bu gözle bakmak gerekir. Bizi ilgilendiren, iki şey vardır: Birincisi, bu hataların ne kadar büyük, derin ve tehlikeli olduğudur. İkincisi ise, kişinin, hatalarını aşma çabası ve potansiyeli taşıyıp taşımadığıdır. Devrim saflarına katılmaya gelen bir insan, bir ön niyetle gelmektedir zaten. Yeni bir yaşam kurmak, yeni bir insan olmak, yaşama, çevresine yeni bir bakışla bakmak niyetidir bu. Gerisi bize kalmıştır.

Özellikle yeni ve genç insanların hatalarına karşı, dışlayıcı değil kazanıcı bir eleştirelilik; saldırgan değil, yoldaşça-dostça bir üslup; yapılan hatanın kaynağını ve nedenlerini ortaya seren bir

anlatım; hoşgörülü bir yaklaşım... Hataları düzeltmenin ve insanları kazanmanın anahtarı buradadır. Ama bunlardan önce ve bunu başarmak için çok gerekli iki unsur daha vardır. O insanı düzeltme ve kazanma isteği ile birlikte, bunu yapabileceğine ilişkin özgüven...

Aslında bütün bunlar, devrim ve sosyalizm hedefiyle, bu hedefi ne kadar içselleştirdiğimizle doğrudan ilişkilidir. Amacımız, kendimize küçük ve mutlu dünyalar kurmak, birkaç yeni-iyi arkadaş edinmek, bu mutlu dünyalarda mesai harcamak değil, dünyayı değiştirmektir. Bu baskı ve sömürü düzenini yerle bir etmektir. Bütün insanların kötü ve hatalı olduğu bir dünyada, bunu başarmak mümkün değildir. Öyleyse, insanları değiştirmek, burjuva ideolojik bombardımanın etkisinden kurtarmak, onlara hatalarını ve bunun çözümlerini göstermek, devrim saflarına kazanmak için çaba harcamak gerekir.

Kitleler son yıllarda burjuva ideolojik bombardımandan fazlasıyla etkilendiler, pekçok açıdan bozulmalara uğradılar, değerler sistemi deforme oldu. Ancak kriz dönemi, kitlelerde de bir değişim başlattı. En başta, burjuvazinin yarattığı sahate cennetin yerle bir olduğunu gördüler. Ve bu durum, onların arayışlarını artırdı, devrimci politikalara açık hale gelmelerine neden oldu. Bu, bu dönem önemli bir avantajımızdır. Burjuvazinin kitlelere sunabileceği hiçbir şey yoktur ve kriz dönemleri bunu en çarpıcı haliyle ortaya koyan dönemlerdir.

“Devrim kitlelerin eseri olacak” deriz. Her türden teknik, askeri, mali unsurlar, bu gerçeğe bağlı olarak belirlenir. Çünkü sosyalist sistemin en değer verdiği unsur “insan”dır. Sosyalizm, “insan” odaklı olarak oluşturulur, ekonomik, siyasi, sosyal, tüm hedefler “insan”a bağlı olarak belirlenir. Sosyalizmi hayata geçirmek için “insan”a değer vermeli, “insan”ı kazanmalıyız. Herkes burjuva sistemden şu ya da bu düzeyde etkilenmekte, burjuva yaşam tarzı ve alışkanlıklarını şu ya da bu düzeyde üzerinde taşımaktadır. Kimse bu düzenden tertemiz, lekesiz olarak gelmez. Devrimcileşme süreci, bu lekelerden arınma, burjuva sistemin pisliklerinden temizlenme sürecidir de aynı zamanda. Ve kendimizi arındırmanın, temizlemenin en etkili yöntemlerinden birisi, çevremizdeki devrim sempatzanlarının temizlenmelerine yardım etmektir.

Kitlelere güvenelim. Onlara değer verdiğimiz zaman bunu farkedirler, emek verdiğimiz zaman bunu görürler. Ve bu emeğin karşılığı olarak, onlar da kendi hatalarını ve eksikliklerini gidermek için daha fazla çaba gösterirler. Emek verdiğimiz zaman kazanabiliriz. En yakınımızdakilerden başlayalım.

Kapitalizm “insan insanın kurdudur” diyerek, kitleleri daha rahat sömürmek için insanların arasına “nifak tohumları” serperler, birbirlerine düşürür, direnme gücünü zayıflatırlar. Bu nedenle sosyalizm, “insanın insanı kemirmekten vazgeçmeye başladığı”, ya da başka bir ifadeyle “insan insanın kurdudur” sözünün geçerliliğini kaybetmeye başladığı bir sistemdir aynı zamanda.

Afganistan, Pakistan, Irak... OBAMA'NIN ÇIKMAZI

Obama, büyük vaatlerle kitleleri etkileyerek seçilmişti. Bush'un başkanlık dönemi, Irak savaşı-ndan Or-
tadoğu poli-

tikalarına, sağlık sisteminden son aylarda patlak veren ekonomik krize kadar, kitlelerin büyük tepki duyduğu politika ve gelişmelerle doluydu. Son derece beceriksiz ve başarısız bir performans sergileyen Bush'un karşısına çıkan Obama, gençliği ve dinamizmi, derisinin renginin siyahlığı ve savaşı bitireceğine, krize çözüm bulacağına ilişkin vaatleriyle kitleler üzerinde etkide bulunmayı başarmıştı. Ancak başkanlık koltuğuna oturur oturmaz, vaatlerinin ve çizdiği imajın gerçeğe uymadığı ortaya çıktı.

Obama'nın ilk fiyaskosu, "temiz yönetim" vaadindeki çatlama ile görüldü. Obama hükümetinin sağlık bakanı adayı Daschle ile bütçe denetçisi adayı Killefer'in vergi kaçırdıkları ortaya çıktı. Yapılan yolsuzluklar çarpıcı olunca, ikisi de adaylığını geri çekmek zorunda kaldılar. Ancak bunun hemen öncesinde, İMF'de çalıştığı dönemde 35 bin dolarlık gelir vergisini ödemediği için durumu tartışılan Tim Geithner'in Hazine Bakanlığına atanması, onaylanmıştı. Yani Obama, yolsuzluk yapan birini Hazine Bakanlığında görevlendirmekte sakınca görmemişti.

Obama'nın ikinci büyük fiyaskosu, hem ABD'de hem de dünya kamuoyunda çok tepki toplayan işkence merkezi Guantanamo'nun kapatılması sözü üzerinden yaşandı. **Guantanamo'da 31 esiri temsil eden avukat Ahmet Hapur, Obama'nın başkan olmasının arkasından Guantanamo'daki işkencenin arttığını, esirlerin durumunun belirgin bir biçimde kötüleştiğini söyledi. Diğer taraftan, CIA'nın işkence uçuşlarını sürdürmesine onay veren bir kararnamenin de Obama tarafından imzalandığı ortaya çıktı.** CIA'nın yüzlerce kişiyi kaçırarak, daha rahat ve denetimsiz bir biçimde işkence yapabileceği Mısır, Fas Ürdün gibi ülkelerdeki hapisanelere nakil ettiği, hatta uçakların işkence merkezi olarak kullanıldığı ilk ortaya çıktığında, tüm dünyada büyük bir tepki yaratmıştı. Obama 20 Ocak'ta başkanlık koltuğuna oturmasının arkasından, ilk icraat olarak 22 Ocak günü bu işkence uçuşlarının sürdürülmesine onay veren kararnameyi imzalamış.

Devlet politikaları yöneticilerden bağımsız bir olgudur. Ve başa kim-hangi vaatlerle gelirse gelsin, söz verdiği şeyleri değil, devletin politikalarını sürdürür. Bu politikalarda köklü değişiklikler, başkan ve hükümet değişikliklerine değil, sadece ve sadece güçlü kitle hareketlerine bağlıdır. Hem bürokrat yolsuzlukları hem de işkence konusunda, Obama yönetiminin daha ilk günlerinde yaşanan bu

olaylar, bu gerçeği bir kere daha kanıtıyor. ABD'nin, Ortadoğu'daki savaşın sürdürülmesine ilişkin olarak İran, Irak, Afganistan ve Pakistan'da izleyeceği politikalar da, bu nedenle, Bush dönemi politikalarından çok farklı olmayacaktır.

Münih Güvenlik Konferansının mesajları

Her yıl düzenli olarak yapılan Münih Güvenlik Konferansı, bu yıl da Şubat ayında toplandı. Konferansın ana gündemi, Obama başkanlığındaki ABD'nin dış politika hedefleri ve konferansa katılan ülkelerden beklentileri oldu.

ABD Başkan Yardımcısı Joe Biden'in konferans-
ta yaptığı konuşma, ABD'nin uluslararası sorunları diyalog yoluyla çözmeyi hedeflediğini anlatıyordu. Ama satır aralarında söylenenler, bu "diyalog"un, özellikle Afganistan, Pakistan ve İran için daha şiddetli bir savaş tehdidi anlamına geldiğini gösteriyor-
du.

Keza Biden'in konuşmasında geçen "*ABD'nin küresel görevlerini yerine getirmeye devam ederken, müttefiklerinin daha fazla katkıda bulunması gerektiği*" sözleri de, bu savaş tehdidine ve hazırlıklarına diğer ülkelerin de ortaklaştırılması çabasını ifade ediyordu. Yani **ABD, NATO üyesi ülkelerin, Ortadoğu'da süren hegemonya savaşı için daha fazla sayıda asker, daha fazla sayıda para ile savaşa katılmalarını istiyor.**

Rusya ile ilişkiler konusunda ABD daha uzlaşmacı bir görüntü çizirken, Rusya'ya karşı tehdit ifadelerini kullanmak NATO Genel Sekreteri'ne düştü. Rusya'nın Güney Osetya ile Abhazya'nın bağımsızlığını tanıması ve bu bölgelerde üs oluşturmaları ile Kırgızistan-Manas'taki ABD üssünün Rusya'nın zorlamasıyla boşaltılacak olması, Genel Sekreter Scheffer tarafından eleştirildi. Joe Biden, Rusya ile NATO arasındaki gerilimin tehlikeli olduğunu söyleyerek, ilişkilerde "yeniden başlat" düğmesini çalıştırmayı önerirken, Scheffer'in yaptığı açıklama ABD'nin rahatsızlıklarını ifade ediyordu. Gerçekten de ABD'nin hegemonya alanı olan **Gürcistan ve Afganistan savaşı için en kritik alanlardan biri olan Kırgızistan'a dönük olarak Rusya'nın izlediği politikalar, ABD'nin önünde büyük bir engeldi.** Ve Münih Konferansı'nda yapılan konuşma, ABD'nin buna bir çözüm bulma, Rusya'yı etkisizleştirme konusunda bir çaresinin olmadığını gösterdi.

İran konusu da Konferans'ın önemli gündemle-
rinden biri oldu. Ancak inisiyatif ABD'de değil, İran'daydı. Biden, İran ile konuşmaya istekli olacaklarını, ancak İran nükleer programını sürdürürse baskı ve tehditlerinin süreceğini açıkladı. İran konusundaki uluslararası baskı, uzun zamandır ABD'nin daha sert açıklamalar yapmasını engelliyor çünkü. **İran ise son derece kendine güvenli ve ABD'nin üzerindeki baskının farkında olarak konuşuyor.** İran Meclis Başkanı Ali Laricani, konferans sırasında yaptığı konuşmada, "*Hamas'ı desteklemekten şeref duyuyoruz. Yeni yönetim ABD için altın fırsattır, İran'a dönük politika değişikliği yaparak, havuç-*

sopa politikasını bırakarak köprüleri yeniden inşa edebilir" dedi. ABD İran savaşında geciktikçe, İran'ın kendine güveni ve üstenciliği artıyor.

"Afganistan'da direnişçileri yenmek olası değil"

Bu cümle Afganistan konusunda 12 aylık bir araştırmanın sonucunda rapor hazırlayan ABD'li uzmanlara ait.

Rapora göre, **birincisi**, Afganistan'da bulunan yabancı ülkeler, buradaki asıl tehdidin ne olduğu konusunda farklı görüşlere ve bununla bağlantılı farklı stratejilere sahipler. Ülke istikrarına başlıca tehdidin terör örgütünden mi, uyuşturucu üretiminden mi, yolsuzluktan mı, yoksa başka bir şeyden mi geldiği gibi farklı görüşler, mücadele stratejilerinin bölünmesine neden oluyor. Rapor, en önemli sorunun terör örgütünden geldiği konusunda hemfikir olmasını ve buna karşı mücadeleye odaklanılması gerektiğini söylüyor. **İkincisi**, ülkeyi denetim altına alacak güçlü bir merkezi hükümet kurma çabalarından vazgeçilmesi, bunun yerine, ülke tarihine de uygun olarak yerel güçler ve aşiretlerin ülke yönetimine katılması-
nın desteklenmesi gerektiğine vurgu yapıyor. Üçüncüsü, ülkede görev yapan ve gelecek olan ABD ve NATO askeri güçlerinin, Afgan güvenlik güçlerinin ülkede denetimi sağlamalarına yol gösterici olmaları gerektiğini ifade ediyor. Eski savaşçılar ve militanları silahsızlandırma çalışmalarının "neredeyse ölmek üzere olduğunu" belirtiyor. Ve ABD ve NATO güçlerinin, direnişçileri yenmesinin olası görülmediğini açıkça söylüyor.

Bu rapor, ABD'nin Afganistan'da ne kadar kötü durumda olduğunu resmi olarak ifadesinden başka bir şey değildir. **ABD 2001 yılında yıkmak üzere girdiği Taliban hakimiyetinin karşısında çaresiz durumda. Öyle ki, "ülkeye demokrasi götürme"nin temel unsuru olan "merkezi güçlü bir hükümet" düşüncesinden bile vazgeçmek, yenden aşiretçi yönetimlere dönüşü savunmak zorunda kaldı.**

Afganistan ABD için gerçek bir çıkmaz sokak niteliğinde. Obama Afganistan'a 17 bin yeni asker göndermek istiyor, ama gönderilecek askerlerin ek bir fayda sağlamayacağı biliniyor. Ama asker göndermeden de olmuyor. Diğer ülkeleri daha fazla askeri destek vermeye zorluyor; ancak bu çıkmaz sokakta boğulmak istemeyen ülkeler bu konuda ayak sürüyorlar. Afgan savaşının en önemli lojistik üssü olan Kırgızistan'ın Manas üssü, Rusya'nın zorlamasıyla ABD'ye kapatıldı. Böylece ABD yeni bir üs arayışına girmek zorunda kaldı. ABD'li komutanların, Şubat ayı içinde "ılımlı" olarak adlandırılan Taliban kesimiyle temasları artırdıkları söyleniyor; ancak Afganistan Taliban güçlerine bırakılacaksa, 7 yıl süren savaş ABD'ye ne sağlamış oldu, sorusunun cevabı yok. Devlet Başkanı Karzai'nin yolsuzlukları, artık gizlenme ihtiyacı bile duyulmadan yürütülüyor ve kitlelerin açlığı, sefaleti büyüyor. Taliban'a kaynak sağlayan 720 milyon dolarlık afyon endüstrisi hiçbir

biçimde kontrol edilemiyor. Bu tablo karşısında Afganistan'ın neresinden tutacağını ve orada inisiyatifini nasıl kuracağını ABD yönetimi de açıkça-sı bilmiyor.

Pakistan'da "Barış karşılığında şeriat"

16 Şubat günü Pakistan'da yaşanan gelişme, ABD'nin bölgeye dönük politikalarında oldukça önemli bir değişimi ifade ediyordu. **Pakistan'ın kuzeybatısında Afganistan sınırında yer alan Malakand yerel otoritesi, Svat vadisinde faaliyet gösteren Taliban gruplarının silah bırakmaları koşuluyla, şeriat düzenine geçmelerine izin verdi.** Bu gelişme "barış karşılığında şeriat" olarak isimlendirildi. Hemen arkasından, Svat vadisindeki Taliban güçleri, 15 Mart'a kadar bölgede bir şeriat mahkemesinin kurulması gerektiğini, aksi takdirde bölgede protesto gösterilerinin gerçekleştirileceğini açıkladılar.

Bugüne kadar ABD'nin Pakistan'a yönelik en ciddi baskısı, Taliban'ın Pakistan topraklarını kullanıyor olmasındaydı. ABD bu nedenle Pakistan yönetimlerinin Taliban'a karşı daha etkili mücadele etmesini dayatıyor, aksi takdirde kendisine Pakistan topraklarında operasyon gerçekleştirme izni verilmesini talep ediyordu. Devlet Başkanı Pervez Müşerref'in görevini bırakmasından, Benazir Butto'nun öldürülmesine kadar, Pakistan'da yaşanan pekçok gelişmenin arkasında, ABD'nin bu dayatmaları vardı. Butto'nun eşi Zerdari'nin göreve gelmesinin arkasından, ABD bu yönde önemli adımlar attı. Pakistan topraklarında insansız uçaklarla operasyon düzenledi. Hatta bu uçakların Pakistan'dan havalandığı da ortaya çıktı.

Svat vadisinde yaşanan gelişme ise, ABD'nin Pakistan politikasının da başlamadan fiyaskoya dönüştüğünün göstergesi oldu.

Aslında **son bir yıldır, önce Irak, arkasından Afganistan ve Pakistan'da ABD'nin attığı adımlar, Svat vadisindeki gelişmelerin de ABD'nin onayı ile gerçekleştiğini gösteriyor.** ABD, önce Irak'ta Sünni direnişçi örgütlerle görüşmeler yapmış ve eski Baasçıların belli düzeylerde hükümette görev alabilmesinin kapılarını açmıştı. Şimdi de Afganistan ve Pakistan'da "ılımlı" Talibancılarla görüşmeler yapıyor, onların, bulundukları alanlarda kendi inisiyatifini geliştirmesi yönünde adımlara izin veriyor. Üç ülkede benzer gelişmelerin olması, bunun ABD'nin bu dönemki sistemli politikası olduğunu gösteriyor. Ancak bu politika, son derece ciddi ve tartışmalı gelişmelerin önünü açmaktadır.

Öncelikle bu durum ABD açısından önemli bir geri adım anlamına gelmektedir. ABD, işgal ettiği ülkelerde, yıllar süren savaşların, dizginsiz biçimde estirilten terör, baskı ve işkencelerin sonunda, hakimiyetini kurmaktan giderek uzaklaşmaktadır. Ülkenin yönetimini ele geçirmek bir yana, "yenilgi" her geçen gün yakınlaşmaktadır. Bu durum ABD'nin askeri gücünün giderek daha fazla sorgulanmasına neden olmaktadır.

İkincisi, ABD, "özgürlük getirmek" üzere girdiği ülkelerde, dinci-şeriatçı kesimlerle anlaşma yapmakta, ülkeyi bu kesimlere teslim etmektedir. "Özgürlük" bir yana, ülkedeki en gerici kesimlerin güç ve etkinliği büyümüştür. Bu da "özgürlükçü ABD" söylemlerinin ve politikalarının inandırıcılığının sorgulanmasını artırmaktadır.

Üçüncüsü, her ne kadar, ABD bu gruplarla belli

anlaşmalar dahilinde onların inisiyatif alanının genişletilmesine izin veriyorsa da, **bu durum ABD'nin gücünün değil, direnişin gücünün göstergesidir.** Çünkü ABD, yoketme hedefini ilan ettiği kesimlerin gücü karşısında geri adım atmaktadır. Yapılan anlaşmaların, ABD'nin inisiyatifıyla değil, mecburiyetle gerçekleştiğini göstermektedir. Ve bu zeminde, giderek geriye düşen de ABD olacaktır.

Dördüncüsü, ABD'nin taviz verdiği her durum, her ne kadar "ılımlı" kesimler üzerinden yapıyorsa da radikal dinci-şeriatçı kesimlerin gücünü artıracaktır. Pakistan'da açılan bu kapı, Taliban için önemli bir lojistik alandır ve Taliban burada çok daha güçlenecek, hem Pakistan'da hem de Afganistan'daki savaş için insan ve silah desteğini büyütecektir. Irak ve Afganistan için de benzer bir durum söz konusudur. ABD'nin anlaşma yaptığı ya da anlaşmaya çalıştığı direnişçi kesimler, bir kere kendilerine kapı oluşturduktan sonra, ABD'nin güç ve etkinliğini geriletmek için her cepheden yükleneceklerdir.

Pakistan açısından durumu daha vahim hale getiren konu ise, Pakistan'ın elinde bulunan nükleer silahlardır. Svat vadisi, Pakistan'ın başkenti İslamabad'a sadece 3 saat uzaklıktadır. Pakistan hükümeti, yapılan anlaşmanın Taliban güçlerini durdurduğunu düşünüyor. Fakat kitlelerin hükümete duydukları hoşnutsuzluğun boyutu ve bundan dolayı şeriatçı kesimlerin giderek güçlenmekte olduğu gözönüne alınırsa, bu çok yakın bir mesafedir. Bir kere geri adım atılmaya başlandığında, hız kazanmak çok kolay olur. ABD'nin "barış karşılığı şeriat" politikası, ABD'nin değil, Taliban'ın çizdiği sınırlarda duracaktır. Ve Pakistan devletinin elinde bulunan nükleer silahlar, Afganistan'daki Taliban güçleri için de oldukça cazip bir konudur.

Bütün bunlardan dolayı, Svat vadisinde yaşanan gelişmenin burada kalmayacağını, hem Afganistan'da hem de Pakistan'da çok önemli gelişmelere yol açacağını görmek zor değildir.

Irak seçimlerindeki sonuçsuzluk

Irak'ta 31 Ocakta gerçekleştirilen yerel seçimler, ABD tarafından büyük bir alkışla karşılandı. Çünkü seçimleri ağırlıklı bir biçimde Başbakan Maliki'nin partisi kazanmıştı. Bu durum, Irak'ta merkezi birlik yanlısı kesimin güçlenmesi olarak yorumlandı. Keza seçimler sırasında herhangi bir eylem yaşanmamıştı. Irak'tan asker çekmeye hazırlanan ABD, seçim sonuçlarının Irak'ta "istikrar"ın sağlandığının göstergesi olduğunu ilan etti. Ancak seçimler bu kadar güllük güllüştü. En başta seçimlere katılım düzeyi önemliydi. Irak seçim kurulu, katılımın yüzde 51 civarında olduğunu açıkladı. **Rakamın tam da 'meşruiyet sınırı'**

düzeyinde seçilmiş olması (katılım yüzde 50'nin altında kalsaydı seçimlerin meşruiyeti tartışma konusu olacaktı), katılımın gerçekte çok daha düşük olduğunu gösteriyor. Irak halkının seçimlere ve parlamentoya inancının olmadığını ifade ediyor bu durum. Hükümetin yolsuzluklarının ayyuka çıkması, direnişin zayıflamasıyla birlikte, grupların çıkar çatışmaları temelinde halktan kopmaya başlaması, yoksulluk hızla büyürken, belli kesimlerin giderek zenginleşmesi gibi etkenler, kitlelerin devlet yönetimine ve seçimlere güvenini kaybetmesini, uzaklaşmasını getiriyor. Bu durum, Irak'ın geleceği açısından önemli bir sorun olma niteliğini taşıyor.

Diğer taraftan, seçimlere katılan kesimlerin parçalı yapısı da dikkate alınması gereken bir unsurdur. 2005 yılında etnik gruplar, seçimlere tek listeden girdiler. Bu seçimlerde ise, aşiretler, bağımsız adaylar ve pekçok irili ufaklı parti kendi başına seçimlere katıldı. Bu da **etnik grupların bile kendi içinde ciddi görüş ayrılıkları ve "iktidar kavgası" yaşamakta olduğunu gösteriyor.** Geçmişte işgal ve ABD karşıtlığı önemli bir birleştirici unsur iken, bugün seçimlere katılan kesimler, kendi iktidar kavgalarını vermekte ve sistem içinde kendi yerlerini oluşturma çabasına girmektedirler.

Kerkük'ün seçim dışı bırakılması ve Musul'da Kürtlerin seçimleri kaybetmesi gibi unsurlar da, seçim sonuçlarının, Irak'ın geleceği açısından tartışmalı bir tablo yarattığını ortaya koymaktadır.

Seçim sonuçları ve yaratılan "istikrar" havası ABD'yi sevindirmektedir. Direnişlerin gözle görülür düzeyde azalması, ABD'nin Irak'ta başarı sağladığı yanılsamasını yaratmaktadır. Ancak, işgalin asıl hedefi olan Baasçı Sünni kesimler, bugün görece sessiz dursalar da, işgal öncesi konumlarını kaybetmenin hincını ve ABD'ye düşmanlıklarını bilemektedirler. Şii direnişçiler, İran ile ilişkilerini güçlendirmekte ve Irak içine İran'ın uzanan kolu gibi hareket etmektedirler. Kürtler ise, işgalden en büyük beklentileri olan ayrı bir devlet kurma hakkını ve son seçimlerle Musul ve Kerkük üzerindeki iddialarını kaybetmenin acısını yaşamakta, ABD'ye karşı giderek güvensizleşmektedirler. **Bugün, Irak'ta ABD'nin güven içinde sırtını yaslayabileceği bir güç yoktur.** Ve içerideki hoşnutsuzluklar ve çelişkiler, ilk fırsatta patlamaya hazırlanan bir bomba gibidir.

ABD'nin zor sınavı

Yaşanan her gelişme, ABD'yi biraz daha sıkıştıran bir etki yaratıyor. İşgal ettiği ülkelerde istediği hegemonyayı kuramıyor. Tam tersine, savaş içinde geçen her gün, ABD'nin güç ve prestijine, dünya hegemonyasına bir darbe vuruyor. Hem kendi ülkesindeki kitleler içinde, hem de dünya halkların nezdinde, ABD'nin verdiği savaş, bu savaşın amacı, savaş yürütürken uyguladığı vahşi terör ve işkenceler giderek daha fazla sorgulanıyor. Diğer taraftan derinleşen ekonomik kriz, ABD'nin soluğunu kesiyor ve nefes alma ihtiyacı daha dayanılmaz bir yakıcılıkta kendisini hissettiriyor. Ve bu arada, **ABD'li te-kellerin elinde, Obama'nın karizmasından başka çok fazla bir şey bulunmuyor.** Obama'nın karizması da tek başına çıkış kapısını bulmaya yetmiyor.

ABD açısından zorlukların bu derece keskinleşmesi, önümüzdeki dönemde ABD'nin saldırganlığını artıracak bir etki yapmaktadır.

Referandumu Chavez kazandı Ama...

Venezüella'da Şubat ayında gerçekleştirilen, anayasa değişikliğini öngören referandumu, Devlet Başkanı Chavez kazandı.

Referandum, anayasanın beş maddesinde değişiklik gerçekleştiriyor. Referandum sonucu, Chavez'in görev süresinin bittiği 2012 yılından sonra yeniden seçilebilmesinin ve istediği sürece sınırsız bir biçimde seçimlere katılabilesinin önünü açıyor. Değişiklikle vali, belediye başkanı ve milletvekillerinin de herhangi bir süre sınırı olmadan seçimlere aday olmalarına olanak tanınıyor.

Seçim sonuçlarının açıklanmasının arkasından halka seslenen Chavez, "Venezüella geçmişteki onursuz günlerine bir daha dönmeyecek. Bolivarcı devrimin 2009'dan 2019'a üçüncü tarihsel dönemi başlıyor" dedi.

Kazandı ama kitle desteği zayıf

Chavez bir yıl kadar önce (2 Aralık 2007'de) benzer biçimde kendi görev süresini uzatmayı da kapsayan bir anayasa değişikliğini referanduma sunmuştu. O referandumu, Chavez muhalifleri küçük bir oy farkıyla kazanmayı başarmıştı. Bugün ise küçük oy farkıyla kazanan Chavez oldu. Seçime katılanların yüzde 54.36'sı, "evet", yüzde 45.63'ü "hayır" oyu kullandı. Diğer taraftan, halkın yüzde 32'si, yani 17 milyon seçmenden yaklaşık 5.5 milyonu referanduma katılmadı.

Referandumun Chavez'in kazanımıyla bitmiş olmasından daha önemlisi, referanduma katılmayanların ve "hayır" oyu verenlerin çokluğudur. Bu durum, Chavez'in arkasındaki kitle desteğinin, görünenden çok daha düşük olduğunun ifadesidir. On yıldır ülkeyi "sosyalizmi uygulama" iddiasıyla yöneten bir devlet başkanının, kitle desteğinin bu kadar düşük olması önemli bir sorundur.

Benzer bir tablo, birkaç ay önce gerçekleşen yerel seçimlerde de ortaya çıkmıştı. Kasım 2008'de gerçekleşen yerel seçimlerde Chavez yanlıları, 22 bölgeden 17'sinde seçimleri kazandı. Ancak 4 yıl önce yapılan seçimlerde, Chavez yanlıları 22 bölgeden 20'sini kazanmıştı. Son seçimleri kaybettikleri yerler arasında başkent belediyesi de vardı. Bu sonuçlar, kitle desteğinde bir azalma olduğunu göstermektedir.

Chavez, bu durumun nedeni olarak ABD'yi göstermektedir. ABD'nin Venezüella içinde ciddi bir provokatif faaliyet yürüttüğünü, ülkeyi içerden çökertmek için büyük bir kitle çalışması yaptığını, milyarlarca dolar kaynak ayırdığını vb. biliyoruz elbette. ABD, Venezüella'nın Latin Amerika'da, hatta dünyada, kendisine muhalif önemli bir odak ve çekim merkezi olmasından büyük bir rahatsızlık duyuyor. Ve askeri darbelerden askeri müdahalelere, eski SB coğrafyasında olduğu gibi "kadife devrim"lere kadar her türlü yöntemi deniyor.

Ancak sorun, ABD'nin neler yaptığı, hangi yöntemleri kullandığı değil, neden başarılı olduğudur. Çünkü ABD, bırakalım dışarıdan müdahaleleri, Irak, Afganistan gibi doğrudan işgal ettiği ülkelerde bile başarılı olamamakta, kitle desteğini kazanamamaktadır. Bu nedenle, Venezüella'da yaşanan, ABD'nin başarısı değil, Chavez'in başarısızlığıdır. Elindeki "iktidar" olanaklarına rağmen bu kitle desteğini kazanamamış, kit-

leleri eğitememiş olması, Chavez'in eksik bıraktıklarındadır.

Chavez'in "sosyalist" "karma ekonomi"si

Chavez'in en büyük eksikliği, "karma ekonomi" adını verdiği uygulamadan kaynaklanıyor. Chavez, 1998 yılında başkanlık koltuğuna oturduğu andan itibaren, Venezüella'daki burjuvaziye çok fazla karşısına almayan adımlar atmamayı tercih etti. Bu durumu "sosyal pakt" ve "karma ekonomi" isimleriyle de teori düzeyine yükseltti. Chavez hükümetiyle Venezüella zenginlerinin arasında üstü kapalı biçimde oluşturulan "sosyal pakt", "karşılıklı denge" diye tanımlanan bir siyasal yaklaşım var. Ve bu yaklaşım, "yüksek kar-istihdamı ve genel tüketimi artıran yatırımlar" olarak özetleniyor. Yani hükümet tekellerin yüksek karına karışmıyor, karşılığında istihdamı ve yatırımı artırmalarını istiyor. Bu kapsamda hükümet, üretim yapan tekellerin yararlanması için yüksek kar getiren ihaleler açıyor. Son 5 yılda lüks otomobil, pahalı viski ve parfüm satışlarının artmasının altında yatan da, zenginlerin gelirlerinin yükselmesidir.

Bu dönem boyunca, kitlelerin yoksulluğunda da bir azalma olduğu biliniyor. Ancak bunda asıl etken, Chavez'in halkçı uygulamaları değil, dünyanın önemli petrol ihracatçılarından olan Venezüella'nın, yüksek petrol fiyatlarının getirdiği konjonktürden yararlanmış olması. Ancak bugün konjonktör tersine dönmüş durumda. Hızla düşmekte olan petrol fiyatları da, Venezüella'daki görece refah düzeyini hızla aşağıya çekiyor.

Diğer taraftan, milli gelirin yüksek görüldüğü son yıllarda bile, çözülme-önemli ekonomik sorunlar var. Yüksek enflasyon, kitlelerin, özellikle de sendikası-çalışanların alım gücünü zorluyor ve yaşam koşullarını kötüleştiriyor. Ülkede zaman zaman temel gıda maddelerinde kıtlık yaşanıyor. Bu kıtlığa çare olarak hükümetin yaptığı gıda maddeleri ithalatı, zengin toptancıların depolarında biriktiriliyor ve onları biraz daha zenginleştirmekten başka bir işe yaramıyor. Yolsuzlukla mücadele, Chavez'in seçim programlarından dışarıya çok fazla çıkamıyor. Yüksek suç oranları ise, Chavez döneminde çözülme-önemli sorunların başında duruyor.

Chavez döneminde enerji ve telekom sektörlerinin özelleştirilmesi, eğitim ve sağlık alanlarında kimi reformların gerçekleştirilmesi gibi bazı adımlar atıldı ve bu adımlar, kitlele-

rin yaşam koşullarında kimi iyileştirmeler gerçekleştirildi elbette ki. Ancak Chavez'in "sosyalist" olduğunu iddia ettiği "karma ekonomi"si, burjuvazinin zenginliklerine fazla dokunmamayı tercih ediyor.

Chavez, NewYork'un yoksul mahallelerine ucuz petrol satmak, Gazze saldırısının arkasından İsrail büyükelçisini sınır dışı etmek, ABD eski başkanı Bush için "şeytan" sıfatını kullanmak gibi, son derece medyatik ve dünya kamuoyunun ilgisi, sempatisini kazancak parlak adımlar atmasını biliyor. Ama kendi ülkesinde seçimleri ve referandumları sınırdan kazanıyor, kimi zaman kaybediyor olması, kitlelerin ezici bir kısmının oy kullanmaya dahi gelmemesi gibi etkenler, ülkesindeki durumun o kadar da parlak ve gözalcı olmadığını gösteriyor.

Sosyalizm değil, devlet kapitalizmi

Venezüella Devlet Başkanı Chavez, ülkesinde "Bolivarcı bir devrim" gerçekleştirdiğini ve "21. Yüzyılın sosyalizmine" kendi ülkesinin önderlik edeceğini söylüyor. Ancak şu temel gerçeği gözlerden gizliyor. Devrim, sistemi devirmeden kurulmaz. Kapitalist ilişkiler üzerine sosyalist bir sistem inşa edilemez. Bu nedenle devrimin, büyük kitle hareketleri üzerinden yükselmesi, kapitalist sistemin güç aldığı temel kurumları tümünden alaşağı ederek, onların yıkıntıları üzerine kendi kurumlarını inşa etmesi ile gerçekleşir. Devrimin ilk ve en temel görevi eski sistemin tüm kurumlarını yıkmak, orduyu, parlamentoyu ve bürokrasiyi dağıtmak, burjuvaziye mülksüzleştirmek ve mülkünü kamu-ılaştırmak, merkez bankasına el koymaktır. Bunların hiçbirisinin yapılmadığı Venezüella'da yaşanan ise, halkın emperyalizme ve işbirlikçilerine tepkisini arkasına alan bir seçim galibiyetidir.

Burjuvazinin ekonomik, askeri ve siyasi gücünü elinden alıp almamak, devrimin temel sorundur. İlk proleter devletin, Paris Komünü'nün yaptığı bu hata, onun yıkılmasının en önemli nedenlerinden biridir. Çünkü burjuvazi, elindeki bütün gücü devrimi yıkmak için tüm pervasızlığıyla kullanacaktır. 120 yıl önce ortaya konan bu temel gerçeği hayata geçirmemek, basit bir unutkanlık değil, yeni iktidarın niteliğini ortaya koyan önemli bir veridir. Kitlelerin silahlı ayaklanmasıyla ele geçirilen bir iktidar, bu tür sorunları hemen çözmek zorunda olduğunu bilir. Bir emperyaliste karşı başka bir emperyaliste sırtını dayayan bir iktidar ise, kapitalist sistemin temellerine dokunmadan, onda birtakım rötüşlar yapmakla yetinecektir.

Burjuvaziye yıkmayan Chavez'in, kitlelere sağlayabileceği refah, bu nedenle son derece sınırlı düzeyde kalmaya mahkumdur... Venezüella'da, devletin yoksullara sağladığı destek ve yaptığı reformlar, kitlelerin yaşadığı devasa yoksulluğu düzeltmeye yetmemiştir. Mesele toprak sahipleri ve burjuvazi, üretimi baltaladığı için, temel besin maddeleri yetersiz, bunlara ulaşmak sorunludur.

Benzer bir durum diğer 'solcu' Latin Amerika ülkelerinde, mesela Brezilya'daki 'topraksızlar hareketi'nde de yaşamaktadır. Bir taraftan Brezilya Devlet Başkanı Lula, solcu söylemlerle ortaya çıkmakta, ama diğer taraftan büyük toprak sahiplerinin topraklarını kamulaştırma ve topraksızlara dağıtma konusunda hiçbir adım atmamaktadır. Hatta tersine, topraksızların işgal edip üretim yapmaya başladıkları toprakları onların elinden almaya çalışmakta, topraksızları terörist ilan etmektedir. Mesela Bolıvy'a'da, 'solcu' Devlet Başkanı Morales'in yaptığı son derece sınırlı kamulaştırmalar bile burjuvazinin büyük tepkisine yol açmış, ülkeyi bölünmeye doğru götüren gelişmeler yaşanmaya başlamıştır.

Güven duydukları yönetim, belirli bir süre içinde somut adımlar atmadığında, kitleler zaman geçtikçe yorulmaya, inançlarını yitirmeye başlar. Büyük umutlarla başa getirdikleri, yaşamlarında sadece küçük rötüşlar yapıyorsa, köklü değişiklikler ise hep erteleniyorsa, yönetime inançsızlaşır. Son seçimlerde halkın yaklaşık yarısının seçimlere katılmaması, Chavez'in oylarında ortaya çıkan düşme, bu doğrultuda önemli bir veridir.

Proleter Devrimci Duruş dergisinin
Ocak 2008 tarihli 61. sayısından alınmıştır.

☆ 4 Mart 1919-Komüntern kuruldu

II. Enternasyonal, emperyalist paylaşım savaşında şovenist bir çizgi izlenmesi sonucu dağıldı. Ekim Devrim'in gerçekleşmesi savaşı bitirdi ve uluslararası komünist hareketi toparlamak amacıyla Komüntern kuruldu. Lenin ve Stalin önderliğinde Moskova'da kurulan Komüntern, 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'na kadar dünya devrimcilerine ve komünistlerine teorik-pratik önderlik geliştirdi. Devrim mücadelesi, faşizme karşı mücadele, savaşlarda izlenecek taktikler vb. birçok şey Komüntern toplantılarında süzgeçlerden geçirilerek işçi ve emekçilere sunuldu.

☆ 5 Mart 1953-Sosyalist inşanın mimarı ve II. Emperyalist savaşta faşizmi dize getiren komünist önder Stalin öldü

☆ 9-11 Mart 1992-Boğaziçi Üniversitesi işgali

463 maden işçisinin Zonguldak-Kozlu maden ocaklarında katledilmesi üzerine, Genç Komünarlar Boğaziçi Üniversitesinde işgal eylemi gerçekleştirdi. Katledilen maden işçilerinin haykıran soluğu olan Komünarlar, üç gün boyunca militan bir işgal gerçekleştirdiler. Bu işgal basında büyük yer buldu, gündemin ilk sıralarına geçti. İşgal sonrasında gözaltına alınan Genç Komünarlar tutuklandılar. Komünarlar, gözaltında ve mahkeme- de de direngen tavırlarını sürdürerek, gençliğin işçi sınıfı dayanışmasında önemli bir örnek sundular.

☆ 14 Mart 1930-Mayakovski öldü

Sosyalizmin şairiydi Mayakovski. Bolşevik Partisine üye olduğu zaman yıl 1908'di. Ekim devriminde en ön saflarda savaştı. Devrim gerçekleştikten sonra ise, sosyalizmin kültür-sanat alanında kurulmasını üstlendi. Sanatı kitlelere mal etmek en büyük hedefiydi. Devrim öncesinde "Yoldaşlar siperlere, yürek ve ruhla kurulmuş siperlere" diye haykırıyordu, devrim sonrasında ise, sloganı "sokaklar fırça, alanlar paletimiz" oldu. Sokaklardaydı Mayakovski; kahvehanelerde, istasyonlarda, yoksul emekçi halkın bulunduğu her yerde, iri bedeniyle, bulduğu herhangi bir yüksekliğe çıkarak, gür sesiyle şiirlerini okurdu. Partili bir sanatçıydı Mayakovski; Partinin belirlediği bütün politikalar, önüne koyduğu hedefler, Mayakovski'nin şiirlerinde estetiklikle buluşurdu. "Şair işçidir" der ve bir işçi disipli-

niyle ele alırdı bütün işlerini. Ve Mayakovski, "Beş yıllık planları hazırlamakla görevli Ekonomik Konsey'in, benim de görevlerimi belirleyerek önüme koymasını istiyorum" diye haykıracak kadar bağlıydı Partiye ve devrime.

☆ 11-13 Mart 1995-Gazi anti faşist halk direnişi

Yükselen kitle hareketinden rahatsızlık duyan faşist diktatörlük provakasyon girişimlerine yönelmişti. 11 Mart gecesi Gazi mahallesinde bir kahveyi tarayan kontrgerilla, bir Alevi dedenin ölümüne yol açtı. Bunu duyan Gazi halkı sokaklara döküldü ve katillerin peşine düştü. "Katiller karakolda" sloganıyla başlayan barikat savaşı, İstanbul'un birçok semtinden işçilerin ve emekçilerin Gazi'ye akmasıyla kısa sürede kitleleşti ve Gazi'yi bir direniş kalesine çevirdi. Devlet, üç gün boyunca Gazi'ye giremedi. Direnişte aralarında Zeynep Poyraz'ın da bulunduğu 17 devrimci ve emekçi, şehit düştü. Devletin teslim alma ve bölme politikalarına karşı kitleler, üç gün boyunca sokak sokak dövüştüler, ölümü gözlerde küçültüler.

☆ 16 Mart 1978-Beyazıt katliamı

İstanbul Üniversitesinde devrimci ve demokrat öğrencilerin okuldan çıktığı sırada patlayan bomba sonucu 7 öğrenci öldü. Devlet eliyle planlanan ve devrimci hareketin önünü almayı amaçlayan bu katliam davası hep sümen altı edildi. Göstermelik olarak yakalanan faşistler ya hiç tutuklanmadılar ya da hafif cezalarla kurtuldular. Katliamın asıl sorumluları arasında yer alan Mehmet Gül, '99 seçimlerinde MHP'den milletvekili oldu. Bu katliama tepkiler her yıl öğrenci gençliğin yaptığı eylemlerde kendini gösteriyor. Katilleri yargılayacak olan, asıl bu kitle gücü olacaktır.

☆ 16 Mart 1988-Halepçe katliamı

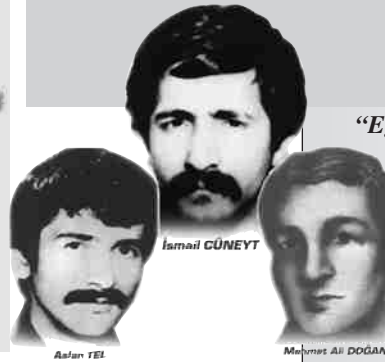
ABD emperyalizminin desteğini o günlerde arkasına alan Saddam Hüseyin, Kürt halkına karşı pervasız saldırılar düzenliyordu. İran'la süren 8 yıllık savaşın ardından iç temizliğe yönelen Saddam, Halepçe'de Kürt halkına kimyasal silahlarla saldırdı. Saldırıda 5 bin Kürt hayatını yitirdi. İnsanlar ölümün nasıl geldiğini dahi anlayamadılar. Kimyasal gazların etkisinin yıllarca sürdüğü görüldü.

☆ 18 Mart 1871-Tarihteki ilk proleter devlet olan Paris Komünü kuruldu

☆ 18 Mart 1883-Proletaryanın ideolojisinin yaratıcısı Karl Marx öldü

24 Mart 1983-Sefaköy granitten bir kaledir GEÇİLMEZ

"Eğer çivi yapılmış olsaydı bu adamlardan Daha sağlam bulunmazdı onlardan."

"Nerede boşluk varsa, oraya koşmakta hiç tereddüt etmeyenlerden"di Mehmet Ali. İsmail Cüneyt, "ona ihtiyacımız var" demişti. Cevheri yakalamıştı yine. Öylesine çok yönlü, öylesine hızlı koşuyordu ki, Mehmet Ali, Adana'da boşluk oluştuğunda İsmail'in aklına ilk onun gelmesi boşuna değildi. "Kaçmalarla, göçmelerle tozarken Avrupa yolları", Adana il komitesine koşar adımlarla gitti Mehmet Ali.

Sefaköy Direnişi'nde, Aslan Tel yoldaşı ile birlikte İsmail'in önüne geçip bedenini siper eden, bir eylem hazırlığı için İstanbul'a çağrılan Mehmet Ali'den başkası değildi. İsmail Cüneyt, ateş açarak çemberi yarıp çıkarken, iki yoldaş bu granitten kaleyi zaptederek şehit düştüler. İsmail'in komutasındaki Sefaköy direnişi, üç işkencecinin de ölmesiyle sonuçlanmıştı. Hem de faşist generallerin meydanlarda "ezdik-bıçtık" diye nutuk attıkları bir dönemde, 1983 yılının Mart ayında... Baharda toprağa düşen tohum oldular...

Bir yıl kadar sonra, bir tesadüf sonucu bulduklarında, aynı gece "gözaltında kaybettiler" İsmail Cüneyt'i. Kurşuna dizmişlerdi hunharca...

İsmail Cüneyt, Mehmet Ali Doğan ve Aslan Tel'den oluşan ihtilalci komünist müfreze, Sefaköy'deki evi, granitten bir kaleye dönüştürdüler. Tıpkı 12 Eylül'ün ilk günlerinde Osman Yaşar Yoldaşcan'ın çatışarak girdiği Bağcılar'daki inşaatı çevirdiği gibi. 12 Eylül'ün yukarıdan aşağıya hakimiyetini tamamen kurduğu, devrimin yenilgisinin kesinleştiği ve yaprağın dahi kımıldamadığı o günlerde, yine bir avuç kır çiçeği, "dövüşenler de var bu havalarda" dedi ve Sefaköy'le sarstı bu kez ülkeyi. Sefaköy, faşist cuntaya karşı direnişin bitmediğini, ihtilalci komünistlerin mücadeleyi kesintisiz sürdürdüklerini gösterdi. Şairin dediği gibi "çivilerin baladı"nı sundular. Her biri birer çivi gibiydiler. Yoldaşcan'ın 12 Eylül geldiğinde söylediği gibi "çivi çiviye söker"di. Öyle de oldu. Sefaköy şehitlerini bir kez daha saygıyla anıyoruz.

☆ 28 Mart 1940-II. Emperyalist savaş sırasında faşist Almanya tarafından, Auschwitz toplama kampı kuruldu.

☆ 30 Mart 1972-Kızıldere direnişi

Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ın idamını önlemek isteyen THKP-C ve THKO militanları ortak bir eylemle 3 İngiliz'i kaçırdılar ve Tokat'a bağlı Kızıldere köyünde gizlendiler. Köyün muhtarının ihbarı sonucu devletin kolluk güçleri baskın düzenledi. Kızıldere'de saatlerce süren bir çatışma yaşandı ve çatışmada THKP-C önderi Mahir Çayan, Cihan Alptekin, Ahmet Atasoy, Sabahattin Kurt, Ertan Saruhan, Hüdayi Arkan, Sinan Kazım Özudoğru, Nihat Yılmaz, Ömer Ayna ve Saffet Alp şehit düştü. Kızıldere devrimci dayanışmanın en güzel örneklerinden biri oldu. "Biz buraya dönmeye değil ölmeye geldik" meydan okuyan Mahir Çayan ve diğer şehitler, direnme mirasını teslim ettiler yeni kuşaklara.

Mart Ayında Şehit Düşen İhtilalci Komünistler

4 Mart 1992-Eralp Yazar

13 Mart 1995-Zeynep Poyraz

24 Mart 1983-Aslan Tel / Mehmet Ali Doğan

30 Mart 1995-Hakan Çabuk

Yeraltı savaşının ustası, mükemmel örgütçü; 16 Mart 1919- Sverdlov'un Ölümü

Mücadeleci yaşamının zayıflattığı bedeni ölümeye yaklaştığında Sverdlov 35 yaşındaydı. 15 yaşında atılmıştı kavgaya. Sonrasında hiçbir güç onu uzaklaştıramadı. Ekim Devrimi gerçekleşene kadar ülke dışına hiç çıkmamış Bolşevik önderlerden biriydi Sverdlov. Mücadele yaşamının yarısından fazlasını sürgünde ve cezaevinde geçirdi. Ve birçok kez firar etti. Özgürlük tutkusunu ve ateşini hiç kaybetmedi. Yeraltı savaşımında usta bir profesyonel, kitleler içinde devleşen bir örgütçüydü. Öldüğünde, Lenin, çok sevdiği ve değer verdiği bir yoldaşını; Sovyet halkları sosyalizmin inşasında çok önemli bir rol oynayabilecek değerli bir önderini kaybetti. Aşağıda Sverdlov'un ölümü ardından Lenin'in yaptığı konuşma yer alıyor.

SVERDLOV'UN ANISINA SÖYLEV - 18 Mart 1919

Yoldaşlar, bugün, bütün ülkelerin işçileri Paris Komünü'nün kahramanca doğuşunu ve acı sonunu anarken, Yakov Mihayloviç Sverdlov'u toprağa veriyoruz. Sverdlov yoldaş, devrimimiz boyunca ve devrimimizin kazandığı zaferlerde, proletarya devriminin temel ve en önemli özelliklerini herkesten daha eksiksiz ve tam olarak cisimleştirmeyi başarmıştır. Sverdlov yoldaşın proletarya devriminin bir önderi olmasında, bu başarısının payı, belki de onun devrim davasına olan sonsuz bağlılığından bile fazladır.

(...)Hiç kuşku yok ki **devrimci şiddet olmadan, proletarya zafere ulaşamazdı**. Ama gene hiç kuşku yok ki, devrimci şiddet, devrimin sadece belirli aşamalarında, belirli ve özel koşullarda zorunlu ve meşru bir devrim silahıydı; oysa proletarya kitlelerinin örgütlenmesi, emekçi halkın örgütlenmesi, geçmişte de, bugün de bu devrimin çok daha derin ve sürekli bir özelliği ve onun zaferlerinin koşuludur. **Devrimin en iyi itici gücünü, devrimin zaferlerinin en derin kaynağını oluşturan, işte milyonlarca emekçinin bu örgütlenmesidir**. Ve işte, mücadele içinde, devrimimizin daha önceki devrimlerde hiç rastlanmamış olan somut özelliğini, yani kitlelerin örgütlenmesini en iyi biçimde cisimleştiren önderleri, proletarya devriminin bu özelliği yaratmıştır. **Her şeyden önce ve en başta bir örgütleyici olan Yakov Sverdlov'u yaratan da proletarya devriminin bu özelliğidir**.

Yoldaşlar, biz Rus devrimcileri, özellikle devrimin zaman zaman sancılı ve son derece uzun hazırlık döneminin zorlu günlerinde en çok teori, ilke ve program ile pratik çalışmamız arasındaki uçurumun, özellikle de dolaysız eylemden kopuk teoriye batmanın acısını çektiğimiz. **Rusya'daki devrimci hareketin çok uzun yılları, kendilerini devrim davasına adadıkları halde, devrimci ülkülerini pratiğe dökme olanağı bulamayan şehitlerle doludur**. Bu açıdan bakarsak, proletarya devrimi, devrimci mücadelenin o zamana kadar yalnız kalmış bu kahramanlarına ilk kez, yeteneklerini ortaya koyabilecekleri gerçek bir zemin, gerçek bir temel, gerçek bir ortam, seslenebilecekleri gerçek bir kitle ve gerçek bir proletarya ordusu sağlamıştır. Gene bu açıdan bakıldığında, **en parlak önderler, pratik ve etkili örgütleyiciler olarak, Yakov Sverdlov'un haklı olarak elde ettiği ve koruduğu gibi olağanüstü önemde bir yer elde etmeyi başarmışlardır**.

Proletarya devriminin bu önderinin hayatını inceleyecek olursak, **onun eşsiz örgütlenme yeteneğinin uzun mücadeleler içinde gelişmiş olduğunu görürüz**. Proletarya devriminin bu önderinin, birçok döne-

min sınavından geçmiş büyük bir devrimci olarak eşsiz yeteneklerinin her birini devrimci faaliyetin en ağır koşullarında geliştirmiş olduğunu görürüz. Sverdlov yol-

daş, bizim gözümüzde, **ailesini ve eski burjuva toplumunun bütün rahatlıklarını ve alışkanlıklarını tek etmiş, kendini her şeyiyle devrime adanmış, yıllar boyu hapisten sürgüne, sürgünden hapse gönderilirken devrimcileri çelikleştiren bu nitelikleri durmadan geliştirmiş bir insan, en kusursuz bir profesyonel devrimci örneğiydi**. Ama bu profesyonel devrimci bir an bile kitlelerden kopmadı. Çarlık düzeni koşullarında, o günlerin bütün devrimcileri gibi esas olarak yeraltı çalışmasına, illegal faaliyete geçmek zorunda kaldığı halde, Sverdlov, 20. yüzyılın başlarında önceki devrimci aydınlar kuşağının yerini almaya başlayan öncü işçilerle her zaman elele, omuz omuza yürümüştür.

Her zaman mücadele içinde olan, kitlelerden bir an bile kopmayan, Rusya'dan hiç ayrılmayan, her zaman en iyi işçilerle birlikte çalışan ve baskıların devrimcileri hayattan kopuk kalmaya zorladığı günlerde sadece işçilerin sevilen bir önderi, sadece pratik çalışmayı en iyi bilen bir önder olmayı değil, aynı zamanda ileri proleterlerin bir örgütleyicisi olmayı da bilen **bu insanın niteliklerini en iyi ortaya koyan dönem, özellikle bu uzun illegal çalışma dönemidir**. Bazıları, **genellikle de hasımlarımız ve yalpalama gösterenler, kendisini bütünüyle illegal faaliyete vermenin, profesyonel devrimcinin bu özel niteliğinin, onu kitlelerden koparacağı kanısındadırlar**. Oysa Yakov Sverdlov'un devrimci faaliyeti, bu kanının ne kadar yanlış olduğunu ve tam tersine, birçok hapishane görmüş, Sibiry'a'nın en ücra köşelerine sürgün gönderilmiş insanların hayatını belirleyen devrim davasına bu sonsuz bağlılığı böyle önderler yetiştirdiğini, proletaryamızın çiçeklerini yetiştirdiğini kanıtlamıştır. Devrim davasına duyulan bu bağlılık, insan tanıma ve örgütlenme yetenekleriyle birleştiğinde büyük örgütleyiciler yaratmıştır. Hiç kimsenin Sverdlov kadar eksiksiz bir biçimde cisimleştiremediği ve gerçekleştiremediği **illegal çevreler, devrimci yeraltı çalışması ve illegal Parti: işte onu yetiştiren pratik okul buydu**; onu ilk sosyalist Sovyet Cumhuriyeti'nin önde gelen şahsiyeti, geniş proletarya yığınlarının ilk örgütleyicisi durumuna yükseltebilecek biricik okul buydu.

Yoldaşlar, benim gibi Sverdlov yoldaşla günler boyu birlikte çalışma fırsatını elde eden herkes, bugüne kadar haklı olarak gurur duyduğumuz her şeyi bize verenin, onun olağanüstü örgütlenme yeteneği olduğunu en açık bir şekilde görmüştür. Yakov Sverdlov, bizim örgütlü proletarya kitlelerine layık bir proletarya devriminin ihtiyaçlarına cevap veren, uyumlu, verimli ve gerçekten örgütlü faaliyetler yürütmemezi mümkün kıldı. Bu uyumlu ve örgütlü faaliyetler olmasaydı, tek bir başarı elde edemez, karşılaştığımız sayısız güçlüklerin hiçbirinin üstesinden gelemez, geçmişte geçirdiğimiz ve bugün geçirmekte olduğumuz çetin sınavlardan hiçbirine dayanamazdık.

Bir yılı aşkın bir zamandır dar bir sağlam devrimciler çevresinin karşısına dikilen büyük güçlüklerin üstesinden gelebilmiş olmamızı, önder grupların en çetin sorunları böylesine kararlılıkla, böylesine çabuk ve böylesine elbirliğiyle çözebilmiş olmasını, Yakov Mihayloviç gibi son derece yetenekli bir örgütleyicinin onlar arasında önde gelen bir yeri olmasına borçluyuz. Proletarya hareketinin önder militanlarını hayret verecek kadar tanımayı bir tek o başardı; burada ancak çok kısa olarak sözünü edebileceğim uzun mücadele yılları boyunca, bir uygulayıcının harikulade zekasını, bir örgütleyicinin olağanüstü yeteneğini ve asla tartışılmaz bir saygınlığı kendinde toplamayı bir tek o

başardı. Bütün bunlar sayesinde, **Bütün Rusya Merkez Yürütme Komitesi'nin ancak bir grup insanın üstesinden gelebileceği en önemli çalışmaları, o tek başına omuzlamasını bildi**. O öyle bir mertebeye ulaşmıştı ki, örgütlenmeye ilgili

son derece büyük ve önemli birçok pratik sorunun toplantılara, resmi oylamalara gerek kalmadan tartışması ve kesin olarak çözülmesi için onun bir tek sözü yeterliydi. Ve herkes bu sorunların derin bir pratik bilgi ve örgütlenme sezgisi temelinde çözülmüş olduğuna ve dolayısıyla bu çözümün sadece yüzlerce ve binlerce ileri işçi tarafından değil, aynı zamanda kitleler tarafından da nihai çözüm olarak benimseneceğine yürekten inanırdı.

Tarih büyük devrimlerin mücadele içinde büyük adamlar yarattığını ve daha önce imkansız sayılan yetenekler doğurduğunu çok önceleri kanıtlamış bulunmaktadır. Ama illegal eğitim çevreleri ve yeraltı faaliyetleri okulunun, ağır baskılara uğrayan küçük bir Parti ve Turuhansk hapisanesi okulunun, tartışılmaz bir saygınlık kazanan böyle bir örgütleyiciyi; Sovyet devletini Rusya'nın dört bir yanında örgütleyen bu insanı; Sovyetleri yaratan ve Sovyet iktidarını, bugün dünyanın bütün halklarına ve ülkelere doğru zorlu, acılı, kanlı, ama muzaffer bir şekilde yayılmakta olan bu iktidarı kuran Parti çalışmasının, eşsiz bilgisiyle, örgütleyicisi olan bu insanı yaratacağı kimin aklına gelirdi!

Böylesine olağanüstü bir örgütlenme yeteneğini geliştirmiş olan bu insanın yeri hiçbir zaman doldurulamaz; tabi eğer yerini doldurmak derken, yerini bütün bu özelliklere sahip tek bir insanla, tek bir yoldaşla doldurmayı anlıyorsak. Yakov Sverdlov'u yakından tanıyan ve onun çalışmalarını sürekli izlemiş bulunan bir kimse, onun bu anlamda yerinin doldurulamayacağından asla kuşku duymaz. Örgütlenme, insanların seçimi ve onların çeşitli kesimlerdeki sorumlu görevlere atanması konusunda **Sverdlov yoldaşın tek başına gerçekleştirdiği çalışmayı, onun tek başına yönettiği büyük faaliyet dallarından herbirine onun çizdiği yoldan gidecek bir grup insan atasak ancak gerçekleştirebiliriz**.

Ama **proletarya devriminin gücü, köklerinin derinde olmasında yatar**. Biliriz ki, proletarya devrimi, mücadelede gözlerini kırpmadan hayatlarını feda edenlerin yerini dolduracak yeni insanlar yaratır. Bu insanlar, başlangıçta daha az tecrübeli, daha az bilgili ve daha az eğitilmiş olabilirler; ama kitlelerle sıkı bağları vardır ve aramızdan ayrılmış bulunan dahilerin yerini alacak, onların davasını sürdürecektir, onların yolunu izleyecek ve onların başladığı işleri tamamlayacak yeni insan grupları yaratabilirler. Bu yüzden, Rusya'daki ve bütün dünyadaki proletarya devriminin, onlar olmadan milyonluk proletarya ordusunun zafere ulaşamayacağı pratik hayat bilgisine ve bireysel değilse bile kolektif örgütlenme yeteneğine sahip gittikçe daha çok sayıda insanlardan, işçilerden ve geniş proleter ve emekçi köylü kesimlerinden gruplar yaratacağına olan inancımız tamdır.

Yakov Sverdlov yoldaşın anısı, sadece bir devrimcinin davaya bağlılığının ölümsüz bir simgesi ve pratik uyanıklığı, pratik ustalığı, kitlelerle sıkı bağı ve kitlelere önderlik etme yeteneğini birleştirmenin bir örneği olarak kalmayacak, aynı zamanda **gittikçe çoğalan proletarya kitlelerinin onun örneğinden ilham alarak dünya komünist devriminin nihai zaferine doğru ilerleyeceğine dair edilmiş bir yemini olacaktır**.

YEREL YÖNETİMLER ÜZERİNE

Yerel seçimlere dönük politikamız, genel olarak ‘Düzen partilerine oy yok!’ biçiminde somutlanmıştır. Bu durum, bağımsız devrimci adaylara oy vermeyi desteklemeyi de içinde barındıran bir politikadır. Ancak bu, her dönem ve her koşulda, devrimcilerin çıkardığı bütün adayları koşulsuz olarak destekleyeceğimiz anlamına gelmez. Dönem, koşullar ve adayın kimliği, aday çıkaran siyasetle ortaklaşılın programın niteliği gibi etkenler, her seçim döneminde daha özel tanımlamaların yapılmasını gerektirir. Her genel seçimde boykot taktiği uygulanmayacağı gibi, her yerel seçimde de aday çıkarmak ya da çıkarılan adayları desteklemek gibi bir zorunluluk yoktur.

Her yerel seçim öngününde reformist partiler, yerel yönetimleri “demokrasinin beşiği” olarak kutsayıp, kitleleri sandığa çağırmaktadır. Özellikle Kürt partilerinin belli bir kitle tabanına dayanarak yerel yönetimleri ele geçirmesiyle birlikte, bu yöndeki çağrılar artmıştır. İrili-ufaklı reformist partiler ve kimi devrimci demokrat çevreler, -Kürt partiler gibi bir kitle temeline de dayanmaksızın- her seçim dönemi aday çıkarmaya başlamış ve kitleleri sandığa çağırmışlardır. Özellikle yerel seçimlerde bu durum had safhaya çıkmaktadır. Kürt partileriyle ittifak halinde ya da onun içinde eriyerek, ama her halükarda sırtını Kürt kitlesine, Kürt halkından alacak oylara dayayarak seçimlere katılmak, son on-onbeş yılın yaygın politikasıdır. Bu seçimlerde de benzer bir durum söz konusudur. Adına “Birlikte Başarabiliriz” dedikleri yeni seçim bloku da DTP eksenli kurulmuştur. DTP, Kürt illerinde kendi dışında ittifak halindeki hiçbir parti veya gruba aday çıkarma izni vermezken, diğer illerde de kendisinin güçlü olduğu yerlerde aday çıkarmış, ancak kazanamayacağından emin olduğu yerlerde diğerlerini destekleyeceğini söylemiştir. Pratikte bu desteğin ne kadar olacağı da şüphelidir. Daha önceki seçimlerde bunun örnekleri görülmüştür. Bunu ittifak içinde yer alan yapılar da çok iyi bilmektedir. Ama seçimlere girme konusundaki tutkuları gözlerini o denli karartmıştır ki, bu “ikinci sınıf” muameleye, aşağılanmaya razı gelmekte, bunu içlerine sindirmektedirler. Esasında kendi kitlesel gücünü oluşturmada, başkalarının gücüne yaslanarak politika yapmaya kalkanlar, bu duruma da katlanıyorlar.

Bizi daha fazla ilgilendiren; yerel seçimlerle birlikte, yerel yönetimler üzerine kitlelere yaydıkları hayallerdir. Bu seçimlerde de seçim blokunu oluşturan reformist partiler, sıkça “yerel iktidar”dan söz edip, yerel yönetimleri kazanarak çok şeyin başarılabilceği yanılsamasını yayıyorlar. “Belediye sosyalizmi” olarak literatüre geçen bu yaklaşım, daha önceki seçimlerde de karşımıza çıkan reformist bir yaklaşımdır. Son olarak 2004 yılının Mart ayındaki yerel seçimlerde karşılaştığımız bu yaklaşıma dair dergimizde değerlendirmelerimiz olmuştu. Bu değerlendirmeler, öz olarak bugün de geçerliliğini korumaktadır. Hatta bu seçimlerde reformist partilerin yanı sıra devrimci-demokrat yapıların artan oranda bu ittifaka dahil olmaları, sorunun ciddiyetini ve önemini arttırmıştır. Bundan beş yıl önce, 2004 yılının Nisan ayında kaleme alınmış olan “yerel yönetimler” yazısının, bu yönüyle güncel öneminden bir şey kaybetmediği gibi, daha da arttığını söyleyebiliriz. 2004 seçimlerine dair özel yönleri çıkartarak, fakat temel yaklaşımı aynen koruyarak yeniden yayınlıyoruz.

Kentlerin gelişim süreci ve demokrasisi

Yerel yönetimlerin ya da bir başka deyişle kentlerin ilk ortaya çıkışı, toplumsal dönüşümlerin bir ürünü olarak gerçekleşmiştir.

İlk basit yerleşim birimleri, ilkel komünal toplum sürecinde ortaya çıkmıştır. Kabileler halinde yaşayan insanların kendilerine kurdukları yaşam alanları, basit işbölümüne göre şekillenmişti. İkel komünal toplumda komün yaşıntısını sürdüren kabileler, birbirinden uzak alanlarda, basit tarıma ve avlanmaya olanak verecek mekanlarda, ilk yaşam alanlarını kurmuşlardı. Bu yerleşim birimlerindeki yönetim ilişkilerini demokrasi olarak değil, ilkel komünizm olarak nitelemek daha doğru olacaktır. Herkesin emeğine göre üretime katıldığı, herkesin ihtiyacı kadar pay aldığı bu ekonomik sistemde, sınıflı toplumlara özgü bir kavram olan demokrasinin varolması mümkün de değildir zaten.

Kentlerin ortaya çıkışı ise, asıl olarak ilkel komünal toplumdan kölecı topluma geçiş sürecinde yaşanmıştır.

“Gordon Childe, M.Ö. 3000 yıllarında Mısır, Mezopotamya ve İndüs vadi-sinde ortaya çıkan toplumsal değişiklikleri ‘kentsel devrim’ olarak adlandırmaktadır. Child’e göre, bu bölgelerde, bu tarihlerde ortaya çıkanlar artık ‘basit çiftliklerden oluşan küçük topluluklar değil, çeşitli meslek ve sınıfları içeren devletlerdir.’ Yeni kentler kapladıkları alan ve nüfus bakımından eski yerleşim yerlerine oranla çok daha büyük ve kalabalıktır. Ayrıca bu kentler daha da önemli olarak, yeni bir toplumsal işbölümünü getirmekte, artık besin üretimi işinden uzaklaşmış rahipleri, prensleri, profesyonel askerleri, birçok alanda uzmanlaşmış zanaatkarları ve memurları barındırmaktadır. Kent bu işbölümünü yansıtır biçimde şekillenmekte, tapınak, saray, anıtsal mezar, atölye gibi yapılar ön plana çıkmaktadır. Kentler artık önceki kültürden çok farklı bir politik, ekonomik ve dinsel düzenin, yani uygarlığın merkezidir. İnsanlık ‘kentsel devrim’ ile, ‘ilkellik’ten ‘uygarlığa’, yani ‘devletsiz toplum’dan ‘devletli toplum’a geçmektedir. Kenti karakterize eden çizgiler herşeyden önce politiktir. ‘Kent devlet yaratmakta, devlet temellerini kent üzerinde kurmaktadır.’” (Demokrasi Arayışında Kent, Kürşat Bumin, Ayrıntı Y. sf. 22)

Bir bütün olarak yaşanan toplumsal dönüşümün ürünüdür ilk kentler. Anaerkiil toplumdan ataerkiil topluma; sınıfsız toplumdan köle sahip-

leri ve köleler olarak şekillenen sınıflı topluma; basit işbölümünden mesleklere ayrıştırılmış yeni toplumsal işbölümüne geçiş süreci, kentleri yaratırken, tüm baskı organlarıyla birlikte devletleri de yaratmıştır. Kent ve devlet, bu sürecin ürünü olarak doğmuş, birbirlerini güçlendirerek gelişmişlerdir.

Sınıflı toplumların ortaya çıkışı, demokrasi kavramının da ortaya çıkışıdır. Bu nedenle ‘kentler demokrasinin beşiğidir’ sözü gerçeği ifade etmektedir; ancak sadece bir yanıyla. Çünkü sınıflar mücadelesi soyut bir demokrasi kavramını tanımaz. Demokrasiden bahsedildiği zaman ‘hangi sınıf için’ diye sorulur. Demokrasi kavramı, bir sınıf için demokrasi anlamını taşıırken, bir sınıf için de diktatörlük anlamındadır çünkü.

Zaten ilk kentlerin yarattığı demokrasi de devletin sahibi olan köleci sınıflar için bir demokrasi, köle sahibi olmayan yoksullar, kadınlar ve köleler için ise bir diktatörlük olmuştur. Doğrudan demokrasinin en iyi uygulandığı yerlerden biri sayılan Atina’da, ‘tüm yurttaşların’ bir meydana toplanarak kenti ilgilendiren kararlarla ilgili oy kullandıkları yaygın olarak bilinir. Bilinmeyen, ya da ‘resmi tarihçiler’ tarafından gözlerden gizlenmek istenen ise kölelerin, kadınların ve yoksulların o meydana alınmadığı, çünkü onların ‘yurttaş’ olarak kabul edilmediğidir.

Keza o dönemde kentlerin her biri, aynı zamanda bir devlettir. Her kentin kendi sınırları, surları, kralı, ordusu, din adamı, ekonomisi, bayrağı vardır. Ve bu ‘site-devlet’lerde yerel yönetim/genel yönetim ayrıştırmasını yapmak da mümkün değildir.

Bugünkü anlamda kentlerin ortaya çıkışı ise feodal toplum dönemine denk düşer. Avrupa’da X.yy.da ortaya çıkmaya başlamışlardır. Feodal ortaçağ kentlerinin etrafında kurulan bu kentler, feodalizmin bağrında doğmakta olan burjuva sınıfın ürünüdür.

Bu dönemde, kendilerine yarı özerklik elde etmiş bulunan prenslerin, ‘tebaa’sını saldırılardan korumak için kurdukları kentler, aslında ‘kale-kentler’di. Burada yaşayan halk, geçimini çevre bölgelerden sağlanan gelirle elde ediyordu, basit bir tüketici konumundaydı. Ticaret ise olanaklı değildi. “Gezgin tüccarlar, uzun yollukluklarında sığındıkları dinsel ve kale kentlerin etrafında yeni yerleşim yerleri kurmuşlar, ticaretin çektiği zanaatçılarla birlikte, buraları, kısa sürede zengin bir kente dönüştürmüşlerdi. Kentler, bu şekilde ticaretin ayak izlerinden doğmuşlardır. ... Ortaçağ kentleri, zenginleşip kuvvetlendikçe yargısal ve yönetsel özerklikler elde ettiler. Flandr’dan çıkıp İtalya’ya giden

Feodal toplumun yerel yönetim anlayışı, merkezi bir devletin sınırları içinde bulunan beylikler, prenslikler vb’nin özerkliğinin korunmasıdır. Feodal kralıklar, topraklarına kattıkları küçük birimlerden vergi ve savaş dönemlerinde asker almaktadır. Bunun dışında bu prenslikler iç işlerinde özgür bırakılmıştır. Burjuvazi de, feodalizmden kapitalizme geçiş sürecinde ulus devletini yaratırken, kendi iç pazarını oluşturmak ve kapitalist devletin sınırlarını belirlemek için, yerel yönetimlerin bu özerk yapısını belli düzeyde korumak zorunda kalmıştır. Ancak bu, her aşamada ulus devleti güçlendirecek bir şekilde ele alınmış ve özerklik sınırları giderek daraltılmıştır.

kent insanlarına, kalıtımsal olarak aynı toprağı işleyen, her şeyden önce onları feodal otoriteden kurtaran, onları diledikleri yerde yaşam olanağı veren kişisel özgürlük hakkını kazanmak gerekti. Kentler böylece, ‘havasının özgür kıldığı’ yerler haline geldi. Evlerin, atölyelerin, depoların üzerinde kurulduğu kent toprağına, feodal engellerden kurtararak sahip çıkıldı; burjuvaların yargılayıp, yargılanacağı özel mahkemeler kuruldu.”(age,sf. 51)

Aslında burada da toplumsal dönüşüm, ekonomiyi, bununla doğrudan bağlantılı olarak da kentleri belirliyor.

Feodal toplumun yerel yönetim anlayışı, merkezi bir devletin sınırları içinde bulunan beylikler, prenslikler vb’nin özerkliğinin korunmasıdır. Feodal kralıklar, topraklarına kattıkları küçük birimlerden vergi ve savaş dönemlerinde asker almaktadır. Bunun dışında bu prenslikler iç işlerinde özgür bırakılmıştır. Burjuvazi de, feodalizmden kapitalizme geçiş sürecinde ulus devletini yaratırken, kendi iç pazarını oluşturmak ve kapitalist devletin sınırlarını belirlemek için, yerel yönetimlerin bu özerk yapısını belli düzeyde korumak zorunda kalmıştır. Ancak bu, her aşamada ulus devleti güçlendirecek bir şekilde ele alınmış ve özerklik sınırları giderek daraltılmıştır.

“Fransa’da 1789’da eski province’lerin bağımsızlık istemlerinin dayanaksız bırakılması amacıyla, yeni bir düzenlemeye gidilmiş ve il (department) sistemi kurulmuştur. İtalya’da ilk yerel yönetim yasası, 1865 yılında, yani İtalyan Birliği sağlandıktan sonra çıkarılmıştır.” (Yerel Yönetimler, Prof. Dr. Ruşen Keleş-Prof. Fehmi Yavuz, sf. 31, Turhan kitabevi)

Köleci toplumda kent, aynı zamanda devletin tamamını ifade ettiğinden, ‘merkezi yönetimden özerklik’ten söz edilemez. Kapitalizmin kentlerindeki özerklik ise, feodalizmin kentleriyle kıyaslanamayacak kadar kısıtlıdır. Çünkü **bir defa devlet sınırlarını oluşturan burjuvazi, sonrasında kentleri de daha fazla denetimine alma, daha doğrudan sömürme ihtiyacı duymuştur.** Kentin demokrasisi ise bütün sınıflı toplumlarda olduğu gibi, egemenler için demokrasidir. Burjuvazi için devlet ne kadar demokratikse, emekçiler için o kadar diktatörlük anlamına gelmektedir. O yüzden “demokrasi” kavramı, sınıfsal kimliğinden soyutlayarak ele alınamaz. (...)

Burjuva devletin genel olarak yaratmaya çalıştığı yanılsama da budur. Emekçilerin yerel yönetimlerle ilgili olmasını, demokrasi ve daha iyi bir yaşam özlemlerini, bu sınırlar içinde oluşturulan kimi yanılsamalarla tatmin etmesini beklemektedir. Çünkü *“halkın yerel yönetime katıl-*

masının, devlete bağlılığı ve güveni pekiştirdiği genellikle kabul edilmektedir.” (Yerel Yönetimler, sf.32, Turhan kitabevi)

Belediye sosyalizmi- ‘yerel iktidar’

(...)Kitlelerin özgürlük istemleri, sınıflı toplumların ve insanın insanı sömürmesinin ortaya çıkışı kadar köklüdür. Bu istemler, doğal olarak çözüm yöntemleri konusunda arayışları da beraberinde getirmiştir. Tarih boyunca toplumsal yapılar değişmekle birlikte, bulunan yöntemler çok fazla değişmemiştir. Bunların tümünü de iki ayrı grupta toplamak mümkündür. Kimisi emekçilerin yıkıcı gücünü egemenlerin saltanatına yöneltir, kimisi de sistemin özüne dokunmaksızın çeşitli biçimlerde yaşam alanları yaratmaya çalışır. Birincisi devrimci bir nitelik taşıyıp, tarihi değiştiren hareketler yaratmışken; diğeri, kitleleri boş hayaller peşinde sürüklemekten başka bir işe yaramamıştır.

Ütopik sosyalistler ile reformistlerin ortaklaştıkları nokta burada ortaya çıkar: Sistemin özüne hiç dokunmadan, gerçekleştirecek hayaller peşinde koşmak, her ikisi için de karakteristiktir.

Ütopikler, sisteme hiç dokunmadan, bir grup insanı bir adaya yerleştirmeyi ve orada sosyalizmi kurmayı hedeflemişlerdir. Reformistler ise, sistemin ‘kötü’ yanlarının törpülenmesini yeterli bulmaktadırlar. Burjuva devletin biraz daha demokratikleştirilmesini, sosyal devlet uygulamalarını, devletin işsizlere yeni iş olanakları açmasını, yaşam standartlarının biraz daha yükselmesini yeterli görürler. Reformlar için mücadele-yi, işçi ve emekçilerin mücadele okulu işlevi üstlenen bir araç olarak değil, başlı başına bir amaç olarak ele alırlar. Tam da bundan dolayı, amaçlarına ulaşmayı asla başaramazlar. Çünkü sistemin özü, bir avuç sömürücünün geniş kitleleri baskı ve zor yoluyla sindirmesi, sömürmesi üzerine kuruludur. Bu öz değişmediği sürece, kimi zaman elde edilen kısmi kazanımlar, bir süre sonra mutlaka burjuva devletin yeni bir saldırısına maruz kalır ve kaybedilir. Ancak hiçbir zaman, ekonomik ve siyasi özgürlükler ve refah, gerçek anlamda elde edilemez.

Hatta tersten, kitleler devrimci bir önderlik arkasında, sistemi gerçek anlamda tehdit edecek kadar güçlü bir hareket yarattığında, hareketi yatıştırmak için burjuvazi bir takım reformlar yapabilir. Bu bir anlamda kitlelerin öfkelerini yatıştıracak bir ‘sus payı’dır ve burjuvazinin, yeni saldırılarına zaman kazanmasını amaçlamaktadır. **Reformların amacı, kitlelerin sisteme dönük tepkilerini törpülemek, sistemin düzeltilebileceğine, belli değişikliklerle bu sistem içinde de yaşana-**

bileceğine olan inancı sağlamaktır.(...)

Böyle bakıldığında, reformistlerin, kendilerine yaşama olanağı bulabildikleri tek ortamın, devrimci hareketin yükseliş dönemleri olması da şaşırtıcı olmuyor. Çünkü yükselen devrimci harekete karşı, devlet özellikle reformistlerin büyümesini ve etkinliğini artırmasını istiyor. Devrimin geriye çekilme dönemlerinde, reformist hareket, bütün uzlaşmacı politikalarına karşın, devlet tarafından daha da geriye itiliyor.

Burjuva devletin özüne dokunmadan, seçimler ya da reformlar yoluyla yerel iktidar odaklarının yaratılması da bu nedenle mümkün değildir. Maocu hareketlerin politikası içinde yer alan ‘kurtarılmış bölgeler’ yaratmak, devrimci bir kitle hareketiyle belli bir süre için olanaklı olabilir. Keza ulusal taleplerle yola çıkmış kimi devrimci hareketlerin, federasyon ya da özerklik elde etmeleri de mümkündür. Ancak bunlar, ‘merkezi devlet’ten kitlelerin devrimci gücüyle koparılmış, elde edilmiştir. Dolayısıyla reformistlerin ‘yerel iktidar’ söylemlerine denk düşmezler.

Burjuva devlet, çok daha büyük kayıplarla karşılaşacağını farketmediği kesitlerde, başka bir yöntem kalmadığını anladığı noktalarda, devrimci hareketlerin büyük kitle gücünü eritmek amacıyla, öne sürülen talebin bir kısmını yerine getirmek zorunda kalabilir. Ancak bu, kendi ‘iktidarını’ bırakalım paylaşmayı, zayıflatacak şekilde bile olmaz. Çünkü burjuva devletin sınırları çizildiği andan itibaren, burjuvazinin iç pazarı olarak şekillenmiştir. Bu sınırlar içinde, ekonomik ve siyasi olarak kendi iktidarından başka, kendi iktidarını geriye itecek-zayıflatacak hiçbir şeye izin vermeyecektir. Burjuvazinin, ülke sınırlarına yayılmış iktidarını yoksayarak ‘yerel iktidar odakları’ kurma fikrini savunmak, bu nedenlerden dolayı dayanaksızdır, gerçeklik bilincinden yoksunluktur.

Kaldı ki, ‘yerel iktidar’ların kurulacağı iddia edildiği belediyeler, yönetim olarak burjuvazinin genel bürokrasi mekanizmalarına, gevşetilemez bağlarla bağlanmıştır. Mesela illerin ‘en büyük mülki amiri’ olan valiler, devlet tarafından atama usulüyle göreve gelirler ve belediye başkanlarını görevden alma yetkisine sahiptirler. Yani bir ‘seçilmiş’ olarak işbaşına gelen belediye başkanları, kendilerini ‘seçen’lerin iradesi ve isteği yok sayılarak görevden alınabilir, yönlendirilebilir, özel bir baskıya maruz kalabilir.

Bu genel doğrular, yaşam içinde de defalarca sınanmış, görmek isteyen önemli dersler bırakmıştır. Son seçimlerde, Mardin-Dargeçit’te belediye başkanlığını kazanan SHP-DEHAP’lı adayın gözüne alınması buna bir örnektir. Keza,

Kitleler devrimci bir önderlik arkasınca, sistemi gerçek anlamda tehdit edecek kadar güçlü bir hareket yarattığında, hareketi yatıştırmak için burjuvazi bir takım reformlar yapabilir. Bu bir anlamda kitlelerin öfkesini yatıştıracak bir ‘sus payı’dır ve burjuvazinin, yeni saldırılarına zaman kazanmasını amaçlamaktadır. Reformların amacı, kitlelerin sisteme dönük tepkilerini törpülemek, sistemin düzeltilebileceğine, belli değişikliklerle bu sistem içinde de yaşanabileceğine olan inancı sağlamaktır. Böyle bakıldığında, reformistlerin, kendilerine yaşama olanağı bulabildikleri tek ortamın, devrimci hareketin yükseliş dönemleri olması da şaşırtıcı olmuyor. Çünkü yükselen devrimci harekete karşı, devlet özellikle reformistlerin büyümesini ve etkinliğini artırmasını istiyor. Devrimin geriye çekilme dönemlerinde, reformist hareket, bütün uzlaşmacı politikalarına karşın, devlet tarafından daha da geriye itiliyor.

’99 seçimlerinde kazanan DEHAP’lı belediye başkanlarının, alternatif-halkçı belediyeçilik anlamında çok da fazla bir varlık göstermemelerine rağmen, yine de özel bir baskıya maruz kaldıkları sır değildir.

Bu konuda en çarpıcı örnek, 12 Eylül öncesi Fatsa’da yaratılan belediyeçilik örneğidir. Fatsa belediye başkanı Fikri Sönmez, devrimci hareketin özel olarak da mensubu olduğu Dev-Yol’un güçlü mücadeleye pratiği üzerinden seçimleri kazanmıştır. Devrimcilerin aktif-eylemli kitle ve örgüt desteği ‘Terzi Fikri’nin arkasındadır. Yaptığı bütün işlerde, (çamura son kampanyası, karaborsayla mücadele vb) kitlelerin onunla birlikte seferber olması, onun belediyeçilik başarısından çok, belediye devrimcilerin içinde yer aldığı bir halk konseyi ve mahalle komitelerinin varlığıdır. Keza, bütün bunların 12 Eylül öncesi güçlü devrimci dalgasının dorukta olduğu, kitlelerin devrimcilerle bütünleşmesinin çok yüksek olduğu bir dönem olan 1980 yılında yaşandığını eklemek de gerekir.

Ancak arkasındaki bu büyük güce rağmen, devlet Fatsa’ya özel olarak yönelerek, çeşitli biçimlerde baskı uygulamıştır. En başta seçimlerden önce, kazanacağına kesin gözüyle bakılan Fikri Sönmez’e dönük, sivil faşistler eliyle birkaç kere silahlı saldırı ve öldürme girişiminde bulunulmuş, devletin gücü kullanılarak, seçimleri kazanması, hatta Fatsa’da seçimlerin yapılması engellenmeye çalışılmıştır. Seçimlerden sonra ise, bütün belediyelere verilen ödeneğin verilmemesi, maddi kanalların ve olanakların tümüyle kapatılması gibi önlemler alınmıştır. Hatta iş, Tekel’in Fatsa ilçesindeki tekel bayilerine sigara satışı yapmaması gibi özel baskı yöntemlerine kadar varmıştır. Vali değiştirilmiş, atanan faşist vali, çevre ilçelerdeki ÜGD’lileri örgütleyerek Fatsa’nın üzerine salmış, onlar eliyle saldırılar örgütlemiştir. Devletin güvenlik güçleri, haftada-onbeş günde bir Fatsa’da operasyona baskıya gelmiştir. Ve tüm bu baskılar da yetmemiş, devlet böyle bir belediyenin varlığına, halkçı-demokratik kimi uygulamalarıyla örnek olmasına daha fazla tahammül edememiş, 12 Eylül’ün gelmesini bile bekleyemeden ’80 Temmuzunda Fatsa’ya darbe indirerek belediye başkanı başta olmak üzere yüzlerce insanı gözaltına almıştır.

Aday çıkarma taktiği üzerine

Bütün bu söylediklerimizden elbette ki, reformlar için mücadele edilmemeli, belediye başkanlığı seçimlerine aday gösterilmemeli sonucu çıkmıyor. Tersten, yukarıda da söylediğimiz gibi, **reformlar mücadelesi, kitlelerin devrimci savaşım**

için eğitildikleri bir okuldur. Kitlelere kendi gücünün büyüklüğünü ve etkisini gösterir, mücadelenin önünü açar, yeni olanaklar sunar. Bununla birlikte, kazanılan reformların bu sistem içinde kalıcı ve gerçekten çözüm getirici olmadığını gösterir, kitleleri bu pratik içinde eğitir. Bu yönüyle geniş kesimlerin, devrimci savaşımın kaçınılmazlığını görmesini ve bu savaşımı yürütme yöntemlerini kavramasını kolaylaştırır. Onun içindir ki, reformlar mücadelesi, komünistlerin önemseydiği, vazgeçilmez bulduğu bir araçtır. Ancak bu mücadelenin nasıl yürütüleceği önemlidir.

Yerel seçimlere dönük politikamız, genel olarak ‘Düzen partilerine oy yok!’ biçiminde somutlanmıştır. Bu durum, bağımsız devrimci adaylara oy vermeyi-desteklemeyi de içinde barındıran bir politikadır. Ancak bu, **her dönem ve her koşulda, devrimcilerin çıkardığı bütün adayları koşulsuz olarak destekleyeceğimiz anlamına gelmez.** Dönem, koşullar ve adayın kimliği, aday çıkaran siyasetle ortaklaşan programın niteliği gibi etkenler, her seçim döneminde daha özel tanımlamaların yapılmasını gerektirir. **Her genel seçimde boykot taktiği uygulanamayacağı gibi, her yerel seçimde de aday çıkarmak ya da çıkarılan adayları desteklemek gibi bir zorunluluk yoktur.**

Aday çıkarmayı yanlış bulmadığımız; dahası önceki yıllarda belediye başkanlığından muhtarlığa kadar çeşitli adaylarla seçim çalışması yaptığımız bilinmektedir. Ancak bu örnekler, faaliyetimizin en gelişkin olduğu, gücümüzün yoğunlaştığı yerlerde gündeme gelmiştir... Bu kararın alınmasında temel etken, seçimlerde kazanılmasa bile, ciddi biçimde zorlayacak noktaya gelinmiş olmasıdır. Belli bir kitle desteği ve onun çeşitli biçimlerde örgütlü hale getirilmesiyle işe başlanmış, seçimlerden büyüyerek çıkmak hedeflenmiştir. Seçim çalışması içinde hem yeni güçlere ulaşmak, varolanları daha işlevli ve kalıcı hale getirmek, hem de bölge genelinde güç ve etkinliği arttırmak amaçlanmıştır. Nitekim bunlar, sonuçları itibarıyla başarılmıştır da. Seçimlerin kaybedildiği yerde bile hatırı sayılır bir oy alınmış, kitlelerle daha yaygın ve güçlü bağların kurulması sağlanmıştır. Bu yanı sıra yerel seçimlere katılmak gibi reformist ve yasal bir araç, devrimci tarzda kullanılabilmiştir.

Son iki seçime (3 Kasım 2002, 28 Mart 2004) devrimci hareket cephesinden damgasını vuran ise, aday çıkarma furyasıdır. Atılım’ın HADEP listelerinden aday gösterdiği 1999 seçimlerini bir yana tutarsak, son iki seçim devrimci hareketlerin ‘bağımsız aday’ bolluğuna tanıklık etmiştir. 3 Kasım seçimlerinde ESP(Ezi-

lenlerin Sosyalist Platformu) adıyla katılan Atılım çizgisi, DEHAP'ın seçim blok'u içinde yer alamamanın karşı atağı olarak çeşitli yerlerden kendi bağımsız adaylarını çıkarmıştı. O seçimlerde yeni olan BDSP de (Bağımsız Devrimci Sosyalist Platform) bu rüzgara kapıldı. BDSP, 3 Kasım seçimlerinde belli bölgelerden aday çıkararak seçim faaliyetini bunun üzerine kurdu. (...)

2004 yerel seçimlerinde ise, ESP başlangıçta DEHAP bloğu ile birlikte seçimlere girmenin hazırlığı içindeydi... DEHAP'ın SHP ile yaptığı ittifak, bu kapıyı ona kapatınca, mecburen kendi bağımsız adaylarını çıkarmak ve bağımsız seçim faaliyetini yürütmek zorunda kaldı. BDSP ise doğrudan kendi bağımsız adaylarını çıkararak seçim çalışmasını başlattı.

Her iki devrimci yapının da, seçim faaliyetleri için ileri sürdüğü iki amaç var: Daha geniş kitlelere ulaşmak ve yasal faaliyet yürütmenin olanaklarının genişliğinden faydalanmak. (...)

Her devrimci faaliyette olduğu gibi, araç-amaç ilişkisi doğru kurulmalıdır. Yasal olanaklar, faaliyet yürütme zeminini güçlendirir. Bu durum daha geniş kitlelere ulaşmayı, daha fazla sayıda yüzyüze/doğrudan teması beraberinde getirir. Bunlar bilinen ve genel kabul gören doğrulardır. Ancak **seçim döneminde kitlelere açılmanın ve bu elverişli ortamı değerlendirmenin tek yolu aday göstermek değildir.** Bunu 3 Kasım seçimlerini değerlendirdiğimiz yazılarımızda da işlemiştik.

“Seçim ortamının kitleleri daha fazla politize ettiği ve devrimcilerin de bu ortamı kendi lehlerine değerlendirmeleri gerektiği son derece açıktır. Fakat bunun tek yolunun ‘bağımsız adaylar’ olmadığı, aday göstermeksizin de pekala devrim ve sosyalizmin geniş kitlelere propaganda edilebileceği bir diğer gerçektir. Önemli olan tüm güçlerin bu yönde doğru bir şekilde seferber edilmesidir. Kaldı ki, ajitasyon-propaganda alanının genişliği, ‘bağımsız adaylar’dan ziyade komünist ve devrimcilerin gücüyle orantılıdır. Özgürlük alanlarının mücadele ile açıldığı bilinen ve pratik olarak da yaşanmış bir gerçektir.” (Savaş hazırlıklarında bir dönemeç: 3 Kasım Seçimleri sf; 68)

(...)Sanıldığının aksine ‘bağımsız aday’ göstermek, her zaman daha geniş kitlelere açılımı ve büyümeyi getirmez.

Birincisi; seçimlerde aday çıkarmanın temel gerekçesi olan ‘kitlelerin seçim dönemlerinde politikleşmesi’nden yararlanma (her iki devrimci yapı da bu gerekçeyi yayınlarında fazlasıyla işlediler), söylendiği gibi seçim dönemiyle ilgilidir. Ancak seçim sonrası çoğunlukla aynı ortam devam

Burjuva devletin sınırları çizildiği andan itibaren, burjuvazinin iç pazarı olarak şekillenmiştir.

Bu sınırlar içinde, ekonomik ve siyasi olarak kendi iktidarını geriye itecek-zayıflatacak hiçbir şeye izin vermeyecektir.

Burjuva iktidarı yoksayarak ‘yerel iktidar odakları’ kurma fikrini savunmak, bu nedenlerden dolayı dayanaksızdır. Kaldı ki, belediyeler, yönetim olarak burjuvazinin genel bürokrasi mekanizmalarına, gevşetilemez bağlarla bağlanmıştır. Mesela illerin ‘en büyük mülki amiri’ olan valiler, devlet tarafından atama usulüyle göreve gelirler ve belediye başkanlarını görevden alma yetkisine sahiptirler. Yani ‘seçilmiş’ olarak işbaşına gelen belediye başkanları, kendilerini ‘seçen’lerin iradesi ve isteği yok sayılabilmektedir, özel bir baskıya maruz kalabilir. Bu genel doğrular, yaşam içinde de defalarca sınanmış, görmek isteyen önemli dersler bırakmıştır.

Burjuva devletin sınırları çizildiği andan itibaren, burjuvazinin iç pazarı olarak şekillenmiştir. Bu sınırlar içinde, ekonomik ve siyasi olarak kendi iktidarını geriye itecek-zayıflatacak hiçbir şeye izin vermeyecektir. Burjuva iktidarı yoksayarak ‘yerel iktidar odakları’ kurma fikrini savunmak, bu nedenlerden dolayı dayanaksızdır. Kaldı ki, belediyeler, yönetim olarak burjuvazinin genel bürokrasi mekanizmalarına, gevşetilemez bağlarla bağlanmıştır. Mesela illerin ‘en büyük mülki amiri’ olan valiler, devlet tarafından atama usulüyle göreve gelirler ve belediye başkanlarını görevden alma yetkisine sahiptirler. Yani ‘seçilmiş’ olarak işbaşına gelen belediye başkanları, kendilerini ‘seçen’lerin iradesi ve isteği yok sayılabilmektedir, özel bir baskıya maruz kalabilir. Bu genel doğrular, yaşam içinde de defalarca sınanmış, görmek isteyen önemli dersler bırakmıştır.

etmez. Seçimlerden birkaç ay sonra, seçim dönemi kurulan bağlardan pek azıyla ilişki sürdürülür. Zaten her iki devrimci yapı da, 3 Kasım seçimlerini, sonuçları üzerinden değerlendiren yazılarında, seçim sonuçlarını iyi değerlendiremediklerini, kitle bağlarını kalıcılaştıramadıklarını, ‘materyal dağıtımına boğulmuş bir çalışma’ yürüttüklerini vb ifade etmişlerdir.

İkincisi; seçim faaliyeti sırasında kadrolar canlanmış, özel bir motivasyonla harekete geçirilmiştir. Ancak sonrasında oy oranlarındaki düşüklük ve onca çalışma karşılığında elde edilenlerin azlığı kadrolarda moral bozukluğu yaratan bir etken olur. Hele ki Atılım gibi, ‘hemen ve kesin olarak ölçülebilir sonuçlar’ yaratacağı iddia edilen bir taktik anlayış varsa, seçim ortamını politikleştirmesiyle kitlelerin hızlı bir biçimde geliş de, seçim sonrasında hızlı gerileyişi de kadrolar açısından yerli yerine oturtulmakta zorlanılır. Bu durum, çalışma şevkini kıran bir etki yaratır.

Üçüncüsü; seçim çalışmalarında kitleler üzerinde yaratılan devrimci etki, seçim faaliyetinin nesnel olarak yarattığı reformist/parlamentarist etkiyle kıyaslanamayacak kadar azdır. Çünkü yürütülen çalışmada devrim ve sosyalizm söylemleri ne kadar kullanılırsa kullanılsın, sonuçta, kitlelerin sandıklara gitmesi ve oy kullanması propaganda edilmektedir. 3 Kasım seçimlerinde 11 milyon, 28 Mart seçimlerinde 14 milyon boş ve geçersiz oy olduğu gözden kaçırılmamalıdır. Bu durumda, devrimciler, sisteme inançsızlaşmaya, sandığa yani sistemin parlamenter kurumlarına yabancılaşmaya başlayan kitlenin yüzünü yeniden sandığa döndürmektedirler. Bunu devrim ve sosyalizm söylemlerinin arkasına saklanarak yapmak bu nesnel gerçeği değiştirmiyor. Yapılan şey, kitlelerin, hangi gerekçeyle olursa olsun, sandığa çağırılması, yasalıcılığın güçlenmesinin zeminini hazırlamaktadır.

Dördüncüsü; seçimler gibi politik zeminler, güçler dengesini ortaya koymasıyla da önemli bir mihenk taşı rolü üstlenmektedirler. Seçimlere mutlaka kazanmak için girilmez elbette. Ancak kaybederken bile kayda değer bir oy alabilmek, hem karşı-devrime bir mesaj, hem de kitlelere güven verebilmek önemlidir. Komik düzeylerde oy almak (mesela Atılım’ın açıkladığı listedeki belediyelerin içinde 12 oy alan bile bulunmaktadır) kitlelerin gözünde güven değil, güvensizlik etkisi yaratacak, sonrasında yürütülen çalışmada eksi puan olarak çalışmayı olumsuzdan etkileyecektir. Kaldı ki, alınan oyların miktarı bilinmese bile (mesela K. Bayrak’ın aldığı oylar henüz açıklanmadı, belki de hiç açıklamayacaklar) siyasi yapının gücünün çok üzerinde bir alandan

aday göstermesi, kitlelerde inandırıcılık duygusunu zedelemektedir.

Her iki yapı da her seçim döneminde kendilerine aday çıkarmaya zorunlu hissediyorlar. Hatta K. Bayrak daha da ileri giderek, aday çıkarmayan devrimci yapıların ‘apolitik’ olduğunu iddia etmeye kadar götürüyor işi. Oysa yasal zeminleri güçlendiren, yasalıcı izler bırakan, hem kitlelerin hem kadroların gözünde siyasi yapıya güven değil güvensizlik aşılayan, hatta komik durumlara düşüren böylesi bir politiklik, kendilerine daha fazla zarar verecektir. (...)

Burjuvazinin ‘oy kullanın’ çağrıları

3 Kasım seçimlerinde 10 milyon seçmen oy kullanmamış, 1 milyon seçmen de geçersiz oy kullanmıştı. Zaten Güçbirliği başta olmak üzere hemen bütün partiler bu oylara gözlerini dikmişlerdi. Güçbirliği, bu oyları kendi potasına toplayacak bir rüzgar yaratacağını, yüzde 15’lere varacağını iddia ediyordu.(...)

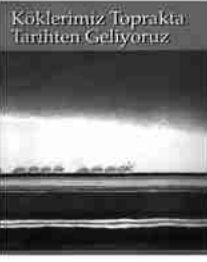
Güçbirliğinin yüzde 5’i geçemediğini biliyoruz. Ancak bu seçimlerde kitlelerin büyük oranda sandığa gideceği ve bir biçimde oy kullanacağı beklentisi tüm kesimlerde vardı.

Seçimlerde 13 milyon kişi oy kullanmadı, 1 milyon kişi de geçersiz oy kullandı. AKP’nin bu seçimlerde aldığı oyun 12 milyon olduğu düşünülürse, seçimlerin birinci partisinin ‘oy kullanmayanların partisi’ olduğu ve AKP’ye açık ara fark attığı görülecektir.

Daha da önemlisi şu: Yapılan bir araştırmaya göre, **oy kullanmayanların yaklaşık yüzde 43’ü sisteme inanmadığını ve siyasetten umutsuz olduğunu ifade ediyor.** Yaklaşık yüzde 45’lik bir kesim, partisine güvensizleştikten, partisinden kesin kazanamayacağına inandığından ya da partisinden kesin olarak kazanacağına inandığından oy kullanmamıştır. İlgisizlikten oy kullanmayanların oranı ise yüzde 8’dir.

Bunlar oldukça önemli rakamlar. 14 milyon seçmenin yarısına yakını, sistemle bağlarını zayıflatmış, sistemin siyasi kurumlarına güvensizleşmiş durumdadır. Bu kesimin güvenini sağlayacak, kendi potasında toplayacak, güçlü bir hareket yaratacak bir devrimci-komünist hareketin olmayışı bugünün en önemli sorunudur. Devrimci yapıların bir kısmının güç ve etkisinin zayıflığı, diğer bir kısmının da parlamentar hayalleri besleyici adımlar atarak onları sandığı meşrulaştırmaya davet etmeleri, devrimcilerin henüz alternatif olamadıklarını göstermektedir. Bu nedenle kitleler, kendilerine bir umut olabilecek politikaların arayışlarını sürdüreceklerdir.

YEDİVEREN YAYINLARI

**Köklerimiz Toprakta
Tarihten Geliyoruz**
Derleyen: Devrim Zafer
Şehitler Albümü...

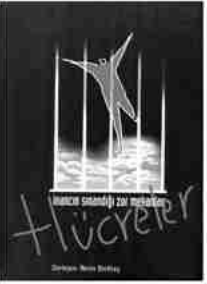
Herbiri mücadelenin farklı bir cephe-
sinde şehit düşmüş komünistlerin,
rehber olan yaşamları...

Yol Ayrımı
Derleyen: Osman Fatih
Komünist bir örgütün tarihinde yaşı-
nan tasfiyecilik ve buna karşı ide-
olojik, siyasal, örgütsel olarak gerçek-
leştirilen çıkışın siyasal belgesi...
Tasfiyeciliğin çözümüne...

İlk Kurşun
Derleyen: A. İsmail
12 Eylül'den 17 gün sonra, faşist
cuntaya ilk kurşun olan komünist ön-
der Osman Yaşar Yoldaşcan'ın
biyografisi... Ölümsüz proletarya
kahramanının öğretici yaşamı...

**İnancın Sinandığı Zor Mekanlar;
Hücreler**
Derleyen: Nevin Berktaş
12 Eylül yıllarında faşist yaptırımlara
ve hücre saldırısına karşı en zor ko-
şullarda bile direnmenin onurunu
anlatan kitap.

Duvarlarınızın Hükmü Yok
Derleyen: Mehmet Fatih Öktülmüş
19 Aralık 2000 tarihindeki cezaevleri
katliamı ve hücre saldırısına karşı
yürütülen büyük ölüm orucu
direnişinin siyasal dersleri...
Tutsakların direniş güncelleri...

Savaş ve Devrimci Duruş
Derleyen: Sezai Ekinci
11 Eylül saldırısıyla birlikte başlayan
yeni emperyalist paylaşım savaşının
ilk aşamasının ekonomik, siyasal ve
sosyal koşullarının çözümlemeleri,
emperyalistlerin hazırlık düzeyleri...

TİKB(B) I. Kongre Belgeleri
Derleyen: İsmail Cüneyt
TİKB(B)'nin yeni emperyalist payla-
şım savaşının öngününde yaptığı ve
örgütsel-siyasal hattını gözden geçi-
rip, program ve tüzüğünü oluşturarak
yeni döneme hazırlandığı
I. Kongre'sinin belgeleri...

Stalin Üzerine Gerçekler
Derleyen: Alman Komünist Partisi
Almanya'da 1970'li yıllarda
yayınlanan ve Stalin'e dönük
karaçalmalara önemli cevaplar veren
kitabın Türkçe baskısı.

**Savaş Hazırlıklarında Bir Dönemeç
3 Kasım Seçimleri**
Derleyen: Azmi Akan

Türkiye'de bir savaş hükümeti kurul-
ması için yapılan 3 Kasım 2002 se-
çimleri ve Türkiye Devrimci Hareke-
ti'nin "taktik", "devlet" ve "demokrasi"
konusundaki yanlış yaklaşımları.

İşkencede Direnme Savaşı
Derleyen: Remzi Basalak

Adressiz Sorgular kitabının devamı...
Son yıllarda işkencede direnme oranı-
nın düşme nedenlerini, yeniden direni-
şi yükseltmenin gereklerini ve şehit
komünistlerin direnişlerini anlatıyor...

İşçi Sınıfı Hareketi ve Görevler
Derleyen: Hamit Tekin

İşçi sınıfının tarihsel deneyimlerini ve
gerçek gücünün bu deneyimlerde yat-
tığını anlatan kitap, işçi sınıfı hareketi-
nin tıkanma noktalarını ve
aşma yönünü ortaya koyuyor.

**Pişmanlık Yasaları ve
İtirafçılığa Karşı Mücadele**
Derleyen: Osman Akgün

"Topluma kazandırma" adı altında kar-
şıma çıkartılan pişmanlık yasalarına,
itirafçılık ve hainlik olgusuna yaklaşım,
komünistlerin bu konudaki
tarihsel tutum ve belgeleri.

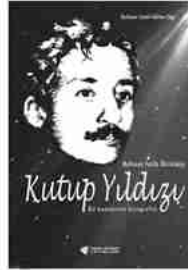
**Yeni Emperyalist
Savaşın Ekonomi Politikası**
Derleyen: Selma Aybal

Savaş ve Devrimci Duruş kitabının
devamı... ABD emperyalizmini yeni
emperyalist savaşa başlamakta iten
ekonomik ve siyasal koşullar ile Irak'ta
derinleşen ABD bataklığı...

Kutup Yıldızı

Derleyen: İsmail Gökhan Edge
Bulunduğu her alanda kitlelerin büyük
sevgisini ve saygısını kazanan, Türki-
ye Devrimci Hareketi'nin direnme ge-
leneğinin oluşmasında tarihsel bir rol
üstlenen, komünist önder Mehmet
Fatih Öktülmüş'ün yaşam öyküsü.

**Emperyalist Savaş ve
Kürt Sorunu**

Derleyen: Nilgün Gök-Eralp Yazar
Komünistlerin ulusal soruna bakışı ve
Kürdistan'a temel yaklaşımlarıyla bir-
likte, emperyalist savaş koşullarında
Kürt hareketinin evrimi...

TİKB(B) 4. Konferans Belgeleri
Derleyen: Ataman İnce

TİKB(B)'nin, örgütsel durumunu,
emperyalist paylaşım savaşını ve
Türkiye'nin savaşa karşı konumunu
değerlendirdiği 4. Konferansı.

BROSÜRLER

Komünistler Ne İçin Savaşıyor?
TİKB(B) Program ve Tüzüğü
Derleyen: İsmail Cüneyt

Herkesin İş Herkesin Çalışma Hakkı
İşgüvencesi yasa tasarısının
işçi emekçi kitlelere getirdikleri

Yeni İş Yasası: KÖLELİK YASASI
En temel haklarımızı gaspeden
yeni iş yasasına karşı yapılacak işçi
sınıf savaşını yükseltmektedir.

Emperyalist Savaş ve Gençlik
Derleyen: Nilgün Gök
8. Filyo denize döken, '88 devrimci
dalgaını yaratan gençlik, anti
emperyalist savaşın önünde olur.

Güçümüz Örgütülüğümüzdür
Derleyen: Ulaş Hicabi Küçük
"Yeni çağın çocukları", örgütülüğü ile
güçlüdür, örgütülüğü ile özgürdür.

İşçilerin Sorunları ve Örgütlenmesi
Derleyen: Yonuz Durmaz
Hayata hazırlanmanın tek yolu
sorunlar karşısına
örgütlü güçle çıkmaktır.

**Newroz ateşini körükle
Zulmü rüzgarlara savur!**